

30076

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol 11 } చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 30-వ తేది మంగళవారము } No 230
సంపుటము ౧౧ } శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ పంచమి గి. } సంచిక ౨౩౦

తొమురువాయువు, నాడీవ్యాధులు,

నడుము నొప్పులు, వాపులు, కీళ్లనొప్పులు,

దగ్గు, జలుబు, తలనొప్పి, వీపునొప్పి—మొదలగు

సకల నొప్పులకును, బాధలకును

ప్రపంచమునందుండునట్టి, అంజనములు, చికిత్సలు, విరుగుములు,

నొప్పి నివారణములు, స్వస్థత కలుగజేయునట్టి ఔష

ధములు, పరిహారములు, అమోఘమైన ఔషధములన్నిటికిని

రాబోవు ప్రపంచకాంగ్రెసుకు

ఎన్నకొనబడిన అధ్యక్షుడు

అమృతాంజనము

మోహినితైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీ పురుషోత్తమ వాడుకత యోగమైనది

ఇది మనోహరము శేయు విద్యార్థులు, స్త్రీలు, పిల్లలు, కష్టములు మొదలగువారికి మఖనిద్ర, విక్రాంతినిచ్చును సుందరము మోహలావణ్యములకు ప్రాప్తగు మరులును మనోహరముగ జెంది కాపాడును ఈతైలమునంజకల రమణీయముగ మనాసన చెప్పునలవికాదు తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగు పొరుగు వాగలకుకూడ పరిమళము వ్యాపించును తలలోనుండును పుట్ట నివ్వగు దీనియందు మనోహరముగ మనాగన ద్రవ్యములను శేర్చి తయారు జేయుచి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడగి యున్నది వేయేలకల సారపరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు

చందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0 8-0 వి. పి. 0-13-0

ఒక డబ్బీతైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటిమలు మచ్చలుమానును ముఖము కాంతిబారి, నున్న గా అద్దమువలె ప్రకాశించును చర్మము మృదుత్వముకలిగి వాంఛా తేరును ఈతైలము మంచినువాగన గలిగి మిగడవలె మండును

గ్రహణి మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-2-0

రక్తరేచనములు, బంకరేచనములు, జీర్ణరేచనములు, అజీర్ణరేచనములు, నీటిరేచనములు, మొదలగునవి ఈ మాత్రలకు మాడుపుటలు నేనించిన తోడనే నిలిచిపోవును వీటిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును వెంటనే గుణ మిచ్చును.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0

అన్నివిధముల పుండకును, కొరకు పుండకును ఈ తైలము ఉపయోగించును ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును లోపలికి మాత్రలను తినవలయును అన్ని గాయములను మాన్పును కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బీ వెల రూ 1-0-0

భాతుప్రవృత్తి, నీరు నకు, ప్రాణమునకు గర్భ పుష్పయు నరపటుత్వమును కారణములు రక్త శుష్పికి వంచి ఆరోగ్యము నకు మూలము ఆరోగ్యము బహిరంగ కరివ్వగూఁచుములనను జితేంద్రియత్వములనను గలుగును

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుకెట్టినీధి మదరాసు.

Madras-Races 1924-25.

చెన్నపురి

గుంటు పందెములు

1924-1925

ఈదిగుం తెలుగువారికి తేలికలో పందెములు జరుగును

1925 సం॥ జనవరి నెల 1, 3, 10, 18, 17, 24, 31.

1925 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 7, 14.

ఎల్లప్పుడూ టోటాలిటేటరు ముక్కుమేకర్లు

ప్రవేశకట్టుము:-

మొదటితరగతి: పురుషులకు రూ. 5. స్త్రీలు రూ. 3.

రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0.8-0.

మీసీ, పాము, ఎగ్గోరు మొదలగు క్షేమము

నాండి స్ట్రెయిలులు మోపుదు.

పులి, బియ్యం, పండ్లు, కూరలను కొనిపోయియుండు

మా పుస్తకాలను చూడకోరెదము.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా,

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు

27.12.24 తేది శనివారమునండి 30.12.24 తేది

మంగళవారమువరకు 4 దినములవరకు మాత్రమే

షాడోన్ ఆఫ్ దినార్లు

యూనివర్సల్ స్పెషల్ డ్రామా

నిర్మితం చేసినందు సాహసకృత్యములు చూడదగినది

నూర్సు, కామికూడ చూడదగినది.

గాంధీ దైవజుడు

హనుమాన్ ఆర్యాభము

మీ శ్రమిష్టమునకుంచి భక్త్యాభ్యుదయమైన ప్రశ్నలు వ్రాసిపంపినయెడల జగదభీష్ట పంక్షతులను దాఖలాగా తెలిపెదము ప్రశ్న వ్రాయకాలమున కూడ వ్రాయవలెను. 5 ప్రశ్నలకు రూ. 1.0-0 వై ప్రతిప్రశ్నకు 0.4-0 1 పం|| ఫలము వ్రాయదు 2.0-0 యితర వివరములకు వ్రాయుడు.

వి. కె. ఎస్. చారియార్లు, అంజనేయస్వామి,

శ్రీశ్రీమలయము తిరుత్తణి, చిత్రావతిలా.

సి. విరాస్వామినాయు అండేనన్సు

కాంపువర్ని చరుమేకర్లు, నర్సారావుపేట,

గుంటూరు జిల్లా.

(1) నుడత కాంపుకాలు 1 వ రకం రూ. 15, 2 వ రకం రూ. 18.

(2) కాంపు ఈజీవర్ 1 వ రకం రూ. 8, 2 వ రకం రూ. 7.

(3) ఎక్కు కాన్ వాసుచేర్ రూ. 4,

(4) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రూ. 3-8-0, 2 వ రకం రూ. 8.

(5) స్ట్రోంగ్స్చేర్ 1 వ రకం రూ. 15, 2 వ రకం రూ. 18

కాంటూలాగు, యితర వివరములకు వ్రాసిన

పంక్షతులను

సిల్వీ మోటార్ల పాఠశాల మదరాసు

తెలిఫాన్ నెంబరు 148

ఇట్టిట మంచి అనుభవముగలవారితో మోటారులనుండి

సదుప్రతిభానను, మెకానిజమ్, మొదలగునవి శిక్షింపదును.

మరియు మోటారులందు సురమతులు, రంగులు వేయుట

కైలా అన్ని పనులను చేయబడును.

యోగ్యతాపత్రములు పంపించువులైన ఆటో ఇంజనీ

ర్లచే ఇన్సూరుమెంట్.

అన్ని విధములైన సరలు సరసముగా యుండును. వివర

ములు తెలియగోవునా శ్రీకిందివిలాసమునకు వ్రాసులయును.

మేనేజరు,

సిటీ టూక్స్ కంపెనీ, 1736

2/3 అంబర్నావీధి, జి.టి. మదరాసు.

(రాక్షస పక్షులకీడి)

39 వ దేశీయ మహాజనసభ

నేడు (26 వ తేది) మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు

ప్రారంభమైనది

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక విలేఖరి)

(నిన్నటి రసవాయి)

మాలానా మహామహిదాలీగారు

మహామహిదాలీగారు ఉపవాస వీరము నల కరిం ది. కనకాశ్రమమున జరిగెను. మహామహిదాలీగారు మొదట ఆ గ్ల మున నుడివిరి. బహుభుజిగా నేను చరునబనిలేదు. అది మోకంబి కిని యిదివరకే అందచేయబడెనని మహామహిదాలీగారు నుడివి బడంబడికీర్త్యము నంతకు రెండుభాగములను అనుగా 11 వరకులను చదివిరి.

“దేశబంధు దాసుగారు వివాదల చరిత్రను వివరించిరి దానిని గూర్చి నేనేమియును తెలుపలేదు. నేడు మహామహిదాలీగారు నిజశిల్పిని గ్రహించగలిగినటులు ఢిల్లీలోగూడ నేను గ్రహించ గలిగిరి. కాననభూ ప్రవేశమును గూర్చి దాసుగా కొనంగిన వాక్యాన్నియు నే నంగీకరింపజాలను. అంతకు రెండుభాగముగా చెప్పజాలను. ఈవివాదల సంధింపజేయులేనని ఢిల్లీలో నేను ప్రయత్నించితిని. ఎవరినిగాని కాంగ్రెసు నుండి తరుచు నక్కరలేదు. రెండుపక్షములవారును అనుమానములుగానే యుండువచ్చును. వారు కానన భాగము వెళ్లనిండు. ప్రచారము చేయనిండు. మనము వారికి ప్రతి కూలముగా ప్రచారము చేయగూడదు అని ఢిల్లీలోను కాకి నాడలోను గూడ ఆమోదింపబడెను. కాంగ్రెసులో రెండు పక్షములనుంచి. ఒకరికి కాననభాగమునకు నమ్మకమున్నది. ఇంకొకరికిలేదు. నేటికిని ఆపక్షమునకు కాననభాగమునకు నమ్మకము తొలగలేదు. వివరీకరము మార్పు కలిగించుచున్నా నని మహామహిదాలీగారు నుడివెను. మహామహిదాలీగారు మనదేశమున ప్రారంభ మగుటయే ఆ విశేషతమగు మార్పు నేటితో రెండుపక్షముల వారి కలలమును పూర్తిగా అంతరించుచున్నవని అంతరింపగల వని నేను నమ్మెదను. ఇక అపహాసములు బహిష్కారము వారు స్వరాజ్యపక్షమువారు కాననభాగములో చేయుపనులను గూర్చి ఎట్టి ఆందోళనమును పొందక తనవనిని నెరవేర్చు కొనవలెను. మహామహిదాలీగారు రాట్టముతో విజయమును బడయుగల డను నమ్మకము దాసుగారికిగూడ కలుగుచున్నది. మహామహిదాలీగారు శిష్యుక విజయము కలుగగలదు. మీరు అనుగా బహిష్కారం పక్షమువారు కనుటకు గంతలు కట్టుకొని ఏప్రక్కకును మాడకుండ భిక్షపపని చేయవలెను. రెండవ పక్ష మువారు మిహిలోద్భవమును మిహిలోంబరిగానైనను భిక్షుడ ను వ్యాపింపచేయవలెను. మహామహిదాలీగారు నూలువరకు విచ్చింతక తని కొందరందరు. అది యపూర్వమని కొందరందరు, అది అపూర్వమే. మనదాస్యముగూడ అపూర్వమే. అపూర్వముకానినో లక్షమంది బ్రిటిషువారికి 88 కోట్లమంది భారతీయులు కాని నలుగా నుండుట మరేమనును. బ్రిటిషువారు మొదట మనదేశ మునకు వచ్చినపుడు భారతదేశమున నేతపనియే కడుపులము గా నుండెను. అదియేవారికి మాలాధారముగా నుండును ఆం గ్లేయులు మనదేశపు నేతపనివారంద్రను పూర్తిగా నువయోగిం చుకొనిరి. మనదేశపుట్టుటను అపారముగా కొనిపోయిరి. చివ రకు నేతపనివారంద్ర అంగవ్యవసాయ భండించిరి. అప్పుడు చేతి వ్యగ్గులులేగాని మిరమగ్గులులేవు. అట్టి వ్యధానవృత్తియు నేత పని అరాతిగా అంతరించిపోయింది ఇప్పుడు భారతదేశపు ప ప్రస్తుములు ఆంగ్లేయమున కేగుటలేదు. ఆంగ్లేయప్రభుత్వము అ పారముగా భారతదేశమునకు వచ్చుచున్నది. భగవంతుడు నిచ్చుకొపాలి. ఏదేశముల కేమికావలెనో ఆవిడగును. పాలకు రీజనులవారికి కావలసిన ఉన్నిని అచట కలుగజేసెను. భారతదేశ యలకు బట్టలధికముగా అవసరములేదు. బ్రిటనుదేశమున ప్రతి పంట జాతిగా లేకపోయినను మనకు కావలసినబట్టలన్నియు ను బ్రిటనునుండియే మొన్నటివరకును వచ్చుచుండెను. ద్రావడి వస్త్రమును దుశ్శానుడు పట్టుకొని ఆమెను వికరవస్త్రము చే యబూనెనుగాని అతడు జాతిగాని పరుగుగాను. ఇప్పుడున్నో భాంతాంగల బట్టలు లాంక మైనవారిచేతులలో నున్నవి.

ఇప్పుడు మనదేశము వారేమి చెప్పినను మీకు నమ్మక ముండదు. జర్మనువారో జపానువారో ఏమైన చెప్పినచో మీ రు శిరసంహించెదరు. ఇదియే బానిసప్రవృత్తి. పాశ్చాత్యులై య్యల మిక్కిలి వెలుగు నుండుటను విధించిన మీరు మారిమా లులాడక కొందరు నేటిను మైన్యలు నేటినినిబట్టి తగిన జోష ధములును వ్యయమునములేని వాటిని తెలిపినను మీరు ఈతీర్మానముపై నమ్మకము లేనివారైత్యమును మీరే నా రెక్కయను మీరు నాటికి అన్నవస్త్రముల సాగుగలను మగము హాయిగా భుజిం చుచున్నాము. సాగునవ్వప్రకటన అన్నములే గూడ మున్నాము. సాగునవ్వప్రకటన అన్నములే గూడ మున్నాము. “అని మహామహిదాలీగారు తెలుపునరకే మహామహిదాలీగారు ఉపవాసమున నుండి. ఈశ్వరలకు నాట్టలొడి గొలుట మన నెల్ల అన్నవస్త్రముల నీయగలము అంతటి సంపత్తులు దేశమున నెందరు కలరుగే ఈ 88 కోట్లమందియును భిక్షులుగాను, కృషి కులు వారు పనిచేసి తీవించగోరెదరు. వ్యవసాయము లన వారికి చాలినంతధనము వచ్చుటలేదు. Home Industries మరేయి యును లేవు కాన రాట్టము ముక్కిలమును నూలువడవిన వారికి అవకాశము ధనము రాగలదు మీకు రాట్టముపై నమ్మకము లేనిచో యిక మిగిలినది బాంబులు తుపాకులు కత్తులు, గాని మన కీవుడు బాంబులవలన స్వరాజ్యమురాదు. అనాధనము లిప్పుడు మునుపే. కాన మనము దౌర్జన్యమునకు గడింగ లేము. మనకు కత్తి లేనపుడు మిగిలినది రాట్టము స్వరాజ్యపక్షమువారు కాననభాగము వెళ్లకలచినవారు వెళ్లవచ్చు నుగాని తీరికనెళ్లలో రాట్టముపై నూలువడవకలె. వడకు లేనిచో నూలు సంపదలెను. వడకునూలు స్పష్టనియలు సంపద లెను. ప్రతిస్త్రీయును బహిష్కరణపక్షమువారందరును పూ ర్తిగా నూలుండికి యిచ్చుచులేని స్వరాజ్యవాదులు వడకునందుట లన కలిగిన లోపమును పూర్తిచేయవలెనని యిచ్చుచు మనము కొందరందరు వారుగూడ కాంగ్రెసులోనుండవలెననిగానవారు గూడ నూలువడవకలేనని కోరెదము. మనము కుద్ధ పిచ్చివాండ్ర మని వారు తలపవచ్చునకాని ఒక్కసంవత్సరమువరకు మాత్ర మే మిహియుల పనిచేయుడు. అదియొక ఘనకార్యముగాను, మనము దీనినాడుటకు అధికమును కలిగింపవలెను. అప్పుడు మీ కంతటికే క్షిణుగునో యోహింపుకు ఈవత్సరము మీరు సవరణకు మహామహిదాలీగారు అభిషక్త్యము నొపంగిరి. ఇక “మహామహిదాలీగారు నమజుయి” అని నుడువక “భిక్షుగతు జై” అని నుడువుడు అని వహిష్కరణ గారు నుడివిరి.

బలాడక కొందరు నేటిను మైన్యలు నేటినినిబట్టి తగిన జోష ధములును వ్యయమునములేని వాటిని తెలిపినను మీరు ఈతీర్మానముపై నమ్మకము లేనివారైత్యమును మీరే నా రెక్కయను మీరు నాటికి అన్నవస్త్రముల సాగుగలను మగము హాయిగా భుజిం చుచున్నాము. సాగునవ్వప్రకటన అన్నములే గూడ మున్నాము. “అని మహామహిదాలీగారు తెలుపునరకే మహామహిదాలీగారు ఉపవాసమున నుండి. ఈశ్వరలకు నాట్టలొడి గొలుట మన నెల్ల అన్నవస్త్రముల నీయగలము అంతటి సంపత్తులు దేశమున నెందరు కలరుగే ఈ 88 కోట్లమందియును భిక్షులుగాను, కృషి కులు వారు పనిచేసి తీవించగోరెదరు. వ్యవసాయము లన వారికి చాలినంతధనము వచ్చుటలేదు. Home Industries మరేయి యును లేవు కాన రాట్టము ముక్కిలమును నూలువడవిన వారికి అవకాశము ధనము రాగలదు మీకు రాట్టముపై నమ్మకము లేనిచో యిక మిగిలినది బాంబులు తుపాకులు కత్తులు, గాని మన కీవుడు బాంబులవలన స్వరాజ్యమురాదు. అనాధనము లిప్పుడు మునుపే. కాన మనము దౌర్జన్యమునకు గడింగ లేము. మనకు కత్తి లేనపుడు మిగిలినది రాట్టము స్వరాజ్యపక్షమువారు కాననభాగము వెళ్లకలచినవారు వెళ్లవచ్చు నుగాని తీరికనెళ్లలో రాట్టముపై నూలువడవకలె. వడకు లేనిచో నూలు సంపదలెను. వడకునూలు స్పష్టనియలు సంపద లెను. ప్రతిస్త్రీయును బహిష్కరణపక్షమువారందరును పూ ర్తిగా నూలుండికి యిచ్చుచులేని స్వరాజ్యవాదులు వడకునందుట లన కలిగిన లోపమును పూర్తిచేయవలెనని యిచ్చుచు మనము కొందరందరు వారుగూడ కాంగ్రెసులోనుండవలెననిగానవారు గూడ నూలువడవకలేనని కోరెదము. మనము కుద్ధ పిచ్చివాండ్ర మని వారు తలపవచ్చునకాని ఒక్కసంవత్సరమువరకు మాత్ర మే మిహియుల పనిచేయుడు. అదియొక ఘనకార్యముగాను, మనము దీనినాడుటకు అధికమును కలిగింపవలెను. అప్పుడు మీ కంతటికే క్షిణుగునో యోహింపుకు ఈవత్సరము మీరు సవరణకు మహామహిదాలీగారు అభిషక్త్యము నొపంగిరి. ఇక “మహామహిదాలీగారు నమజుయి” అని నుడువక “భిక్షుగతు జై” అని నుడువుడు అని వహిష్కరణ గారు నుడివిరి.

మాలానా మోహనీగారు మోహనీగారు ఉడుదులో మాటలాడిరి. ఆపహాయ్య మునుకు తెత్తాలిక్కుగా వదలినను అది అంతరించుట నిశ్చ యము మీడు జానిని వదలేవలెనున్నాను కాన్వోల్యంపన మును పన్నుల నిరాకరణమును ఎదలినేయుచున్నాను. నేను స్వరాజ్యపక్షమున పభ్యుడను. అందువలన నేను ప్రతిహతులుగా ఓటునియ్యగూడదు. ఇచ్చినచో ఆసంఘమునుండి వదిలిపోవలసి వచ్చును. వా రట్టినియ్యమును నెట్టుగూడదు అన్యతసయ కాంగ్రెసులో మహామహిదాలీగారు ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేయుట కంగీకరించెను పిమ్మట జలియనువాలాబాగు హత్యలు జరిగి నని మహామహిదాలీగారు అసహాయాధ్యమమును ప్రారంభించెను మన మీ నూలువరకు వామోదించినచో ఉన్నతాధ్యమును గో ల్పోయినవారమగుదుము తీనివలన స్వరాజ్యమురాదు. తీనివలన కొన్ని కోట్ల నష్టమువచ్చినను వారు రెక్కచేయకు మనకు అంత మాత్రము స్వరాజ్యము నీయదు. ఈతీర్మానము నామోదించిన చో కాజీయవిధానము పూర్తిగా రద్దవును బహిష్కరణ పక్షమువారికపరే యుంధును స్వరాజ్యపక్షమువారు కాననభాగములో చేయుగలిగినదాని నంతను యిదివరకే చేసిరి ఇకవా రేమి యును చేయజాలరుగాని యాతీర్మానము నామోదించ గోరెదరు, ఇప్పుడు ఓట్లనిచ్చినను పరియైన ఓట్లుకావు మహామహిదాలీగారు కాంగ్రెసును ఎదలినోవునను భయమున బహిష్కరణ పక్షమువారు అనుకూలముగానే ఓటుయిచ్చెదరు. స్వరాజ్య పక్షమువారి ప్రతికూలముగా ఓటునిచ్చినవా రాసంఘమునుండి వెడలిపోవలసినవచ్చునగాన వారును అనుకూలముగానే ఓటుయిచ్చెదరుగాని మనాపూర్వకముగా ఓటునియ్యుడు ఈతీర్మానము నామోదించిన కాంగ్రెసుసభ్యులసంఖ్య చాలక్కుపోవును దేశ బంధుదాసుగారును మహామహిదాలీగారు మాలానామహిదాలీగారును చెప్పివారని మీరు అనుకూలముగా ఓటునియ్యగూడదు అది మోహనీగారు నుడివిరి.

మాలానా అజదుసోభనీగారు సోభనీగారు మోహనీగారి ఆక్షేపణను బలపరిచిరి. ఆక్షే యాధ్యమును ఎదలబడుచున్నది అది పూర్తిగా అంతరించినని నేననుగాని ఫలముపూర్తి మిక్కిలి చేయగలను. ఏమనగ మరలదీనిని

మాలానా అజదుసోభనీగారు సోభనీగారు మోహనీగారి ఆక్షేపణను బలపరిచిరి. ఆక్షే యాధ్యమును ఎదలబడుచున్నది అది పూర్తిగా అంతరించినని నేననుగాని ఫలముపూర్తి మిక్కిలి చేయగలను. ఏమనగ మరలదీనిని

శుక్లకౌంబులకు మహాత్ముడేగాదు పరమేశ్వరదేవతను సమర్థుడు కావలెను. మహాత్ముడు అసహాయుడగును. రద్దుచేయక పోయినను కాంగ్రెసును వశపరుచుకొనగల మనదైర్ఘ్యము స్వరాజ్యపక్షమున కత్యధికముగాగలదు గాన దీనివలన యొకమత్యము కలుగును గాన దీనిని ఇదంతి మని మారనడగదు. మహాత్మా మిరింతత్యాగమును చేసినను ఇది తమకొరకు చేయబడెనని స్వరాజ్యపక్షమువా రంగీకరింపరు. నాకు నూలవరకులో నమ్మకము లేకపోయినను చేసే దానికి అనుకూలముగానే ఓటునిచ్చితిని. స్వరాజ్యపక్షము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యతీర్మానము నంగీకరించి రని మోహనీ గారు వారిలోచేరిరి. ఈసంగతియొక్క బంధారము బెల్లం కాంగ్రెసుకు వెల్లడికాగలదని నే నపుడే దలచితిని. అందుకే ఆర్డినెన్సులన మాత్రము మనకంత నష్టము కలిగినను మనము వారికి తోడ్పడవలెనను విషయమున మన మాత్రము నేను అంగీకరించెదను అని సోధనీగారు నుడివరి.

కొజ్జలిగారు

కొజ్జలిగారు అంగ్రమున మాటలాడిరి. నేనీతీర్మానమును విషయనిర్ణయసభలో నిరసించితిని. ఇప్పుడు బలపరచుటకు వచ్చితిని. విషయనిర్ణయసభ చర్చింపదగిన సభగాన అదట నేను చర్చించితినిగాని అదట నావాదము వోడిపోయినదిగాన యిప్పుడు నేను దానిని సమర్థించుచున్నాను. మిరింతత్యాగమును నెరవేర్చుటకు మనఃపూర్వకముగా సంగీకరించిననే అనుకూలముగా ఓటునియ్యుడుగాని నోటి తుదమాటగా ముఖ్యపీఠికారకు ఓటి నీయవలదు" అని కొజ్జలిగారు అంగ్రభాషలో నుడివి పిమ్మట కర్నాటకమున నుపన్మనించిరి.

ఎన్. సి. కెల్కరుగారు

వీరు మహారాష్ట్రమున నుపన్మనించిరి.

అభయంకరుగారు

వీరు అంగ్రమున మాటలాడిరి. నేను ప్రత్యేకముగా అనుమతిని బడసి యిచ్చట ఉపన్మనించుచున్నాను. మహాత్ముడాలి గారి ఉపన్యాసమును వినిన పిమ్మట నేను ఉపన్యాసము నొసంగదలచితిని. అందుకలన నేను మహాత్ముని అనుమతిని బడసితిని. మహాత్ముడు పిచ్చివాడుకాదని నేను దేశబంధుడు నమ్ముచున్నాను. రాట్టయొక్క మహిమను నేను దేశబంధుడు గుర్తించెనని మహాత్ముడాలిగారు నుడివరి. దేశబంధు డెన్నడును మహాత్ముకు పిచ్చివాడనలేదు. రాట్టయై నమ్మకము లేదనలేదు. వెనుక స్వరాజ్యపక్షమును మహాత్ముడాలి గా రామోదించెను. నేను జూలానాగారు స్వరాజ్యపక్షమును నిరసించెను. రాట్టయవలన తప్ప మరిదేనివలనను స్వరాజ్యము రాదని మాలానాగారు నుడివెను. విదేశీప్రభుత్వము మనదేశమునకు వచ్చినంత మాత్రమున స్వరాజ్యము పోలేదు. కాని కనేక కారణము లున్నవి. నాకు రాట్టయై కొంచెమైన నమ్మకములేదుగాని నేను స్వరాజ్యపక్షమునాడను గాన నేను దీనికింగీకరించెను. నేను దీనిని తప్పక నెరవేర్చెదను. నేను మొదటినుండియు మహాత్మునకు ప్రతికూలుడనే యైనను నేడు మాపక్షమువారు వాదనము చేసిరిగాన నేను దీనిని నెరవేర్చెదను. నేనే విజ్ఞానసంపన్నుడనని నేను నమ్ములేదు. అందువలన మరవవ్యక్తిగాని విశేషసంపన్నుడని నేను నమ్ముక. ఈ విషయమునుగూర్చి రెండుపక్షములున్నవియను వారికి ఒకంబడిక జరిగినదనియు కెల్కరుగారు తప్ప మరెవ్వరును తెలుపలేదు. కళ్లకు గంతలు కట్టుకొని నూలువడి కుడని మహాత్ముడాలిగారు నుడివరి. మేముగూడ కళ్లకుగంతలు కట్టుకొని కాసనసభలవల్ల మరేపనియును చేయకున్న మిరంగీకరింకరా? కాసనసభలవలన ఎన్నిటికిని స్వరాజ్యమురారు. కాని, కాసనసభలు మనశత్రువులకు ప్రబలసాధనములు గాన కానిని యీ పు మా పు ట అ వ స ర ము గా న అందులకే మేము కాసన సభలకు వెళ్లితిమి. దొర తనమువారి పుడు కత్తిని చూపి ఏలజాలరు. మీరు ఏనిర్మాణ విధానమును జరిపినను వెనుకటివలె కాసనసభలు మీకు ప్రతికూలముగా నుండక మీకనుకూలముగ నుండుట లాభకరము గాదు. దేశహితియు కొరకు మనము ఏకీభవించితిమిగాన మనో మరీకీతములు లెకుండ రెండుపక్షములవారు పనిచేయ గోరెదనని అభయంకరు గారు నుడివరి.

గోవిందానందస్వామి

నేను ఈతీర్మానమును నిరసించుచున్నాను. పరస్పర ప్రతిక్షాభాషణములకు దాను దుహమ్మదాలిగా రీతీర్మానమును బలపరచుట అధునికవిషయ మని నేనొప్పుకొందుగాని యిట్లు భక్తమత్యమున కొనబలన లాభ మేమియును కలుగవని నేను తెలుపుచున్నాను. దీని నామోదించుటవలన బహిష్కరణ స్వరాజ్యపక్షములేగాక కాన్సెస్సపక్షమును నూడపక్షమును గూడ

ఏర్పడగలదు. ఈవిషయమును దానుగారే విషయనిర్ణయసభలో ఒప్పుకొనిరి. కాంగ్రెసువారు దేశసేన చేయుటకు అందరికిని హక్కుకలదు. అట్టి హక్కును తొలగించుట కెంతటి నిరంకుశులను గూడ హక్కులేదు. చేతిపనులు నూలువడు కుటతప్ప మరేమియును లేవా? కన్సెస్సము, వడ్డెము దీనివంటివి కావా? దీనికిమాత్రమే ఏల ప్రాధాన్యమియ్యవలెను. ప్రస్తుతము కాన్సెస్సపక్షమువారి సంఖ్య అల్పముగా నున్నను, క్రమముగా వారిసంఖ్య పెంచుక మానదు. స్వరాజ్యపక్షమువారిలో చాలమందికి దీనిపై నమ్మకములేదు. దీనిపైను కొరకు విధిలేక వారు దీనికనుకూలముగా ఓటుచేసెదరు. దాను నెహ్రూగారి పుడు దీనిపైను అని అరచుచున్నారు. కాసనసభలను బహిష్కరింపవలెను కాంగ్రెసు తీర్మానమును భిక్షించి కాసనసభలకు వెళ్లినపుడు యీ దీనిపైను యేమెనది? మేము యీ తీర్మానమునకు హక్కులేకున్నను కాంగ్రెసువారునుండి దేశసేనచేయుటకు మాకు హక్కులేదు. మాహక్కు నెవ్వరును తొలగింపగూడదుగాన మేము మాహక్కుకొరకు పోరాడక మానము. మీరు రాజకీయసాధనముల నవలంబింపవలెను. కాసనోల్లంఘనమును అవలంబింపవలెను. రాట్టయవలన దేశభక్తి ప్రబలదు. ఆర్డినెన్సు నిమిత్తమే మేము స్వరాజ్యపక్షమునకు తోడ్పడితిమి. విపక్షమునకైనను తోడ్పడెదమని స్వామి నుడివెను.

నర్సారా అలీనాబాగారు

వీరు మాటలాడగోరిరి; గాని పిలిచినపుడు మాజరుగా లేరు.

పండిత మోతీలాలుగారు

మోతీలాలుగారు మొదట హిందీలో మాటలాడిరి. నేను దీనిని పన్యాసము నియ్యను. దానుగా రీతీర్మానమునుపాదించిరి. మహాత్మాజీ ప్రారంభోపన్యాసమున దీనినిగూర్చి వివరించిరి. నేను చెప్పవలసినది అధికమేమియును లేదు. స్వరాజ్యపక్షము వారు మనఃపూర్వకముగా దీనిని నిర్వర్తించెదరు. నాకు వాదానమును బిష్టవాదుగాదు. నూలువరుతుపై నమ్మకము లేనివారు స్వరాజ్యపక్షమువారిలోను బహిష్కరణ పక్షములోనుగూడ గలరు. కాని స్వరాజ్యపక్షములో మోహనీగారు తప్ప తక్కిన వారందరును దీనిని మనఃపూర్వకముగా నెరవేర్చెద రని నేను వాదనము చేయుగలను. గాంధీదాసుగార్లు లకు తమ పక్షములను నిర్బంధించుచున్నారని మోహనీగారు నుడివరి. మహాత్మాజీ గారెన్నడును నిర్బంధింపలేదని మిరందరెయిందరు. అదిగాక రెండుపక్షములలోను నాయకులపై భక్తి చాలమందికి కలిగి యున్నను వారు గంగిరెద్దలవలె తలత్రిప్పువారుకారు. బాగుగా ఆలోచించి తమకు వచ్చిననే పనిచేసెదరు. (మోతీలాలుగారు ఉపన్మనించుచుండగ నే మహాత్ముడు సుమారు 6 గంటలవేళ సాయంకాల ఫలహారమును ఉపన్యాస పీఠముపైకనే యొనరించెను.)

ఈ తీర్మానమును స్వరాజ్యపక్ష స్థాయిసంఘమువారు మొదట కలకత్తాలోను తరువాత బెల్లంలలోనుగూడ ఆమోదించిరి. ఈ తీర్మానమువలన విదేశీవస్తుప్రవేశమును జరుగును. వస్తువుల నిమిత్తము విదేశీయులకు పోవుచున్న ధనము దేశీయులకు మిగులనని మహాత్ముడు నుడివెను. దీనివలన ఆంగ్లేయులకు కొన్నికొట్టు నష్టము కలుగవచ్చును. అంతమాత్రమున వారు స్వరాజ్యమియ్యరు అని మోహనీ గారు నుడివరి. దీనివలన స్వరాజ్యము వచ్చునను నదియు శ్రివిషయముగాదు. మనదేశమున అన్నములేక అల్లాడువారికి అన్నము లభించునననదియే ముఖ్యవిషయమని మోహనీగారికి విన్నవించుచున్నాను. దీని నామోదించిన మన ఆశయము స్వరాజ్యమునకు పోయి విదేశీవస్తు బహిష్కరణముగా పరిణమించునని మోహనీగారు నుడివరి. అదిసరిగాదు. విదేశీవస్తు బహిష్కరణము సాధనముగాని ఆశయముగాదు. రాట్టయై మహాత్మునకున్నంతి విశ్వాసము లేకున్నను మేము దేశహితార్థము వాదనము చేసెతిమి. దానిని నెరవేర్చెదము. కెల్కరుగారు అభయంకరుగారు మున్నగువారి రెండునుగూడ వాదానముచేసిరి. ఇండిపెండెన్సు కావలెనని తీర్మానములో చేర్చవలెనని స్వరాజ్యపక్ష సభలో మోహనీగారు కోరినపుడు యిప్పుడు దానినికోరిని లాభమేమి. అంగ్రదేశముపై మన ఆధికారమును చెలాయించగోరెద మని తీర్మానముచేసిన లాభముందువా అని నేనడిగితిని. భారత సంయుక్తరాష్ట్రముల స్వతంత్ర ప్రభుత్వము నెన్నటికైన నెలకొల్పుట మన ఆశయమును తీర్మానముపుడు ప్రాయుడెను. ఈసభలో బహిష్కరణ వాదులు కొందరును స్వరాజ్యపక్షమువారు కొందరును పదువ వాక్యములకు పరిగిరి. అది పాడిగాదు. ఒకంబడిక జరిగిన పిమ్మట మరల నట్టి మహాత్ము లేరిక స్వరాజ్యపక్షమువారు

ప్రవారము చేసెదరు. ఇప్పుడున్నవారు చేరెదరు. ఇప్పుడులేని వారు చేరరు. చేరవచ్చినవారు అందుకు హామీలు చెప్పకూడదు. ఇదిగో మహాత్ముని ఆదేశముగాన దీనిని నెరవేర్చగోరెదము అని మోతీలాలుగారు నుడివి పిమ్మట అంగ్రమున నుడివరి. మహాత్ముడుగారు నిర్బంధింపకున్నను అసహాయ వాదులు ప్రతికూలముగా చేయజాలరని మోహనీగారు నుడివరి. అసహాయవాదు లట్టి అవిపక్షులకాదు.మాలానాగారు స్వరాజ్యపక్షమున చేరజాలరు కావనసభల బహిష్కరణమును నిలిపి వేసినవా రగుచున్నారు. బిక్షించునని ఎవ్వరును అనగా మోహముచి రిగా నెరవేర్చెదరు. అదిగాక యిది అంతయును దేశమును సంస్కరింపకు చేయటకే ఉపయోగించును. దేశమున సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును బోధించునలె.మిరందరెయిందరె గా మహాత్ముడు బహిష్కరణములనుగూడ నిశేధింపవలెనని సోధనీగారు నుడివరి.

మీరు కాసనసభలకెవల్ల అజ్ఞాతిస్వార్థమున గునకరింపలేదా? అని గోవిందానందీగారు కోరిరి.నిశేధము. నేను అల్ప సంఖ్యాకులము. భిన్నాభిప్రాయాలమైతిని. విడిపాతిమి.ప్రవారముచేసెతిమి. నేటికి మంచిఫలితమును బడితిమి. ఇందులో అవిధేయత ఏమియునులేదు. ఒకంబడిక ను నెత్తిరేకులనువారు స్వరాజ్య పక్షమువారుగూడ ప్రతికూలముగా ఓటు యియ్యవచ్చును గాని స్వరాజ్యపక్షములను మరలిపోవలెను. ప్రత్యేకపక్షము నేర్పరుచుకొని కాంగ్రెసును వరసరుచుకొనుటకు ప్రయత్నింపవచ్చును గాని మిరందరెయిందరె నిస్సంశయముగ ను ముఃపూర్వకముగను ఓటునియ్య గోరెదనని మోతీలాలు నెహ్రూగారు నుడివరి.

మహాత్ముని అంత్యోపన్యాసము

నేను ఓట్లుపున్నుకొనబడునుందు రెండుమాటలు చెప్పదలచితిని.

మొదటిది. ఇది కేపురాత్రి 7 గంటలకు సభప్రస్తుతి మొదలగును.

సాంఘిక మహాసభ నేనురాత్రి 9 గంటలకు యివాహాసభభాధనమున జరుగును.

కాంగ్రెసు మహాసభ కేపు ఉదయము 11 గంటలముదలు సాయంకాలము 6 గంటలముదలు జరుగును. అప్పటికి సభ ముగింపగలనని నేను చెప్పెదను.

కేపురాత్రి 6 గంటలకు యీ మహాసభాధనమున హిందూమహాసభ జరుగును.

అసహాయవాదుల పక్షమున మహాత్ముడాలిగారు తప్ప మరెవ్వరును మాటలాడలేదుగాన రాజగోపాలాచార్యగారు మాటలాడవలసిన కొంచు నూచించిరి. వారి కట్టి శ్రమనిమ్మట నాకంగీకారములేదు. అసహాయవాదులు వారి యిష్టానుసారము ఓటుయియ్యవచ్చును.

విశేషముపక్షమువారు దీని కంగీకరించిగాని ఆమె చేయరాజులక పోయినందున లేన మాటలాడవలెనని ఆమె శిష్యులొకరు తెలిపిరి. అది అసహాయము.

మరొకంబడు అసహాయవాదులుగూడ మాటలాడ గోరిరి కాని అది అసహాయము.దాను, నెహ్రూకొట్టాట్టి అభయంకరుగార్లు చెప్పవలసినదానిని స్పష్టముగా చెప్పిరి మర ఎవరు మాత్రమేమి అంతకంటె అధికముగాచెప్పగలరు. ఒకరికొకరు ఎంతమాత్రమును జడియగూడదు. జడువుగలవారె ప్రతిపక్షులను శిష్యులుగా భావించెదరు. దీనినిగూర్చి అంగ్రమున తెలుప నవసరములేదు. మీరిక ఓట్లు యియ్యవలసియుండును. ఓట్లు యిచ్చినవారు దైవాసాక్షిగా ప్రమాదముచేసినవా రగుదురు. కాన బాగుగా నిదానించి మీకేపని చేయుట కిష్టములేనిచో ఓట్లు యియ్యగూడదు. ఓట్లు యిచ్చినవారు గూడ మిమ్ము మోసపుచ్చెదరని పెద్దలు కొందరు తెలిపిరి. అట్లు లే చేసిన వారు నాకే గాదు దేశమునకును దైవమునకును దాను నెహ్రూగార్లనుగూడ ద్రోహముచేసినవా రగుదురు. గాన మీ కిష్టములేనిచో నిస్సంశయముగా త్రోసేవేయుడు. స్వయముగా వివేకవలెను. యిరులకు అనవంతము బోధింపవలెను. అందుల కంగీకరించినవారి వోటు నియ్యడు. లేవోకే యియ్యవలదు. అని మహాత్ముడు హిందూస్తానీలోనుడివి పిమ్మట అంగ్రభాషలో నుడివెను.

గంగాధరరావుగారు

పిమ్మట గంగాధరరావుగారు ప్రమాణ విషయమున కర్నాటకమునను మహారాష్ట్రమునను వివరించిరి. తీర్మానముపై ఓట్లు పుచ్చుకొనగా అత్యధికసంఖ్యాకులచే ఆమోదించబడిన. రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగిసినది.

హిందూ మహాసభ

27 వ తేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు

కాంగ్రెసు సభాశాలలో ప్రారంభమైనది

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులందరిని మరలీ, తక్కినవారికి (టీక) ఎక్కువగా వీరిని ఏర్పాటు చేసి తనందున ఎల్ల వారు సెలవులు గా చొరబడిరి. ప్రతికావిలేఖలు ప్రత్యేక స్థానములలో ఉంచుచు నిండిపోయి ప్రతికా విలేఖలకు ప్రత్యేక పోయె. సభాభవనమంతయును ప్రేక్షకులతో నిండిపోయి సభాభవనమును మున్నగు నాయకులగు సభ్యుల వారిని నిలుచుటకు తావు లేకుండ వేయిలైనా ఆక్రమింపబడిన చాలమంది స్త్రీలును చాలమంది పురుషులును సభకు వచ్చిరి. అంతమంది పురుషులు జూరయ్యగల లను వాడిరి

పిమ్మట చాలమంది స్త్రీలు కిలసిజా తీసుకొని పాడిరి

శ్రీయత రావుగారి గంగాధర కోదీగారు

సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు డా. కోదీగారు ఆంగ్ల భాషలో స్వాగతోపన్యాసము నొసగిరి విదేశీయులు పలువురు వాడి సరిసినను హిందూమతము చెక్క చెదరకుండగా నిలిచినది. దీనికి భగవద్గీత కల్పమే కారణము హిందూమతమున వివిధ సంఘములలో చాల సంఘములు కలసివిడిచి చాలమంది భిన్నతములలో చేరుచున్నారని హిందూమహమ్మదీయకలహములగుడ ప్రబలినవి. రాజకీయంతాశిసము ప్రబలముగా నున్నది కరీర దార్థ్యము నభివృద్ధి నొందింపవలెను

మాలానా వెంకటేశ్వర, మాలానా మహమ్మదాలీ గార్లును వరికొందరు నాయకులను సభకువచ్చిరి

కాంతముగా ప్రేమతో హిందూమతాభివృద్ధికి పనిచేయవలెనని సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు నుడివెను

పిమ్మట కరతాశస్త్రియులు చెలగుచుండ పండిత మదన మోహన మలవ్యగారు వేదికపైకి వచ్చిరి భగవద్గీతనాపూర్వకమున చెవిరి నాకు కర్మాటకముగాని మహారాష్ట్రముగాని మరి ఏదేశభాషగాని రాదు దేశభాషలలో మాటలాడవలె ఖావులయు ఆంగ్లభాషలో మాటలాడ గలుగుట నాకు చాల అవమానకరముగా తోచుచున్నది గాన నేను ఆంగ్ల భాషలో మాటలాడ గోరెదను

అన్ని భాషలవారును అన్ని మతములవారును ఈసభకు వచ్చిరి. సంతోషమునండి ఒకవార్డుకు ప్రత్యేకముగా వచ్చెను. చాల మహమ్మదీయులగుడ వచ్చిరి రాజకీయముల దేశీయ మహాసభ ప్రధాన ప్రతినిధి సభ్యులయొక్క హిందూత్వ వీర్యము కొన్నియేండ్లును ప్రేమయైనది ఇతి ప్రత్యేక సంఘాధికార రాజకీయసభకు ప్రతిహతుని కొందరు లెచుచున్నారని అది సరిగాదు. ఈసభ దేశీయ మహాసభ కేంద్రము ప్రతిహతులుగాదు (వర్ణోత్థుడు, లాలాజి సోదనీగారు వచ్చిరి) దేశీయులలో ప్రముఖులగు వారు సర్వవిధముల శ్రమపడి దేశీయమహాసభను సెలవిచ్చి 40 ఏండ్లందు అభివృద్ధి నొందించిరిగాన మేము ఎల్లప్పుడు మహాసభ పక్షమున నే నిలిచితిమి విషయముల కలిగినపుడుగూడ మేము మహాసభపక్షముననే నిలిచితిమిగాని మతసాంఘికవిషయములలో దేశీయమహాసభ పని చేయుట కవకాశములేనందున ప్రత్యేకసభ లేర్పరచబడెను గాని ఆప్రత్యేకసభలు దేశీయమహాసభకు అనుబంధములే యగును మహమ్మదీయులు తమ విశ్వాసమును కాపాడుటకు మహమ్మదీయులగును సెలవిచ్చి ఎరెను చాలమంది మహాసభను సెలవిచ్చినరాజకీయముల తలెత్తెకములుగాని మత, సాంస్కృతిక, చిత్రకళాదులను ఎన్నెన్నును పోషించుకొనుచు వచ్చుచున్నవి హిందూ విజ్ఞాన హిందువులకు ఆచార్య నిక్షేపము హిందుత్వ మహమ్మదీయవిజ్ఞానమును, మహమ్మదీయులు హిందూ విజ్ఞానమును చెవి పరస్పరస్నేహముగాను నభివృద్ధి నొందించుకొనాలని నేను ముఖ్యార్థకముగా కోరెదను ఈసభ ప్రసభకును వాటిగా ఏర్పడినదిగాదు. భారతదేశము హిందూమత ముద్దియవిజ్ఞానమునకు నిలయును. ఈదేశమునందు రెండుమతములను మహమ్మదీయకలహములను నుడవలెను గూడ భూదేశమే జన్మభూమి. సనాతన ఆర్యబ్రాహ్మ సమాజములు మున్నగు సమాజములవారికందరికిని హిందూసభయే సంగమస్థానము.

ఇప్పుడు దేశమున చాల శత్రుకరములైన సంగతులు జరిగినవి. హిందువులకు మహమ్మదీయులకును కొట్లాటలు జరిగినవి

ఈమిక్కిలివిచారించుచున్నవారలలో నే నొకడను ఈల హమలకు ఏమితుచున్నా కారణమైనను భారతీయులలో నొండొరులు కలహించుచున్నారని విదేశీయులు మనల నాక్షేపించుట కవకాశము చిక్కినది ఇది చాల సంతాపకరమైనను కృష్ణపక్షము గడచినప్పటికి శుక్లపక్షము రకపోదు రెండుపక్షములవారిని మరల గాఢమైత్రి కలుగకమానదు. రెండుపక్షములవారును కరీరదార్థ్యమును ఉదారభావమును కలిగియుండవలెననియే నేను కోరెదను ఒక గ్రామమున కొద్దిమంది దుర్మార్గులున్నను ఆ గ్రామమున కంతకును అపభ్యాతి కలుగును అటులే యీ దేశమున ఏసంఘమువారు లలిహులుగా నున్నను దేశమున కంతకు కళంకము కలుగును ఈమతకలహములనలన భారతజాతీయతకు కళంకము కలిగినది హిందూమతము దుర్బలమగుటకు ముఖ్యకారణమేమి? హిందువులలో చాలమందికి మతభర్తయులు కొంచమైన తెలియవు గాన వానిని బాగుగా వ్యాపింప చేయవలెను. రెండవది కరీరదార్థ్యము. మోడరీకర్యులలో మొదటిది బ్రహ్మచర్యము. 25 ఏండ్లవరకు బ్రహ్మచర్యము జరుపవలెను. ఆనియమము నశించినది. బాల్యవివాహము లేర్పడినవి అందు ఎవ పురుషులు దుర్మార్గులై చాలమంది బాలవీరతువు లేర్పడిరి ఈలోపములను తొలగించుటకు హిందూమహాసభ కేంద్రమగుట అత్యవసరము. దీనిని మీరు సమ్మతించి మీరావిజ్ఞానమును గ్రహించి దాని నభివృద్ధి నొందింపవలెను

బుద్ధగారు దేవాలయములగా దాను పరిష్కరింపదగినవారెవరు? బాధ్యులును హిందువులునుగూడ బుద్ధమూర్తి వారాధించుచున్నారని ఆరెండు మతముల వారునుకలసి ఆదేవాలయమున సేవ పరిపాలింపగూడదు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులకును సర్వ అవధులకును వివాదాలు కలిగినవి వానిని పరిష్కరించుటకు తగినది హిందూసభ గాక మరేదికలదు మతవిషయముముందుకు దొంగములు మంత్రీకృమలుగూడ అధ్యులైనవిషయములు. బ్రాహ్మణుడు ప్రాచీనకాలమున కొంతసేవచేసెను. నిజము బ్రాహ్మణుడు సర్వమున సేవ చేయగలడు అవతారములలో అధికభాగము శ్రీయత రావుగారి ములుగాని బ్రాహ్మణోత్తరములుగావు రాముడు శాతముడు, కృష్ణుడునుగూడ బ్రాహ్మణులు కార వేదవ్యాసుడు గర్వింతునొక బ్రాహ్మణునకు నీతిమనదేశించుటకు భర్తవ్యాధుడును మాంసవిశ్రేణికడు పంపె బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులు పరస్పర సోదర భావమున ప్రేమనుగలిగి కష్టములకు అపారమున వవకాశములకు కాన బ్రాహ్మణులను ఆ బ్రాహ్మణులనుకలసి వివాదులను పరిష్కరింపవలెను మహాత్ముడు బ్రాహ్మణుడుకాకపోయినను దేశీయులలో బ్రాహ్మణులను బ్రాహ్మణేతరులను మహాత్ములే ఏకాగ్రతతో ఆరాధించుచున్నారని మహాత్ముని విముఖతనము ఎవనో ఆరాధించుచున్నారని ఇట్టి సద్భావమే సెలకొనవలెను పంచములు దురవస్థకు పాల్యయ్యున్నారు దానికిచాల కారణములకలవు వారికి వ్యాధియు చేయవలెనని వనము కొడుచున్నాము. వ్యాధి సకలసమహాయములను మనమే యొనగలము ఈవిషయము నగూడ మహాత్ముడే అత్యధికమని నేనెచి నేను. అత్యధికులు ప్రాశస్త్యమును కచ్చెన ఆదివనము మురువగా గొర్రెవెనుండ దిరకాలమునండి ప్రయత్నించుచునే యున్నారని పంచముల బిడ్డలను అన్ని పాఠశాలలకు రానీయవలెనని మహాసభ వాటి త్యాగించిరి ఇతరమతములవారిని విశాకరాలకు రానిచ్చుచు మిమతమువారగు పంచముల బిడ్డలను రానీయగూడదు? రానీయవలెనని, అనియే మహాసభ వారు తీర్మానించిరి. పూర్వచారిత్రములలో కొందరు ప్రతిహతులైన ప్రేమలనవారిని లోబరుకొనవలెను భగవంతుడు భక్తికవతుడనుగాని మతమువలన పశుడుగాదు. ఓయోశ్యరా! నీనామమును స్మరించినవాడు సకలపాపములను నదలి పోవనుడునున్నాడు అట్టి పంచముడు బ్రాహ్మణాధిపతుడు మన పెద్దలుబోధించిరి శాస్త్రీయు లిందులకెంతమాత్రమును నిరోధమును కలిగించుట లేదు. దేశాచారములే నిరోధకములుగా నున్నవి. గ్రామ మతములలో నీరు తోడుకొనుటకుగూడ కొన్నిచోట్ల పంచములను రానీయకుండుట మహాసభాధము మహాసభకము సర్వజనోపయోగమునకు ప్రవృత్తింపబడిన నూతులకు పుణ్యాపాదనము పలుపునపుడు చదువుకుం ప్రముఖుడే ఆ ఆర్థమున్నది. పంచములలో దేవతా సందర్శనము చేయగలరునున్నారు దేవతామూర్తులను మంచినపుడు దైవమే ప్రత్యక్షమైనట్లనందము కలుగును. అట్టి అనందమును పంచములకు కలుగకుండచెయుట వాతము. ఇదిపాడిగాదు. నేను పంచమసోదరునికంటె పాపముడని ఎటులతలపగలను. కాననే యీవిషయమునగూడ హిందూమహాసభ వారు తీర్మానముచేసిరి. కాని వారు దౌర్జన్యరాపిత్య సిద్ధాంతమును అనుసరించిరి. రామాజ్ఞాచార్యులువారు మేల్కొలుపులో నూడు దినములు పంచములకు దర్శనమువీర్చరచెను కాశీనగరమున కంకరాచార్యులు వాటిలో సంచము దేవరుపడిగా ఇయన తత్త్వగోసభావెను.

పంచమును నవ్వెను కంకరాచార్యులు తనలోపమును గుర్తించి అపంచమునకు సాష్టాంగ మొనరించెను పారికధనగుచున్నపుడు పంచములు వినవచ్చినవో వారినిచెడలగొట్టుటకంటె పాతకముగలదా? ఈవిషయములలో అధికమగుపని జరుగవలెను ఇప్పుడు జరిగినపని అత్యల్పము. మనము పంచముల విషయమున అన్యాయముచేసినమాట నిశ్చయము. వెనుక హిందూమతము విరుద్ధముగా నుండెను వ్యాప్తి లేకుండ నుండెను అవతారములను చెసినవారిని బహిష్కరించుచు గాని ముల చేయుట యెరుగదు తమ మతమును వ్యాపింపజేయుట తమధర్మమని మహమ్మదీయులు గ్రహించిరి గౌతమబుద్ధుడు ఆహ్వానము ననుసరించె హిందూమతముగూడ యాసిద్ధాంతమును బోధించెనుగాని అది అచరణమున లేదు ఇప్పుడు వివాదములయైన వారిలో చాల మంది హిందువులు ఇప్పుడు క్రైస్తువులుగూడ గాన దేశీయ చాల మిషనుల నేర్పరచి చాలమందిని తమ మతమున చేర్చుచున్నారు అట్లు చేయుటవలన భగవంతుని కరుణకు తాము పాత్రుల మగుచున్నామని మహమ్మదీయులును క్రైస్తులును గూడ నమ్ముచున్నారు మనమిటులు గూడ నలుల వ్యాపింపచేయుకుండుటకు మనదోషము శాస్త్రములట్లు విధించినను మనము నే వేర్వేరు దౌర్జన్యము లేకుండ సన్యాసము ననే యితరులను ఏ మతము వారు గాని తమ మతమున చేర్చుకొనవలెను కాని అందరును అట్లు చేయరు. వంచన జరుగుచుండును. అట్టి వంచనకు పాల్పడవలెనది హిందువులను కాపాడుట మనవిధియైయున్నది గజరాతులో ఆకాశానుగారి శిష్యులును క్రైస్తులును హిందువులును తమమతములను కలుపుచున్నారని దీనిని మనము నిరోధించుట మనధర్మము ఇందులకె హిందూసభ ఉండవలెను రెండవది రాజకీయకారణము 15 శతాబ్దములనుండి మతప్రాతినిధ్యము బహుమతందచి చలమంది మహమ్మదీయులుకాంగ్రెసులో చేరలేదు మింటోపార్లే సంస్కరణములు వచ్చినపుడు మహమ్మదీయులు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును కోరిరి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము జాతీయతకు విరుద్ధమని నేను గట్టిగా నమ్ముచున్నాను కాని అదియంతలో నంతరించుటలేదు లక్ష్నోలో జరిగిన ఒడంబడిక అమలులో నున్నంతకాలము రెండు మతములవారు దీనికి బద్ధులు కావలెను గాన యీవిషయమున హిందువులుగూడ కట్టుబాటుచేయవలెను. అందులకు అభిలభారత హిందూమహాసభలను రక్షియుండుట తాలూకాగ్రామ సభలును ఏర్పడవలెను. వీని అవశ్యకత యితరల బాగుగా వివరించినది అని మలవ్యగారు నుడివెరి సిక్కుల మలవ్యాజీగారు హిందీలో వికరించిరి స్త్రీలు నుడ్రోచి కొన్ని మిశ్రవిషయములను వివరించిరి. ప్రతిస్త్రీయును బాలికయును పురుషుడు నూలు వదుకవలెను ఖిద్దురు కట్టవలెను అని హిందూమహాసభ వారు తీర్మానించిరి సంగీతము నేర్పుకొనినను మానినను, కత్తి సాము నేర్పినను మానినను నూలవదుకుట ఖిద్దురుకట్టుట మానగూడదు. దేశీయులందును ఏ పనిచేసిన మనదేశమున మరల ప్రమాణిక్కి అనందనాట్యము సలుపగలరు విదేశీ టెటలను వరి ఖద్దరుకట్టుట కట్టుటకు ఎవరి అనుమతి కను ఎవరెవరు వరిని మలవ్యాగారు నుడివెరి.

హిందూనాయకుల మరణములకు సానుభూతి తెలుపుచున్నామను తీర్మానమును మలవ్యాజీగారు రుపపాదించిరి తీర్మాన ముపాదించబడెను.

డాక్టరుముంజీగారు

ముంజీగారు హిందీలో మాటలాడిరి. “దేశమునందంతటను హిందూ మహాసభలను సెలవిచ్చుట అవసరము సాంఘిక రాజకీయ సంస్కరణములను చేయుటకును హక్కులను కాపాడుటకు దేశమునందంతటను హిందూ మహాసభలను జరపవలెను” అనుతీర్మానములను ముంజీగారు రుపపాదించిరి. హిందూమతము దైవనిర్మితముగు ధార్మికమతము దానికి మతకర్త భగవాన్ దేగాని ఏమహమ్మదీయునుకాదు. స్వృతికర్తల స్వృతులు శాశ్వతకాలమునకు వర్తింపవు గారివారి యుగములకు మాత్రమే వర్తించును భారత దేశము మాతృదేశముని తలంచు వివిధ మతములవారు ఈఆర్యానందమును తనకు పితృభూమియనియు యిది పుణ్యభూమియనియు త్రియతమమనియు ఎవరుతలంతుకో వారే భారతీయులు. ఈమాత్రము సంగీరించినవారందరును హిందువులే. మిషను మహమ్మదీయులు ఈమాత్రమునంగీరించిన వారుగారు. వారు ఆంగ్లేయులవలె విదేశీయులే గాని యిప్పుడెట్టిసితిమారినది నేడునన్ను ఆంగ్లేయుడుగాని జర్మనుదేశీయుడుగాని క్రైస్తవమతముచేర్చిననామాతృదేశము ఆంగ్ల దేశముగాని జర్మను దేశముగాని కాగలదు. అటులే తురుష్కుడుగాని నారకీడుగాని అరబ్బుగాని నన్ను మహమ్మదీయమతమున చేర్చిన టర్కుగాని అరేబియాగాని నాకు మాతృదేశములు కాకాలవు. నేను క్రైస్తవమతమైనను ఏమహమ్మదీయుడనైనను నాకు భారతదేశమే మాతృదేశమేయగును ఎప్పుడుఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమేర్పడెనో అప్పుడే హిందువులను మహమ్మదీయులను భరతమాత బిడ్డలైరి. అన్నదమ్ములు కొట్లాడుచుండిన సోదరత్వమునకు భంగము కలుగునా? అటులే మహమ్మదీయులకును హిందువులకును సోదరత్వము తొలగదు. అనిముంజీగారునుడివెరి శతీర్మాన ముపాదించబడెను సభ విరమింపబడెను.

నేటాలు ఆర్డినెన్సు

సి ఎఫ్ ఆంధ్రాసుగారి అభిప్రాయములు

పరిసితులు పూర్తిగా విరమించెను

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రాసుగారు క్రైస్తవవిద్యార్థుల మహాసభ సందర్భమున మొన్నటిదినమున మదరాసునకు వచ్చిరి అప్పడొక ప్రతివాదిలేఖరి ఆంధ్రాసుగారిని దర్శించి సంభాషించగా ఈ క్రిందివిషయము తెలిసెను

ఆంధ్రాసుగారు 81వ తేదీన బయలుదేరి కన్నుమకులమునకు జనెదరు. అచ్చట నిర్మింపబడుచున్న అనాధశిశువుల ముగ్గురు వాని శిశుసాపక మొనర్చెదరు అచ్చటనుండి కైకమునకు బయలుదేరి వెళ్లును కైకమునుండి మదరాసునకు తిరిగి వచ్చి సర సరి శాంతిని కేటవమునకు వెళ్లును. అచ్చట, నల్లమందు విచారణసంఘుని వేదిక నుతయొడ జేయుపనియందు కొంత కాలము నిమగ్నుడై యుండునట

అటుతరువాత, ఆంధ్రాసుగారు నలయాద్యపము నందలి కార్మికుల కష్టములను గురించి అందు ముఖ్యముగా తెలుగు, అరవహ లీల స్థితినిగురించి వివరించుచు నొకనివేదికను తయారు జేసెదరు మలయాదందలి పనివారి కష్టములను గురించి ఒక చిన్న కరపత్రమును తయారుజేసి, ఇదివరకే అభిలభారత జాతీయోపసంఘ సభ్యులందరికిని, ఇతర సంఘములకును ఆంధ్ర జేసి తిని కాని ఇంకను దానిని పై నెట్టి విమర్శలను బయలుదేర లేదు అనివేదికయందు, బర్మాలోని భారతీయమాలీస్థితిని గురించిగూడ వివరింపబడును

ప్రైయిటు నెటిల్మెంటులకు వెళ్లినపుడు నాకలందు నెక్కువైనట్లు కష్టములగురించి బహిరంగముగా నుపన్యసించి తిననియు, అందుపై వాకానొక వార్తాపత్రిక వ్యాఖ్యాన మొనర్చుచు, అవిషయములు నిజమైనయెడల నావిషయ మంగీరించి వానిని సర్దుబాటుజేయుటకు ప్రయత్నింప వలెననియు అట్లుగానిచో, మానవత్వమునకు తినను ప్రాసక్యూషను జేయవలెననియు ప్రభుత్వమువారిని హెచ్చరించెననియు, ఆంధ్రాసుగారు నుడివిరి కాని అందలి విషయములన్నియు నిజమేమగుటచే ప్రభుత్వమునాను ఎట్టిచర్యను దీసికొన లేదు.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము

బెల్లంకాంగ్రెసుయొక్క ఫలితముల గురించి ఆంధ్రాసుగారు ప్రత్యక్షతర మొనగచు నిట్లు నుడివిరి నేనిప్పు దావిషయముగురించి దొలపజాలను విద్యార్థిమహాసభ జరుగుచున్న కాలమున వార్తాపత్రికలను జరుపుటకు గూడ నాకవకాశము గలగలేదు నేను మద్రాసునకు వచ్చుచుండగా మహాత్ముని అధ్యక్షోపన్యాసము లభింపగా దానినిజదివించి ఆయుపన్యాసము, అందులకును ప్రతిభను వెల్లెబ్బుచున్నది. ప్రపంచమున నన్నిటకంటెను, బీదలనే మహాత్ము డధికముగ క్రేమించుచు వారికొరకు ప్రాణములైన నర్పింప సిద్ధముగనుండెనను విషయ మాయుపన్యాసమున జదివినవారిల్ల గాన్పింప గలదు.

భారతదేశ సమస్య, అందలి కోట్లలొకప్రజల సఖియములకు సంబంధించినదే యను అభిప్రాయము త్వరితముగ నందరికిని గోచరించుచున్నది. మహాత్ముని యుపన్యాసమున పాక్షిక రాజకీయసమస్యలుగాక, బీదల అభివృద్ధికి సంబంధించిన సమస్యయే అధికముగ చర్చింపబడినందులకు చాల కృతజ్ఞుడను మహాత్ముని యుపన్యాసమును నేనెప్పుడీ పథమునుండియే దిలకి చింతి అన్నిటికంటెనుగూడ, ఖడ్గరే ఎక్కువముఖ్యమైనదనియే నహాత్ముని తన యుపన్యాసమున మొకటినుండి చివరవరకును నొక్కి చెప్పుకొండెను

నేటాలు ఆర్డినెన్సులను గురించి బయలుచెప్పుచు ఆంధ్రాసుగారు టెలుగుదేశిరి "పక్షజాతీకాల", బారతీయుల స్థితి యెంత అధమస్థితికిరాగలదో, అంత అధమస్థితికి వచ్చెను గవర్నరు జేనరలు. నేటాలు ఆర్డినెన్సున కనుమతికొనకుచు సంతక మొనర్చుటతో నిది ప్రార్థియయ్యెను ఈఆర్డినెన్సుల వలన గలగు ఫలితము. ఎన్నికలహక్కును తొలగించుట ఒక్కజేయుచో సంతకత్వ పెట్ట నవసరముండదు ప్రస్తుతము అచ్చట భాగీతీయులకుగలవోటు కొలది నందలంటె నెక్కువలేవు కాని గానివిలువ వోట్లసంఖ్యలారేదు ఈహక్కునుడుట వలన అగ్నజైభారతీయులుగూడ దక్షిణాఫ్రికా పౌరులేయని నామ మార్గమైనను అంగీకరింపబడెను ఇందువలన, నల్లవారిని నీచముగజూచుట స్వల్పముగైనను తగ్గియుండెడిది. కాని ప్రస్తుత ఆర్డినెన్సువలన అకాస్త అత్యగౌరవముగూడ నిర్మూలించబడెను ట్రాన్సువాలు భారతీయు లిప్పుడెట్టిదస్థితియందున్నారో సభాలు భారతీయులుగూడ త్వరలోనే అట్టిస్థితి వచ్చెద

జాతీయ సాంఘికమహాసభ

జి. కె. దేవభారు అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమగుట

లక్నో, డిశం 29 — జాతీయ సాంఘికమహాసభ 36 వ సమావేశము నేడు లక్నోలో జి కె దేవభారుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. ఈసారి సభలో హిందువులందు విదాతు లిచ్చువిషయమునుగూర్చి తీవ్రమైన చర్చజరిగెను. సభ ఏడుగుంటలనేపు జరిగెను ఈసభకు అభిలభారత మితవాద ప్రతినిధులు చాలమందియు పూర్వాచారపరాములు లనేకమందియు వచ్చిరి. ఈవచ్చినవారిలో సర్ జేజుబహదూర్ సుప్రసాద్ రాజా రాంపాల్ సింగ్ డాక్టరు పరంజిసిగారలు ఇంక చాలమంది యితరులును సభకు వచ్చియుండిరి.

అహ్మదాబాద్ సాంఘికమహాసభ

అహ్మదాబాద్ సాంఘికమహాసభకు పండిత గోకర్ణాధ మిత్రగారు అత్యధ్యక్షోపన్యాసమును గావించిరి అందు గతవత్సరము లందు సంఘ సంస్కరణోద్యమము యెట్లు అభివృద్ధి గాంచినది యువివరించిరి. విధుల అభోగినిగూర్చి బహుదీనముగ జెప్పిరి మితసాంప్రదాయము లెట్లు తగ్గిపోవుచున్నవో చెప్పుచు రాను పూర్వాచారపరాములుగూడయు విశోషియలతోను మహాత్ముడి యుపన్యాసము భోజనముచేసిన సంగతిని జెప్పిరి

అస్పృశ్యత నిర్మూలనమునుగూర్చి పూర్తిగా చర్చించి అయ్యది విషయము గాంచుచున్నందున నేమాత్రము నిరాశతోడ నక్కరలేదని చెప్పిరి

పరమతసహనము

పండిత గోకర్ణాధమిత్రగారు అంతట వివిధమతములందు సహనశాసనమును గూర్చి చెప్పుచు దేశములో నచ్చలచ్చట హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కలుగుచున్న పోరాటములకు విచారమునదిర్చి అయ్యది త్వరలో అంతరించి మైత్రిచేకూరవలెనని నూచించిరి. హిందువులను మహమ్మదీయులను తాము ముందు భారతీయుల మనియు పిదప ఆయామతముల వారమనియు తెలుసుకొనవలయును ఇట్టి మతద్వేషములవలనను పోరాటములవలనను భారతదేశాభివృద్ధి చెనుకబట్టుచున్నది దేశస్వాతంత్ర్యము ఆస్వస్యముననున్నది ముందు దేశమునకు ఆలోచించి పిదప తమమతముల విషయము లెల్లెట్టవచ్చును అన్యోన్యము ప్రేమతో సహనమును కలిగియుండినయెడల దేశమునకు యెక్కువ మేలునగుచున్నది యనవనియు జెప్పిరి

అధ్యక్షోపన్యాసము అధ్యక్షులగు దేవభారుగారు తమ యుపన్యాసమునందు భారతజాతీయసంఘసంస్కరణ మొట్టు లభివృద్ధి నొందినదియు వివరించి సంఘ సంస్కరణమునుగూర్చియు, సంఘసేవనుగూర్చియు చెప్పుచు కైకం ఉద్యమమును సంఘమునందలి దోషములను తొలగించుటకే ప్రారంభించినయెడల దానియెడల సానుభూతి బలమును జూపవలసి యుండుననియు, ఇందు రాజకీయప్రచారమేమియు తగదనియు, నిర్మూలనము మధ్యరింపవలయుననియు పరమతసహన ముండవలయుననియు చెప్పిరి.

తీర్మానములు

ఈ మహాసభ ప్రపంచమున సంఘసంస్కరణోద్యమముతో సంబంధముగల రామాచార్యులు రాసడిసరియు తిరువాన్కూరు మహారాజాగారును చనిపోయినందులకు విచారమును జెల్పిరి

అస్పృశ్యతను తొలగించి వారలకు సంపూర్ణముగ సమానత్వమిచ్చువలెనను తీర్మానమును సి. వై చింతామణిగారు పాదించగా సి. యస్. తివారీగారిచే బలపరుపబడి అంగీకరింపబడెను డాక్టరు పరంజిసిగారు మతిములు లేకుండ జేయవలయునను తీర్మానము నుపసాదించెను

క్రైస్తవిద్యనుగూర్చి పండిత గోకర్ణాధ మిత్రగారిమార్తె పుల్లవతి కుక్క అనునామె యుపన్యసించెను. ఈ క్రైస్తవిద్యా ప్రచారమును గూర్చిన తీర్మానమును యస్ యస్ జోషీగారు పాదించిరి. గృహపరిశ్రమలందు రాబుమును జేప్పవలెనను సవరణ రాగా యిది ప్రోత్సహింపబడెను.

అంతట సభవారు హిందూసంఘమునందును ధర్మమునందును విదాతు లిచ్చుటకు గుఱింపవలెనను తీర్మానముపై చాల చచ్చ జరిగెను పండిత ప్రజ్ఞప్రసాద్ కార్గి గారి తీర్మానము నుపసాదించుచు ఇప్పుడు హిందూసంఘ జీవితమునందు క్రైస్తవుల స్వాతంత్ర్యలేమిని ఖండించిరి. పండిత ప్రత్నరంజ సుప్రసాద్ గారు క్రైస్తవాతంత్ర్యముండవలయునని బలపరచుచు యెవరు యిష్టము వచ్చినవారిని వారు స్వతంత్రముగ వివాహముచేసికొని జీవితమును గడపునపుడే సంఘమునందు నైతికాభివృద్ధికి సహాయమునుండగలదనిచెప్పిరి సి. యస్. రంగయ్యగారు తీర్మానమునుగూడ త్వరలోనే తొలగి పఠకును.

రంగంభేదములను పురికొల్పు ఇట్టిశాసనమునకు గవర్నరు జేనరలు అత్యంత మెదగినతరువాత, భారతీయులనంగక్రొత్తుట కితరకాసములు త్వరలోనే గావించబడును. ప్రస్తుతాత్మిక ముగ్గులన ఎన్నికలహక్కు విధియుగా తీసివేయబడో, ఇకమీద నొకటి తరువాతనొకటిగా, నచ్చటిభారతీయుల ఇతరహక్కులన్నియుగూడ త్వరలోనే తొలగి పఠకును.

సమునకు ప్రతికూలముగ మాట్లాడుచు అయ్యది హిందూసంఘ ప్రధానధర్మములకే విరుద్ధమని చెప్పి డాక్టరు పరంజిసిగారు కొన్ని ఉన్నత జాతులయందుమాత్రమే లేదనియు భారతదేశమున 80 శాతక క్రైస్తవికాదనియు చెప్పి దీక్షిరి ఒక్కరినే పెండ్లిచేసికొనుటకు కాసనముండవలయునని కోరి రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము కావలయునన్నప్పుడు సంఘమునందు కూడ పుండవలసినదే అనికూడచెప్పిరి పండిత హో. య. రా. కుంజ్రాగారుకూడ తీర్మానమును బలపరిచిరి.

పండిత హో. న. నాచుమిత్ర గృహారు నామ. లెసింగ్ సి. యస్. దియోలుగారలు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ మాట్లాడిరి తీర్మానమునకుట ఓడిపోయెను

ఘోషాపద్య తొలగింపవలయునని కోరి క్రైస్తవుల ఆస్తి హక్కులను యెక్కువ చేయవలెననియు క్రైస్తవుల యెన్నికల అధికారము విస్తరింప జేయవలయుననియు బా. జా. జి. ల. వివాహము క్షయమగును యెక్కువ చేయవలయుననియు, వివాహ వివాహోద్యమమును వ్యాప్తి చేయవలయుననియు, ఇతర మతముల పుచ్చుకొన్న హిందువులను మూల హిందూసంఘములోనికి తీసికొనవచ్చుననియు అడవి మనుష్యులను ఉన్నతికి తేలవలయునను తీర్మానములు గూడ అంగీకరింపబడెను ఈసంఘముయొక్క నిర్మాణమునుగూర్చి విచారించుటకును, ప్రచారము జేయుటకు చేయుటకును ఒకసంఘము నియమించుచు తీర్మానింపబడెను. అంతట సభముగ నెను.

ఈసభా సందర్భమున అన్నిమతిములవారును కలిసి భోజనము లాగిందిరి పండిత గోకర్ణాధ మిత్రగారు అహ్మదాబాద్ సాంఘికమహాసభకు నుండి చెసిననేవ కొనియాడబడెను.

(ఆ. ప్రె.)

మానుత్రలు ఇస్లాము సభ

పాన్సాని, డిశంబరు 29 — 23 వ మానుత్రుల ఇస్లాము సభ నిన్న 2 గంటలకు జరిగెను ఖా. బి. ఓ. సి. ఆమూస్సా హేబుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. దక్షిణదేశవాసులు మహమ్మదీయప్రతినిధులు పలువురువచ్చిరి అందు, ఖా. బి. మదు కోయ తంగలు ఖా. జి. (మలపురం) మహమ్మదు విమందు ఖా. కా. స., (కసర్గడ్) ఖా. షా. అత్రికామ తంగలున్నరు వారు కలరు. ఆసభలో 6 తీర్మానములు గావించబడెను. ఈ సభను ఉత్సాహమునందుముట్టకై సభకు ప్రోత్సహించుటకై 6 గురు సభ్యులుగల ఒక ఉపసంఘము నేర్పయి. తీర్మానించిరి (ఆ. ప్రె.)

వైస్రాయిగారు కాన్సాయి ద పతు రాక

కలకత్తా, 29 — వైస్రాయిదంపతులు హకారాష్ట్రమున వద్ద కాన్సాయి యువరాజుదంపతులు కలకత్తాను పిడిపోవుసందర్భమున హజరయిరి.

సుకటురాష్ట్రమునందు వ్యవసాయ తగవులు

డిల్లీ, 29 - ప్రకటన — కొంతకాలమునుండి పరిజాలు రాష్ట్రమున సుకటురాష్ట్రమునందు నూతన రైతెన్యాసెట్ట మెంటు వలన వ్యవసాయదారులలో అసంతృప్తితెరిగి తమవారి హక్కులుపోవునను భయముకలగుమండెను కొంతమంది భూస్వాము లీయదను జూరుకొని వ్యవసాయదారుల ప్రేరేపించి తిరుగుబడిరి. నుకేటు రాజాగారు దర్బారుగావించి ఒకమహజరు నందుకొని విచారించుచుండగానే, క్రి. చ. టి. వారి మునందు ముఖ్య పట్నము నందు లూటీ అరిగెను గవర్నరు జనరలు ఏజంటుగారు వెంటనే వైస్రాయి నవోటికి పరుగిడగా ఖాట్వాదారులు చెల్లాచెదిరియి పారిపోయిరి ఇప్పుడు పంథీకులు చక్కబడినవి

బి. బి. బి. బి. బి.

ఇద్దరకూనీ

మూల్తాను, డిశం 29 — ఒకపెద్ద బండిపోయిదొంగతనము, ఇరవుర పాత్యయు, అతిదాడుముగ మూల్తాను నగరమునకు 10 మైళ్లలోనున్న గ్రామమునందు జరిగెను 6 యి. దొంగలు తుపాకులు, లాటింగులగి యింటిలో జొరబడి లూటీజేసి, సహాయమునకై కోరిడిన అసారామును, ఆనికి తోడ్పడుటకే వచ్చినవారును భోలరామును తుపాకులతో కాల్చిచంపిరి. చేపక హిందువు తుల్సా యనవాడు గాయములు తగిలి పిదప మరణించెను పో. సువారు ఒకమైలువరకు వెంబడించి, 30 గుండ్రను ప్రేల్పిరి ఇంకను పరిశోధన జేయుచున్నది

డి. బి. గోవిందప్పిగారి మరణము

తిరువనంతురం — డి. బి. గోవిందప్పిగారి మౌనార్థ జడ్జిగారు, తిరువాన్కూలో, ప్రైభాయిడు జ్వరముచే నిన్ను చ. (ఆ. ప్రె.)

బెల్గాంలో నూలువడుగు పోటీపరీక్ష

ఆంధ్రుల ఆద్యత విజయము

(ఆంధ్రవత్రిక స్రవ్యేక విలేఖరి)

బెల్గాం లో జరిగిన నూలువడుకు పోటీల రీక్షలో ఈ కింది వాటి పతకము లీయబ డెను

సత్యనారాయణసింహ (శీమారు) 765 గజ మూల గంటకు 105 నెంబరు వడికినాడు	ఒంగారుపతకం	తారామతి	నందిపతకం
కే. నెంకయ్య	"	రామకృష్ణశాస్త్రి	"
పి. ఎం. శ్రీనివాసాచారి	"	దువ్వూరి లక్ష్మీబాయిమ్మ	"
మదుగుల పిరిమ్మ	"	ఒక మహమ్మదీయుడు	"
మోనాక్షిసుందరం (మొగనాడు)	"	అంధ్రప్రతినిధులు 411 మందికి 817 మంది వచ్చిరి	

అఖిల భారత కై నవ మహాసభ

డాక్టరు చిదంబరుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

పాంగచాయి, పేకెంబరు 29:— పదకొంపవ అఖిల భారత
 క్రైస్తవ మహాసభ కేసు లామింగటనుకోర్టునందలి యువ
 జన క్రైస్తవ మందిరమున సమావేశమయ్యెను. ఆహ్వాన సం
 ఘాధకులగు టి.బ్యా.యెలుగారు ప్రతినిధులకు స్వాగతముసం
 గును భారత ప్రజా జీవితమునందు భారత క్రైస్తవుల స్థితి
 గూర్చి వివరించిరి. భారత తేజోమందు పరమత సహనమా
 చాళముగనుండుటలనలన హింసచాగలేదని చెప్పి జాతిప్రాతి
 నిధ్యమువచ్చి కత్తులనుబట్టి హక్కులు సంపాదించ పోరాడు
 నపుడు విద్యాలయములందును స్థానిక సంఘములందును కాపన
 సభలందును భారత క్రైస్తవులకు సరియైన ప్రాతినిధ్యముండ
 వలెనని కోరిరి. అంతట సర్వపక్ష మహాసభనుగూర్చి చెప్పుచు,
 అది సఫలమగునెడల భారత క్రైస్తవులు తమయభిప్రాయ
 ములను కోరికలను చెల్పలే
 దను నింద రాగూడదని చెప్పిరి అంతట డాక్టరు చిదంబయ్యగారు
 అధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనుచిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

అన్యత్తులగు చాక్లరు చిందుబరుగారంటె (అక్కోక్కిటి
యనుకాల్తె ప్రిన్సిపాలు ఉపన్యసిండు భారతదేశములో
వివిధభాగములందు హిందూమతావ్యుదీయలకు గల్గుచున్న పో
రాటములకు విచారమునుదెల్పి, క్రైస్తవులు యేపక్షమునను
జేరకుండజేసిన పహాయమును గొనియాడిరి. ఢిల్లీ ఐకమత్యముచే
సభకురార్చి చెప్పుచు అదిగాని బొంబాయిలో జరిగిన సభకు
క్షమచేసభగాని ఫలమునని నమృతములేదని సంశయము దె
ల్పిరి. కాని అందుగావింపబడిన తీర్మానములు చాలముఖ్యములై
నవని యొప్పుకొనిరి. బొంబాయి సభలో బెంగాలు ఆర్థికవస్తును
భింశించుటయు, గాంధీదాసు ఒకంబడికను స్థిరపరచుటయు ద
ప్పుచేసేనవని యేమియును లేదని వారయభిప్రాయము. నాయ
కులు సమావేశమగుటయేకాదు చేయు పనియందు చిత్రక్షణ్ణియు
విశాలభావము నుండవలెనని ఆయనచెప్పెను. అంతట యింకను
చిందుబరుగా చుపన్యసిండును తమజాతివారు మద్యనీనమును
విడుదలలేననియు, విద్యావసతు లెక్కువగ సంఘటననియు,
జాత్యంతరీకరాహత్యాములు పనికీరావనియు జెప్పిరి.

కై 9 స్త్రులు-రాజకీయములు

అంతట వారు భాగత కై ప్రఫులకును భారతరాజకీయముల విశిష్టమునకు గలసంబంధమును గూర్చి చెప్పుచు తమకు సహకార మిష్టుముగాని అసహాయోద్యమ మిష్టుమలేదని చెప్పిరి వారి విద్వంసకార్య విధానమునందు నమ్మకము లేదు, జాతిద్యేషముచేత నేవియరాదు. రంజముఖిద్దురు భారత కళాపరిశ్రమలదిన్నముగ నుండవచ్చునుగాని పాశ్చాత్య వక్తువులను బోత్తిగబహిష్కరించరాదని చెప్పిరి. భారతదేశము భాంతీయులకేమునియంగీకరించుచు దానియర్థము పాశ్చాత్యము విదేశీయుమునాట యేమిన్ని వద్దన్న యిష్టుమలేదనిచెప్పిరి. మేము పరిణామవాదులముగాని, విప్లవ వాదులముగాము, అని వారు జెప్పిరి. తుదకు చిదింపచుగాదు ముగించుచు యితర జాతులతో బాటు తామును ఉండుటకు అభ్యంతర మేమియులేదని చెప్పిరి. తమ తోటి కై ప్రఫులు భాంతికై ప్రఫులు గాగ, కై ప్రభభారతీయులు గనుండవలెనని కొరికిరి.

ఈ సభకు పాబాయి, బెంగాలు, సంయుక్త రాష్ట్రములు,
 క. పా., మధ్య రాష్ట్రములు, మద్రాసులనుండి ప్రతినిధులు వచ్చి
 రి. సభ మురలీ శేషు సభాక్షేపమును ఆంధ్రము వ్యవస్థాపకమును

గూర్చియు, క్రైస్తవుల ఆధిక్యస్థితిగూర్చియు చర్చింపబడును.
ఇంకను బాత్మంతరమైనవిగూర్చియు, సర్వ సత్తైకమత్యమును
గూర్చియు గూడ విచారించబడును. (ఆ. పై)

తీర్మానములు

దొంబాయి, డిసెం 80 — తీర్మానములను చర్చించుట
కై ఆఖిలభారత క్రైస్తవసహస్రభ యాయోదయము మరల సమా
వేశమయ్యెను. విద్యాలయములందు మతబోధను ప్రవేశపెట్టి
యువకులుపచ్చారిత్తులై క్షుణ్ణిగాంచుట స్వరాజ్యవిధానమునకు
దేనికైనను ముఖ్యము గావున అట్లుజేయవలెనను తీర్మానము
ప్రభుత్వము వారిపుడేమియు నీ విషయమునజేయుట కాలస్య
మయ్యెనను భారణముచేతను వెంటనే పరిష్కరింప లేదనియు
ప్రతిఫలించెను. తరువాత నాలోచింపవచ్చునని అపివేసిరి.
కాభివృద్ధిగూడ భారత క్రైస్తవులలోకాటు జేసి పథలకు
వచ్చుటకుగూర్చి నాలోచించుటకు చొందుటలులు సభజరుపు
టకు కోరుచు అంగీకరింపబడెను. భారత క్రైస్తవుల ఆర్థిక
గూర్చి విచారించుటకు యీరథవారు డాక్టరు బాకౌనులేగారి
ఆధ్వర్యమున నొకకమిటీ నియమింపబడెను. బెంగాలు భారత
క్రైస్తవసంఘమువారు మంత్రసంఘముగ మాత్ర ముండగోరి
ఆఖిలభారత క్రైస్తవసంఘమునుండి వేరుగావలెనని కోరి పం
పిన లేఖ నాలోచించుట వచ్చేసంవత్సరం సభవరకును అపివేయ
బడెను. అంతట సభ అపివేయబడెను. మరల సాయంత్రము
సమావేశమగును. (అ | పె.)

(မ (၁၆.))

మద్రాసు నాన్ గ జేతుడు,
విద్యా శాఖోద్యోగుల మహాసభ

ఆరవసాంవత్సరిక సమావేశము

మదరాసు నాకొగజేతుడు విద్యాభ్యాసాధికారుల మహా
సభయొక్క ఆరవసాంవత్సరిక సమావేశ మీదిను ముదయము
12 గం||లకు తిరువల్లీశ్వరి హిందూ హైస్కూలునందు సమా
వేశమయ్యెను. విద్యాభ్యాసాధికారియగు ఆర్. వీటిలు హేల్సు
ఎం. ఎ. ఐ. ఇ. ఎస్. గారు అధ్యక్షత వహించిరి అన్ని ప్రాం
తములనుండియు చాలవంది ప్రతిభలు విచ్చేసిరి. పేషగాక,
చాలవంది పురప్రముఖులును, స్త్రీలునుగూడ విచ్చేసిరి

ఇ, డబ్బు. గ్రీను, ఎస్. సామివాన అయ్యరు పి ఎ. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు, పి ఓ. ఎస్. కాప్రి, డా సి నల్లె మొదలియాయ, సుబ్బలక్ష్మి అయ్యర్, ఇ డబ్బు చాతీకన్య, గిరార్తుకన్య గార్లు మొదలగు ప్రమాఖులందుగలరు
తంజావూరు, నూర్జల్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు ఎం. ఎస్. సుందరేశము ఎం ఎ ఎల్. టి గారు (ఈ సంఘమునకు కార్యదర్శి) ప్రతినిధులకు స్వాగతము నొసగుచు నుపన్యసించిరి. అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము ముగిసినతరువాత ఎం. డబ్బు బారీకన్యగారు “ఉపాధ్యాయుడు విద్యాసంస్కరణము” అను విషయమున నుపన్యసించెను పద్ద జనురుమన్యు ది

బర్మాబౌద్ధసంఘము

రంగూను 29 — బర్మావైద్యసంఘమువారి పోషయి
ఆవచారములు సేరములు చెయ్యవలయునట్లు ప్రచారము జేయుట
మహి, పోంగీలకును మామూలువాడిని కి. జాతకుండు వ్యత్యాసము
భూషణలెనని కోరుటకు తీర్మానించుట.

కాంగ్రెసు విచారము ఖాళీ

గాంధీగారి పయనము

తెల్లము, దిశంబును 80 — కాంగ్రెసు తిథిరము చా
అనట్లునుభవించునది. ప్రతినిధులు ప్రేక్షకులు యెవరిబంధువు
వారు నిడలుచున్నార.

గాంధీగారు నేడుదయము కొందరు కాంగ్రెసు ప్రచార
దళ్లలో కొన్నివిషయముల చర్చించిరి. నేడుసాయంకాలము
అహమ్మత్తాబాదునకు పయనమయ్యెదరు. అచట పక్షముదినము
అందురు. కఠేవారు సంస్థానముల సభాభ్యుత్థర వసించినపిద
ప అహమ్మత్తాబాదునుండి జనవరి 15వ తేదీన రావల్లి శ్రీ శో
యెదరు. కోనాటూపిందువులకు మహమ్మదీయులకు సమాధాన
ము కుదర్చు బ్రతుక్తించెదరు (ఆ ప్రే సైదులు)

బెంగుళూరు ౪ మెచ్చూరు

నాటి క సంఘము

అంధమహాజనుల కొకవిన్నపము

పింజు నుబ్రచుణ్ణంకెట్టిగా రిట్లు వ్రాయుచున్నార. బెంగళూరు అమెయ్యూర్ నాటిక సంఘము వారు 24వ తారీఖునండి ఆంధ్రమున నాటిక తత్వములను ప్రదర్శించుచు న్నారు. 31వ తారీఖున వారి కడపటియాట, బహుళః ఇదిన రలో నాడినదే, ప్రదర్శింపఁబడును మీరు చెన్న పురి వీడిపోక మునుపు, ఆంధ్రనాటికమున కిట్టి నేపయోనర్చుచున్న తనియన్నీ సంఘమునకు ఉచితరీతిని కృతజ్ఞత చూపుట ఆంధ్రజనులకు విధియని చెప్పవలెను ఇట్టి కార్యమునకు కట్టడపటి ప్రదర్శన మునాటి రాత్రియే సరియైనయదను. చండాపట్టి తయారుచేయ బడినది ఆంధ్రజనులందరు తగువిధమున వాదరింతురని ప్రార్థన

గోరక్షణ పతికూలత

కాన్పురు,డిసె 29 — కాన్పురు లోక్లవర్తకసంఘము
రు పక్షజేసి అందు పండితక్యామలాలు నైహూగారు భారత
కాననపథలో గోసంరక్షణసూక్ష్మలేఖను చట్టమును నిరసించుచు
తీర్మానించిరి

అతినరముల బలహీనతచేతను,
ఉష్ణాధిక్యమువలనను గలిగిన

మూలవాణ్నిధికి అద్భుతనివారిణి

వాకు అరిసరములు ఒప్పించివేసెను, ఈ ప్రాంతిక్యములవలన
గలిగిన మూలవ్యాధిని తారుగానుగొనిన, ముద్రాసు ఆర్మీనియన్
విభిణా సెం 72 రు గృహమునందుండి పండిత స్వామి శ్రీని
వాస అయ్యంగారు వారికి ఆశీర్వాదములు చెందుమాన
ములక్రిందల ఒకే నెట్టున కొంతదూరముకూడ నడుచుటకు కత్తి
లేకుండెను ప్రస్తుతము ఆయాసము, అలసట లేకుండా ఒకే
నెట్టున 2 మైళ్లదూరముకూడ నడుచుటకు కత్తిగలదు. నేనిప్పుడు
పుష్కరిముగా నున్నాను నా వ్యాధులన్నియు పూర్తిగా
తగ్గినవి

మిస్. ఇ ఎమ్ శోనీ, 2/1 తిరువేంగడ మొదలి
విధి, పార్కు, తాను, పు. దాసు.

వారి సలహాకట్ట ము 15-0-0

కపహారి

సీసా 1-క్రి మా. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-6-0

దస్త్ర క్యాసకోకములందు బలహీనతమలన ఏర్పడును
ఇది అనేకవిధములకై ర్థములన ఏర్పడిన దస్త్ర. శీతకాలమున
తలబించు దస్త్ర. క్యాసకోకముల నూత్న నాకోములందు
ఏర్పడుదస్త్ర. ఉష్ణమున, తుల్యదస్త్ర దస్త్రకు సేవించుటనైన
చేయు దస్త్ర విధమున బడి యుండును

శిరోఃపదన మాత్రలు

20 మార్చి 1962 1-3 0-12-0

ఈ మాత్రం సుపయోగించదలవ వైద్యపు తలపి, పిండిరల బొప్పి కంటే బోవుతు

అమ్మతాంజనం విహార, శతకాను - హాతకాం

AMRUTANJAN

1925 CALENDAR 1925

The picture of "Mahatma Gandhi" in sitting posture
and
"Radha Krishna" with 3 attractive colours.

అమృతాంజనము

1925

క్యాలండరు

1925

"మహాత్మా గాంధీ" "రాధా కృష్ణ"

3 అందమైన రంగులతో ముద్రింపబడి, ముద్దులు మూటగట్టుచున్నది.

ముఖ్యముగ గమనింపుడు:—

15-1-1925 తేదివరకు ధరలయందు ప్రత్యేక సదుపాయం గలదు.

100 కి రూ 10-8-0,

ఆలశ్యము ఆశాభంగమగును.

1000 కి రూ 90.

తక్షణమే మీ ఆర్డరును నాలుగవవతు అడ్వాన్సుతో పంపుకొనవలెను.

అమృతాంజనము డిపో, నెం 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

2 వ మదరాసు రాష్ట్రీయ

ఉపాధ్యాయ యజమాన్య

సమావేశము

మొన్న పచ్చయప్పకళాశాల భవనమున జరుగుట

అధ్యక్షకోపన్యాసము

(నిన్నటితరువాయ)

1920 సం॥ ప్రాథమిక విద్యార్థులకు వాఙ్మూలము, విద్యాభ్యాస మంత్రికృషికి ఆసోకర్యముగలగజేయునది యు)రాజధానియందు ప్రాథమికవిద్యార్థిని కాలంకమును వియన్నది చట్టము వెంటనే రద్దుచేయుటకు విలంబము. 1924 సం॥ జూలై నెల 24, 26 తేదీలలో జరిగిన విద్యాంగసభకు ఉపాధ్యాయపదవులకు సంబంధించిన ఒక్కప్రతినిధిహాడ అహ్వనింపబడలేదు. వనప్రతినిధి అచ్చట చర్చింపబడిన విషయములు ఉపాధ్యాయుల కెక్కువ సంబంధించినవి చెప్పవలసియున్నది. స్థానిక సంఘములు, సెక్రటేరియటు అధికారులు మాత్రమే అహ్వనింపబడిరి. వీరు విద్యావిషయములన్నిటియందు సమగ్రముగ తోచినవారై యుండుట దుర్లభము. జిల్లా విద్యాకాళాధికారులును అహ్వనింపబడలేదు. తగువారిని విచారించక ఈవిషయముగ వ్రసక్తిలేనివారలతో బిల్లునుగూర్చి విచారించునూతనవిధానమును గడంగిమంత్రి గారిచర్యచిర్రము. దురదృష్టము. కావున విద్యాప్రబోధము గావించుచును బాలిని పోషకత్వాభివృద్ధికి అనుదినము పాటుపడి, దానిచేత్రణకల ప్రజాసభ్యులమునకు తోడ్పడుటయందు మావిధినిగెరచేర్చునదియుండే ప్రజా ప్రభుత్వాధికారులకంటే నిరంకుశ పాలనమే మురొద నెక్కుడు సానుభూతి గనుపరచెనని చెప్పవలసివచ్చినది. మరియు విద్యాకాళుకు సంబంధించిన విషయములను పాలించు ధానములలో ముమ్మల సేమాత్రము మరన

దగదనియు, మాయభిషాయములకు ప్రాధాన్య మీయబడక తీర దని విద్యాకాళుమంత్రిగా రెడుంగోరెదము. చెన్నపట్టణేతర ఉపాధ్యాయ యజమాన్య సంఘములవారికిని పట్టాము నందును సంఘముతో బాటు శాసనసభయందు ప్రాతినిధ్య మీయడవలెను. సహాయము పొందుచుండిన ఏజన్సీల సమస్య వెంటనే పరిష్కరింపబడవలెను. ఈవిషయములో గాం॥ మంత్రి గారుతనవిధిని సెరవేర్చుటలేదని విరాటంకముగ చెప్పగలరు. స్థానిక సంఘములకు కట్ట సారా మొదలగు మత్తుపదార్థముల అంగడులను ఫలనిర్ణయము గావించుటయందు దధికారము లేక పోవుటయేగాక వారివిషయమై ఆలోచింపబడుటయైనను లేదు. స్థానిక సంఘములు విద్యాభివృద్ధిని గావించుటయందు, ఇదిదర మైన పాతకాలను పోషించుటయందుగాని, క్రొత్త పాతకాల లను స్థాపించుటలోగాని నిట్టి అభివృద్ధిగావించియుండలేదు. ఉపాధ్యాయులపై తనిఖీచేయుటకు కఠినవిధాన మవలంబింప బడవచ్చును. పరిశ్రమకారులు నిపుణులసంఖ్య వృద్ధి చేయుటవలయును గాని దేశపురోభివృద్ధిని గోరియినను పంచాయతులను, తాలూకా విద్యాసభలను పాతకాలాసంఘములను స్థాపింపబోతుకూ భారతదేశమందు విద్యాభివృద్ధి కావలెనన్న గ్రామపురస్థి రాగ్రామత్వగరము. దేశమునకు పౌరదయమును ప్రధానాంగము నగు పల్లెగ్రామములందు పూర్వమువలె పంచాయతీసంఘములు ననుభవించవలెను. విద్య నిర్వహణముగ జేయబడుట మనధర్మశాస్త్రసమ్మత మునైయున్నది. ఈవిషయములో మంత్రి గారు చేయుకార్యము సడలకుగాక! ఏ గ్రామమందు విద్యపై వనూలుజేయబడు పన్నులు ఆయా గ్రామములందేవిద్యాభివృద్ధికి వినియోగపరుపబడుట న్యాయము. పైవిషయములన్నిటియందు చట్టము పూర్ణముగ మార్పుజేయబడవలెను, ప్రాథమికవిద్యాభివృద్ధిసోయముసాంధ్ర ఏజన్సీల మూలకముగనే (Aided Agencies) చేయబడవలెను. ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణమును ముగ్ధుడగుని తలంచునారు నా ఉద్యోగమునకు విద్యాసభాతకు లని నేను విశ్వసించెదను. నా ఉద్యోగ గౌరవము నిల్పుటకునై ప్రతి ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ (Training) ఉండుట అత్యవసరము. శిక్షణకాలము 5 నెలలకంటె అధికముగ మండ నక్కరలేదు. పాతకాలల పరి

క్షాధికారుల పని చాల ఆసంభృష్టికరముగ నున్నది. ఏవర్గము నుండియో ఉడిపడినవారివలె వారు నటించక ఉపాధ్యాయుల తోడను, వారి యజమాన్యులతోడను కలసి మెలసి అన్ని విషయములను వారితో చర్చింపవలెను. మనజుడు తన జీవనోపాధిని సంపాదించుటకు ఎక్కువ కాలమును వినియోగపరచును కావున పనినిజమునుండి వారి రకకృషియొక్క గౌరవను బోధింపబడవలెను పాతకాలయందు విద్యాభ్యాసము కారీరకకృషిని హీనముగ నెంచరాదు. 100కి 80 మంది వ్యవసాయదారులును, 10 మంది కార్మికవర్గమున జేరినవారు గల భారతదేశమునందు వ్యవసాయదారుడు లేక నేతగాని కుమారుడు పాతకాలయందు విద్య నభ్యసించినవిన తన వృత్తియందు దవర్బుడగుట మిగుల విచారకరము. తోటపని, నేత ప్రాథమిక పాతకాలయందు నేర్వబడవలెను. కోర్సులను పైకి జేయుటయైన ప్రయోజనము నుండునది ముందరగా చూచి జ్యో, కాంక్షకర్తాగారములన్నిటికీ నీస్కూలు విడిచిన విద్యార్థులకు బోధన గావించ బడవలెను ప్రాథమిక పాతకాలయందు గానమునకు అర్హులగు మీరవలెను, విద్యాభియొక్క మతభక్తి, దేశభక్తి వృద్ధియగునట్టి విషయములను బోధించవలెను. దీనికి గానము మిగుల తోడ్పడును. ప్రస్తుత కాలమునందలి ఉపాధ్యాయుడు, తన నిష్కల్మషస్వభావమును ప్రేమ సత్వభావము మొదలగువానివలన సహితనగురువు పొందకి గౌరవమును గాంచ బ్రయత్నింపవలెను. నవీనగురువు సాంఘిక ప్రాముఖ్యముగల వ్యక్తి, గ్రామమందలి సమాజాభివృద్ధి మునుకు నాయకుడు. సహకారము ప్రజాపరిపాలనావిధానోచ్యమము దానికి ఉపాధ్యాయుడన్నివిధముల తోడ్పడగలడు. ఇంతటితో విరమించి మీసమావేశమునకు విజయమును గోరుచున్నాను.

అఖిల భారత మహామృదీయమహాసభ
హంబాయి, డిసెంబరు 29 :—రేపు అఖిలభారత మహాసభ సమావేశమగును. అప్పుడే చాలమంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి. ఇంకను చాలమంది తెల్లంనుండి రావలసియున్నది.
(ఆంధ్ర)

ఆంధ్ర పత్రిక

1924-వ సం దినచరునల 20-వ తేది

మంగళవారము

హిందూ మహాసభ

హిందూ మహాసభ యంత్రవైభవముగ జరిగిన హిందూ మహాసభ గూడ సంతకవైభవముతో జరిగి ప్రాముఖ్యము పొందినది. గాంధీ మహాత్ముడు రాజకీయములకును మతమునకును భేదము లేకుండ జేసి రాజకీయములందు మతభేదములను బ్రవేశపెట్టి ఉద్యమమును ప్రముఖమునకు మతోద్ధరణమునకు హిందూ మహాసభ యవసరమనియే చెప్పవచ్చును. దేశీయ మహాసభ రాజకీయవిషయములను పరిశీలింప హిందూ మహాసభ దేశమునందలి సర్వమతైకమత్యమును గూర్చి యాలోచించినది. దేశీయ మహాసభ ప్రతిపాదించిన ఏకమత్యమునే హిందూ మహాసభయు ప్రతిపాదించినది రెండునభలును దేశమునకు స్వాభావిక ప్రాప్తితో దృఢమిది. 'స్వధర్మ నిధనం శ్రేయః' అనునట్టియు, 'కర్మజ్యోవాధికారస్తు మాధరేషు కదాచన' యనునట్టియు గీతావాక్యముల ఆధారమును స్ఫురింపజేసినవి.

హిందూ మహాసభ కధ్యక్షత పొందిన పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారి ఉపన్యాసము అతిప్రబోధకముగ నున్నది. శ్రోత్రీయపూర్వ చారపరాయణుడయ్య విశాలభావములను దెల్పిరి. సనాతనధర్మమును బోధించిరి. దేశీయ మహాసభకు తోడ్పడుటయే హిందూ మహాసభ యుద్దేశ్యమని నెక్కి ఎక్కానించిరి. ఇతరుల మతవిషయములను ఇతరుల విజ్ఞానసాక్షిదాయములను ప్రతిమతమును శ్రద్ధతో దెలిసికొనవలసి యున్నది. తమ మతమునే గాక యితరుల మతమునందలి ధర్మములను నేర్చుకొనవలయును. అప్పుడే ఒకరి నొకరు తెలిసికొనుట కవకళ ముందును. హిందువులును మహమ్మదీయులవలెనే తమ విజ్ఞానమును సాక్షిదాయములను దెలిసికొనవలయును. ఎవరి ధర్మములను వారు నిర్వహించుకొనుచుండునెడల సంబంధములకును సంఘర్షణములకును అవకాశముండదు. ఇప్పుడు దేశమునాన రిండియన్ హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యము లుండవు. హిందువులపిరికితనమే యీ తగవులకు కారణమనియు, ధైర్యసైన్యములను హిందువులు నేర్చుకొనవలె ననియు అందులకు స్వమతధర్మానుష్ఠానమే మార్గమనియు మాళవ్యాగారు చెప్పుచున్నారు. హిందువులు తమ మతమును తాము మరచిపోయిరి. దుర్బలులైరి. వివాహచారములు వినిలము లయ్యెను. పూర్వము కట్టుబట్టములతో గుప్ప సాక్షిదాయము లన్నియును లక్ష్యము లొంది పాడుచేయబడెను. ఇప్పుడు వాని నన్నిటిని పునరుద్ధరించి హిందూ సంఘమునందు కట్టుబాట్ల నేర్పరచి, దుర్బలత్వము, పిరికితనము లేకుండ

జేయుటయే ప్రధానధర్మమై యున్నది. ఇకను బ్రాహ్మణేతరసమన్వయ అస్పృశ్యతయు గలవు. బ్రాహ్మణులకును తదితరులకును తగవు లేర్పడుట చాల విచారకరమైనది. బ్రాహ్మణేతరులకైనను పూర్వచారపరాయణుడై శాస్త్రము నేర్చుకొని పురోహితము జేసికొను వానితో నెట్టి తగవును లేదు. ఉద్యోగములందున్న బ్రాహ్మణు డన్న నేగిట్టడు. ఉద్యోగములు ఆశాశ్వతమా? శాశ్వత విషయములకై పోరాడి సనాతనమును, దేశోద్ధారకము నగుమైత్రిని చెడగొట్టుకొనుట యేమాత్రమును యత్నముగదు. ఎవరధికారమునందున్నను మనవాడేయని సంకల్పింపవలయును గాని వైషమ్యమును అనూయయు పనికిరావు. ఎచట గణముండునో దానిని అందరును గౌరవింపవలసినదే. గణవిషయమున మతవిచక్షణ పనికిరాదు. గాంధీ మహాత్ముడు బ్రాహ్మణేతరుడైనను అందరును పూజించుటలేక యని మాళవ్యాగారు రక్షింపవలెనని యెంతయు సబబుగనున్నది. బ్రాహ్మణులును బ్రాహ్మణేతరులును అన్యోన్యమై త్రోవో మెలగి దేశభక్తిదయమునకై తోడ్పడుట యవసరము. తెల్లములో బ్రాహ్మణేతరపక్ష సభ జరుగుటకు ముందు సి. ఆర్. రెడ్డిగారుగూడ జాతీయప్రాముఖ్యులను గమనించియే పక్షకల్లోలముల విడనాడవలెనని ఒకసభలో దెల్పిరి. కావున అందరును దేశోద్ధరణమును ముఖ్యవిషయముగ దలంచి తోడ్పడవలయును అస్పృశ్యతనుగూర్చి మహాత్ముడు చేయుచున్న మహాపాపకారమునకు మాళవ్యాగారు కృతజ్ఞతను దెల్పిరి. అస్పృశ్యులును హిందూ సంఘములోనివాడే యని గమనింపవలెను. వారిని అందరిపిల్లలతోబాటు పాఠశాలలోనికి రానిచ్చి అందరితోబాటు భావలవద్ద నీళ్లును తోడుకొననీయవలయును. వారి కెట్టియాటంకముల నుంచరాదు. అంటరానివాడని బహిష్కరింపరాదు. సర్వసంమైకమత్య మట్లయిన చేకూరజాలదు.

స్వమతోద్ధరణమునకును దేశభివృద్ధికిని నెట్టి సంఘర్షణమును జరుగరాదు. దేశమునే ప్రధానముగ జూచుకొని స్వమతమును రెండవవిషయముగ జూడవలయును. ఈరెంటికిని సమన్వయము నాలోచించి హిందూ సంఘమును బలపరచి రాజకీయాభివృద్ధి కెట్లు తోడ్పడునో విచారించుట శాశ్వత సంఘము నేర్పరచుచు సత్యమూర్తిగారు దెచ్చిన తీర్మానమువలన హిందూ మహాసభకు రాజకీయ ప్రాముఖ్య మొసంగబడినది. జాతీయతనిధ్యము నందు గల సంతకతేజావము వెల్లడిచేయబడినది. లక్షియొడంబడిక యెవ్వరికిని ఇట్టము లేకున్నది. కిలాభతులభ్యక్షు లగు డాక్టరు కిచిలూగారుగూడ మిశ్రమ నియోజకవర్గ ముండవలె నని తెల్పిరి. ఇందువలన చాలవరకు సంఘమునందు గల దోషములును వైషమ్యములు నణగిపోవునని తలంపవచ్చును. కోహటు వివాద మింకను పరిష్కారము గాలేదు. హిందువులు చాల దీనసిద్ధియందున్నారు. వారి నుద్ధరింపవలసినభార మందరిమీదను గలదు. హిందూ మహాసభ యందుకు బూనుకొనినది. ఇందు మహమ్మదీయులపై ద్వేషభావ మేమియునులేదు. స్వమతోద్ధరణమును ప్రచారమును ముఖ్యముగ నాలో

చించియే శ్రీస్తవమహమ్మదీయమతమును తమ మతములలోనికి ఇతరమతములవారిని జేర్చుకొనుచున్నవి. అట్టిదనినే హిందూ సంఘమునందు ఆర్య సమాజము చేయుచున్నది ఇది యత్నమాకాదాయని విచారించుట అవసరము లేదు మతవిషయములం దెట్టినిర్బంధ ముండరాదు. ఎవరి కెందు విశ్వాస ముండిన దాని ననుసరింపవచ్చును. పరమతములనుండి తమ మతములలోనికి జేర్చుకొనుటకు జేయు ప్రచారమునందు కొంత దౌర్జన్య మున్నదని చెప్పవచ్చును. హిందూ మతము ప్రేమ, అహింస లపై ఆధారపడియున్నది. అల్లయినను ఆర్యమత ప్రచారమును మాళవ్యాగారు బలపరచుచున్నారు. ఇట్టి ప్రచారమువలన సంఘర్షణము గలుగుచున్నదనియు అట్టి దవసరములేదని మహాత్ము డిదివరకు స్పష్టముగ దెల్పెను. హిందూ మతవిషయమున ప్రచార మవసరము లేదు. ఇది సనాతనమైనది. సర్వమతములు నిందు సమన్వయమగును. హిందూవులు ఏకత్వమునందు భిన్నత్వమును, భిన్నత్వమునం దేకత్వమును గనుగొనిరి. ఇందుల కవాంతరము లేన్నిగల్గినను క్షీణింపజాలదు. కాని సంఘమునందు ప్రబలింపదోషములను దురాచారములనుమాత్రము పోగొట్టవలసిన భారము హిందూ మహాసభపై నున్నది. బాల్య వివాహములు దుర్బలత్వము నకు తోడ్పడుచున్నవనుటలో నెట్టి సందియమునులేదు. బాలికకు 12 వర్షములు వచ్చువరకును మగవానికి 18 యేండ్లైన వచ్చువరకును వివాహము జేయరాదని యీ సభవారు చేసిన నిబంధన యత్నముగనున్నది ఆశ్రమధర్మములు విడనాడుట వల్లనే సంఘ దౌర్బల్య మేర్పడె నన్న సత్యమొక్క గజాలడు. బ్రహ్మచర్యము సర్వదా శ్రేయోదాయకము. హిందూ సంఘము నుద్ధరించుటకు ముఖ్యసాధనము ఈ విషయమున మహాత్ముని యభిప్రాయములు మే మిది వరలో ప్రకటించినవానిని గమనింపదగును. హిందూ మహాసభ యందులకు ప్రచారము జేయవలసియున్నది. దేశమంతటను హిందూ మహాసభలు నెలకొల్పవలయును. మతధర్మములను నేర్పి, సంఘము నుద్ధరింపవలయును. దేశము యొక్క అభివృద్ధికి తోడ్పడవలయును. శాస్త్రోక్తము లనియు వేదోక్తము లనియు నెవరికి వారు, తమ వాదమున కనుకూలమగు భాగముల నుద్ధరించి నిదర్శనముల జూపి తర్కములకు దిగునెడల మరల సంఘర్షణము వచ్చియే తీరును. విశాలదృష్టి యున్నగాని సత్యము గోచరింపజాలదు. స్వమతమునుగూర్చియే గాక పై జెప్పినటుల యితరుల మతమునుగూర్చిగూడ తెలిసికొనవలయును సత్యమన్నిటియందును గలదను మూలధర్మముతో ప్రారంభమగునెడల సంఘర్షణ మేయుండదు. హిందూ మహాసభయొక్క ప్రధానధర్మ మిట్టి సంఘర్షణములు వివాదములు లేకుండజేయుటయే యున్నది. ఇదియే దేశీయ మహాసభ యొక్క ఉద్దేశ్యముగూడనై యుండెను. నాయకులందరును ఇందుల కేకీభవించినటుల వారివారి యుపన్యాసములు దెల్పుచునే యున్నవి. లజపతి రాయగారు మహాత్మునకు మహమ్మదీయపక్షపాత మున్నటుల నిందించుచున్నారు. ఆయన సర్వసమ

దృష్టిలో జూచును. ఎక్కడ తక్కువలు లేవు. హిందూసంఘాధరణమును దోషములు నిర్మూలించుటయు, పూర్వాసాంప్రదాయములను గారంభించుటయు మహాత్ముని కిష్టముగదా. మహాత్ముడెప్పుడును స్వల్పసంఖ్యాకవత్సమునే బుడచుచును దుర్బలుల కండయగును. అట్టిమహాత్మునిబుఁముతో నహిందూమహాసభ స్వధర్మమును నెరవేర్చునని నమ్మవచ్చును. దేశీయమహాసభయు, హిందూమహాసభయు భారతదేశమునకు స్వరాజ్యమును ప్రకూర్చుగాక!

ఆధ్యాత్మిక శక్తి

మనదేశమునకు ఆధ్యాత్మికశక్తి క్రొత్తదిగాదు. పాశ్చాత్యదేశము లిహిందూదేశము లన్నియును గనుగొని అబ్బరపోవుచున్నవి. భౌతిక శక్తిరము, ప్రపంచముకన్న అతీతశక్తి కేరొటున్నదని కనుగొనినది. ఇల్లాములో జరిగిన ఆధ్యాత్మిక మహాసభయందు పీఠాధికారి ఘోషగా రొసంగిన ఆధ్యాత్మికశక్తిని పూర్తిగా ప్రచురించితిమి. అది చదివినయెడల మరణమన్న భయము పోవుననియే చెప్పవచ్చును. ఒకచోక్కా దీని మరియొకచోక్కా తగిలించుకొనుట యని తెలియగలదు. అసలు నిజమైన జీవితము మరణానంతరమే ప్రారంభమగునని ఘోషగారు చెప్పుచున్నారు. ఇంకెంతయో సత్యము గలదు. ఈలోకమున ఆత్మాభివృద్ధి కెక్కుడవకాశము లుండవు. మాయామోహితులమై యందుము. ప్రపంచవ్యవహారములలో మునిగిపోయి భగవంతుని దెలిసికొనలేక పోచుము. ఆ భగవత్సాక్షాత్కారమే జీవితముయొక్క పరమావధియై యున్నది.

ఆధ్యాత్మికశక్తి యందుటవలన ప్రపంచమున కెంతయో మేలొనగూర్చవచ్చును. రోగములను బోగొట్టవచ్చును. రోగములన్నియు సగము స్వకల్పితములే యగుచున్నవి. రోగికి ధైర్యముండజాలదు. చూచువారుగూడ దిగులుండి ఆమాటలే పలుకుచుండియెడల వెంటనే మరణించు ననుటకు సందియములేదు. ఆధ్యాత్మిక శక్తిపరులు మనశ్శక్తివలన ధైర్యమును గలుగజేసి రోగమును గుంజివేయ గలుగుదురు. ఇందువలన ప్రపంచమునందు శాంతియు విశ్రాంతియు భ్రాతృభావమును గల్గినవి ఘోషగారు నమ్ముచున్నారు. ఈ శాస్త్రము నందరును అభ్యసించి నైతికధర్మాధిక్యమును గాంచెదరనిగూడ తలంచుచున్నారు.

భారతకైస్తవులు

బొంబాయిలో నిన్న సమవేశమైన భారతకైస్తవ మహాసభాధ్యక్షులుగూ డాక్టరు జీ. ఆర్. చిదంబరుగారు తమ యువన్యాసమునందు హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయమునకు విచారమును దెల్పి భారతకైస్తవులు నిష్పాక్షికముగ నుండి జేసిన సేవను గొనియాడిరి. కాని వీరికి ఐకమత్యమును గూర్చియు కాంగ్రెసు ఒడంబడికనుగూర్చియు కొంత యనుమానమున్నటుల గాన్పించుచున్నది. దేశీయ మహాసభాకార్యవిధానమును గమనించినయెడల వీరి కట్టియనుమానము దీరునని నమ్మవచ్చును. మధ్యనిఘోషము వీరి కిష్టము.

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని వూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

30-12-24

చందాలు
దివళి 50893-14.7
కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వర కోశాధిపతివద్దను, ఇతరత్రను
రావువంతులుగారికి చేరిన వసూలు వసూలుముత్రము
ఇదివలకు 24653-9-8 ఇదివలకు 24878-9-8

పూజానిధికి సామ్యముబంపు చిరునామా:—కా నాగేశ్వరరావు, నెం. 7, తంజు కెటింగి, నువ్రాను,

రాటుము, ఖద్దరు గృహపరిశ్రమలుగ నుండవలెనని దెల్పుచున్నారు. ఆవిధముగ నైనను భారతకైస్తవులు దీనియం దభిమానము జూపినయెడల దేశ సేవ జేయుటయే యగును. చిదంబరుగారు తమకు సహకారము గావలెను గాని అసహకారము వద్దని చెప్పుచున్నారు. అసహాయోద్యమము విధ్వంసకోద్యమ మని వీరు తలంచుచున్నారు. ఇయ్యది నిర్మాణోద్యమమనియు విధ్వంసముతో బాటు నిర్మాణము జరుగుచుండుననియు రెండును అవి నాభావసంబంధము గలవనియు వీరు భావించుచున్నటుల దోచదు. వీరికి జాతిప్రాతినిధ్యమునం దెక్కువనమ్మకము గలదు. భారతకైస్తవులుగాక, కైస్తవభారతీయు లనిపించుకొనవలయు నని వీరు తమ తోడికైస్తవులను గోరుచున్నారు. ఇందలి భావము కైస్తవమతమునకే ప్రాధాన్య మిచ్చుచున్నటుల గాన్పించుచున్నది. అది యుండవలసి నదే గాని అన్ని మతములతో బాటు కైస్తవులు గూడ భారతదేశము తమజన్మభూమి యైనపుడు తదభివృద్ధికి తోడ్పడి విశాలదృష్టితో నుండుట యవసరముగ గాన్పించును. ఏజాతివారైనను మహమ్మదీయ ముందు దేశము, తరువాత మతము అని భావించుకొనుట ధర్మమగును. భారతదేశమందలి కైస్తవులుగూడ ఇట్టి దేశభక్తిభావమునే ప్రధానముగ నుంచుకొని దేశస్వాతంత్ర్యమునకు తోడ్పడుట ధర్మమైయున్నది. డాక్టరు చిదంబరుగారు రాటుమును భారతదేశ గృహపరిశ్రమలలో నొకదానిగ నంగీకరించునపుడు అందుకు తమజాతివారిని ప్రోత్సహించి తమవయోగమును బోధించి జాతీయోద్యమమునకు సహాయముజేసెదరని నమ్మెదము.

మహమ్మదీయ దేశభక్తి

అఖిలభారత మహమ్మదీయ మహాసభ నేడు బొంబాయిలో సమావేశమయ్యెను. అందు అధ్యక్షులుగూ కాంగ్రెసు సయ్యదురజా ఆలీగారుసంగిన యువన్యాసము దేశభక్తిపూరితమై యున్నది. ముందు భారతదేశము తరువాతనే మత ము ధర్మమును వీరు గుర్తించిరి. మహమ్మదీయులు విగ్రహారాధన పరులు గాకపోయినను దేశమాతను పూజించు విషయముసమాత్రము విగ్రహారాధకులైనను తప్పులేదని వీరు చెప్పుచున్నారు. హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములను బాపుకొనుట సర్వముఖ్యమని వీరు దలంచుచున్నారు. స్వరాజ్యమే భారతీయులందరవాంఛిత మనియు అందుల కన్నిపక్షములవారును ఏకమై సరియైన సమాధానమును గుదుర్చుకొని కొన్నివిషయములంపై నను

ఏకీభావమును గుదుర్చుకొని వాంఛితాదర్శమును జేరగలరని వీరికి నమ్మకము గలదు. అయితే వీరు ఏవిధమైన సూచనలనుగాని జేసియుండలేదు. బెంగాలునిర్బంధములయెడ నసమ్మతిని ఒకమాదిరిగ దెల్పిరి. ప్రభుత్వమువారవనరము వచ్చిన నట్టినిర్బంధ ప్రయోగముల జేయవచ్చునని వీరు విశ్వసించుచున్నారు. అయినను బెంగాలులో నట్టి అసాధారణ పరిస్థితు లేమియును రాకపోవుటవలన నిట్టి ప్రభుత్వచర్యను సమర్పించుట కేరికిని అవకాశముండజాలదు. సయ్యదు రజాఆలీగారు గోరెనటుల అన్నిపక్షముల వారును మతములవారును దేశమాత నారాధించి స్వరాజ్యమును జేరుటయే విధియై యున్నది.

కీ॥ శే॥ రెవరెండులీతుగారు

సశారవముగా అంత్యక్రియలు జరుపబడెను
రెవరెండు లీతుగారికి గతకనివారము సంభవించిన ఆకస్మిక మరణమునుగురించి ఈ క్రిందివివరములు దెలియవచ్చెను. లీతుగారు, వారిబంధువులుగలసి, శనివారం 4 గంటలకు ఎన్నురువద్ద మకుసులో స్నానమొనర్చుటకువెళ్లిరి. లీతుగారిభార్య, చిన్నకూతురు, ఇతరబంధువులు ఆందును స్నానము చేసి, బయటకువచ్చి ఒడలకుదురుకొని బిల్లులకట్టుకొనుచుండిరి. లీతుగారును, పెద్దకూతురును హయ్యడ్డుకన్యయు ఇంకను నీళ్లలోనేయుండిరి. వారప్పుడు లోతులేనినీళ్లలోనే యుండిరి. వారెట్టిఅపాయమును కలెంపలేదు. ఇంతలో నొక పెద్దకులవచ్చి తమను లోతునీళ్లలోనికి లాగుకొని పోయెనని హయ్యడ్డుకన్య దెలుపుచున్నది. అంతటఆమెయు, లీతుగారి కూతురును ఒడ్డుకువచ్చిరి. లీతుగారింకా వెనుకవచ్చుచున్నారని ఆమెవలచెను. కాని లీతుగారి కెక్కువతేజరాదు. హయ్యడ్డుకన్య వెలికివచ్చి వెనుకదిరిగి జూచునప్పటికి, లీతుగారెచ్చటను గాన్పించలేదు. కొంచెము నేత్రవేరునప్పటికి, లీతుగారు ఒడ్డునకు సమీపమున నీళ్లలో జొరపడియుండెను. వెంటనే వాతనిని త్రైకిదీసి, ఆతనిపాట్లలోని నీళ్లను వెలికివచ్చునట్లు నొక్కి, ఊపిరి ఆడునట్లు లాసర్ప కెత్తించిరిగాని వారి ప్రయత్నములు ఫలముగాలేదు. లీతుగారిభార్య, లండను మిషనరీసానెటీ కార్యకర్తయగు, రెవరెండు డెన్మార్కుగారి సోదరి. కీ॥ శే॥ లీతుగారు కెరెటామోస్కూలున కధ్యక్షులు. చెన్నపురి కార్పొరేషను పండుసభ్యుడు. మదరాసుజిల్లా వెస్టియనుసంఘమునకు కార్యదర్శి. మదరాసుజిల్లా విద్యాసంఘమున కధ్యక్షుడుగ నెత్తుకొనబడెను.

లీతుగారి అంత్యక్రియలు నిన్నటియందు నుండు వెస్టియను వెస్ట్మిట్లీ (మెలాపూరు) పండు జరిగెను. లీతుగారి ఆత్మకు శాంతి నొసగవలెనని భగవంతుని ప్రార్థించుటకుగాను నిన్నటియందుయు కెల్లెటు హోలనందు సభజరిగెను. ఇంతి పెద్దసభ ఇదివరకెప్పుడును జరుగలేదు. చెన్నపట్నముందలి అన్ని సంఘములవారును హాజరై పాల్గొనిరి. గౌ. సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు, వ్యాయమూర్తి దేవదాసు, ఎన్. ఎం. మెక్ ఫెయ్యు, రెవరెండు కె. నెయిలు, ఇ. డబ్ల్యు. కె. డి. పి. ఎన్. గాల్లను, వెస్టియను మిషను సభ్యులందరును, వేరేవరు మిషనుల ప్రతినిధులును, ప్రభుత్వాధికారులును, హోలనందు సమావేశమై. లీతుగారు, భారతీయ కైస్తవ మిత్రపానసంఘము (గుర్రాసు) యొక్క సహాయాధ్యక్షుడిగుటచే కారిగొరవాధ్యక్షులైన సంఘము ఈ వారమంతయు సాసభ మూసియుంచబడును.

దేశ వార్తలు

ఈజిప్టు రాజకీయములు

జనులలో పక్షమువారు జవరుపాపా
ప్రభుత్వమును ఖండించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

కయో, డిసెంబరు 28:—వాపు పక్షమువారు విజ్ఞప్తి పోక దానిని జనుల పాపాగారితే సంతకము జేయించి ప్రజల ఆహ్వానముననే పంపి పెట్టిరి. జవరు పాపాగారి పరిపాలక చర్యలను ఖండించిరి. ప్రజాభిప్రాయమును ధక్కరించుట లెప్పనిరి. ముఖ్యముగ పార్లమెంటు నెత్తివేయుట తప్పనవునన్నారు. ఎన్నిక ప్రవక్తులను సవరించుట ఉచితముగాదనుచున్నారు. దీని వలన గలుగు ప్రతిఫలములను వారిచర్యలకును ప్రభుత్వము వారే ఉద్ధరవారు లగుదురని తెలుపుచున్నారు.

ఈజిప్టు లిబరల్స్ జనులుగారిని

ఖండించుట

కయో, డిసెంబరు 24:—లిబరల్స్ సక్రమాంతోశన పక్షమువారు ఈజిప్టు ప్రజలకు రక్షణదానమును ఒక ప్రకటన మున తెలియజేసిరి. ఆంగ్ల ఇట్లు ప్రకటించిరి. దేశముయొక్క భాగ్యద్రవ్యము మీ హస్తగతమై యున్నది మీ చేతిలోనే యున్నది. ఈజిప్టు యధాప్రకారము సక్రమపరిస్థితులందు ఏర్పడునో లేక ప్రస్తుత కాలముననే యుండునో తెలియదు. అంతయు ఈ రెండు సంగతులపై ఆధారపడియున్నది. ఉత్త వాగ్దానములపై ఆధారపడినాడని ఇటీవల మనకు అనుభవము గలదు పోయిన ఎన్నికలలో జనులు పాపాగారిని సమీకరి. జనులను పాపాగారును ఆయన ఆచరణలను వేరమునకు ప్రతి కూలము గ ప్రవర్తించినసంగతి మీ కే తెలియును. గ్రేటు బ్రి. నకు ఇయ్యజాలవన్న పరిణతులగుడ ఇచ్చివేసిరి. పరిహరములనిచ్చిరి అధ్యయనం కొప్పుకొనిరి. నూదానును గ్రేటుబిల్లకును నవలీకేసిరి. మనశేలను ఆహ్వానమునండి తెలియ వేసిరి. తమ ఆశీస్సులను, తమ వ్యక్తిలాభమునిమిత్తము మీ యనురాగమును గడచిరిగాన మీరందఱును మీ అంతరాలృప్తి ప్రేరేపించుప్రకారము వచ్చే ఎన్నికలందు ఓటు జేయవలెను. జనులు పక్షమువారి పరిపాలనాప్రదవము మరల దేశ మనకు రాకుండు అనుప్రసంగం తప్పించు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుడని ఈజిప్టు ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నారు.

ఈజిప్టు లిబరల్స్ పక్షమువారు

వారి విధానము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, డిసెంబరు 29:—ఈజిప్టు లిబరల్స్ పక్షమువారి విధానమును ప్రకటించుచు అల్ఫ్రెడ్ స్నాప్లీ ప్రతి ఇట్లు తెలుపుచున్నది. లిబరల్స్ పక్షమువారు ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యము నిమిత్తము బ్రిటిషు ఆక్రమణనిమిత్తము శృషీ సర్వేదను ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము రాకుండ జూచెదరు ప్రత్యేకించుడిన మరతులను గూర్చి ఇక ముందు రాజభారములు జరుగుటమానన ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రతిబంధకము రాకుండ జేయ ప్రయత్నించెదరు. ఈ జిప్టునుండి నూదానును విడదీయ రాదు. ఈ జిప్టు అధికారమును లోలగించారు. నూదానులో పాక్షకులను సలబెట్టవలెను ఈజిప్టు తనంతట తానే ఆక్రమణ తనలాభములను గాపాడుకొనవలెను. జాతీయమితిలో ఈజిప్టు స్వతంత్రరాజ్యముగ జేరవలెను. సక్రమరాజ్యాంగ పరిపాలనమును నిలబెట్టుచు ప్రజల అధికారమునకును, ఈజిప్టురాజాహుక్తులకును భంగము లేకుండ జేయుచు విదేశీయుల మీదబడకుండ గాపాడుకొనుటకు తయారుగ నుండవలెను.

మేయర్ ఇంజనీర్ క్యానూనగారి ఆఫీసు గూడ 65000 హానులుండెను. తానుబుట్టినది బ్రిటిషుఇండియానుండి ఆ ప్రకారమే యుండ నిశ్చయించితినినని మరణశాసనమున జరియజేసిరి.

మొన్నటి ఎస్.కె. పర్యంత ఆంధ్రోపాధ్యక్షుని ధనిపోయిన సుదీర్ఘకాలం ఆ.ప్ర. 6000 హానులు.

చతుర్థ వేద శాస్త్ర పరిషత్తు

పండ్రెండవ ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాలయ జన్మాత్మవము: గానసభలు
కొవ్వూరులో గౌతమాశ్రమమున 1925 సం॥ జనవరి 4, 5, 6 తేదీల
యందు జరుగును.

రైలు సేవను అంటుకొనుట

టోకయో, డిసెంబరు 28:—టోకయోరైలుస్టేషనులో 27 వ తేదీన దైవమైలుపైటలు క్రిందకుదింపునపుడు ఒకపెట్టె క్రిందజారిపడుటచే అంటుకొని రైలుస్టేషను అచ్చట నున్న బొగ్గుపరిమలు పాకలు అంటుకొనెను. కేపుప్రక్క నున్న భవనములు చాలవరకు పాడాయెను. 50 మంది చనిపోయిరి. 50 మందికి గొప్పగాయములు తగిలెను. ఇంకొక 280 మందికి స్వల్ప గాయములు తగిలెను.

గొప్ప భూకంపము

రెండుగంటలుండుట

వాషింగ్టన్, డిసెంబరు 28:—నేటి సాయంకాలము 2 గంటలు గొప్పభూకంపము గల్గెనని వార్త బోను విశ్వవిద్యాలయపు పరిశోధనకార్యాలయమువారు గనిపెట్టిరి. ఆరుమైళ్లదూరములో ఇది గలిగిననుచున్నారు. జపాను భూకంపము గల్గిన ప్రదేశములోనే అయియుండవచ్చు ననుచున్నారు.

ఇంగ్లండులో తుపాను

మూడు దిట్టముగ గురియుట

లండన్, డిసెంబరు 27:—ఇంగ్లండులో తుపాను తుపాను అనుకొన్నట్లు వీచెను. పిడుగులు మంచు చాలవరకు వ్యాపించెను. క్రైస్తవుల ప్రార్థన సాయంకాలము తలపింపెను. ఇంత ప్రమాదకరము తుపాను ఇంతవర కెప్పుడును వీచలేదు. గంటకు 60 మైళ్ల వాయువేగ ముండెను. వర్షము కుంభిపాతముగ కురిసెను. వరదలచే గొప్పనష్టము గలిగినట్లు గొప్ప అలలు వీచెను. సముద్రతీరముందున్న పట్టణములు మునిగిపోయెను. సముద్రపు గోడలు మరితరలస్థితి నప్తుముగల్గెను. ఇంగ్లీషు చాపలులో గొప్ప భయంకరమైన తుపాను చెలరేగెను. కాకలు కేపులో దాగిపోనవలసివచ్చెను. ప్రాణములను రక్షించుటకు పడవలు రప్పించిరి. జర్మనీపడవ మునిగిపోవుటచే 11 గురు చనిపోయిరి. ఒక్కఁడు మాత్రము బ్రతికెను. చిన్న ప్రెంచిబీడ్ యొకటి కాల్వేర్లలో సముద్రములో మునిగి పోయెనని భయపడుచున్నారు. వైమానికసంచారమే లేకుండ ఆగిపోయెను.

1924 లో మరిసినంతకన్న మెన్నడును మరియలేదు. 37. 21 దుక్కులన్నవి కురిసెనట. 65 సంవత్సరములనుండి ఇంతవర్షములేదట.

ట్రీడునది వరదలై పారుచున్నది. బేల్జింలో వరదలై పారుచున్నది. పొలములన్నియు నష్టముచే మునిగిపోయినది. పొంటిఫ్రాండ్ గర్గ కొండ జారి దారిని గప్పివేసెను. అనేకపట్టణములు ఇండ్లన్నియో గూలి నవి. కొన్నిచోట్ల చావు దప్పి కన్ను లాట్టపొయెను. వార్షిక బ్రిటిషు పొగయొడలు గట్టుకు జేరనట.

సుప్రసిద్ధ ప్రెంచిచిత్రకారుడు రియో బాట్స్ గారు చనిపోయిరి.

రుమేనియాలో కమ్యూనిస్టులు

బోలిషివికు కుట్రను జేయుచున్నారనుట

పోలిసువారు లేఖలను బట్టుకొనుట

బుకారెస్టు, డిసెంబరు 28:—ఇటీవల కమ్యూనిస్టులను బట్టుకొన్న సంవత్సరమున పోలిసువారు కొన్ని లేఖలను బట్టుకొనిరి. పోలిసులు ప్రభుత్వమువారి సహాయముతో మూడు కమ్యూనిస్టు సభలువారు పనిచేయుచున్నారని ఈ లేఖలు బుఖువు జేయుచున్నవి. మాస్కో, వియన్నా, బెర్లిన్, సోఫియా, ఏథెన్సులలోగూడ ఉన్నట్లు తెలియుచున్నది. పట్టునడిగ 480 మందిలోను 280 మంది విచారించబడుచున్నారు. తక్కిన 200 మందిని ప్రవాసమున కేటవించుట.

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతజాతీయ

మహాజన సభ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

యూరపీయనులతో సహకారము సల్పవలెననుట
నయిరోబీ, డిసెంబరు 29:—తూర్పు ఆఫ్రికాభారత జాతీయ మహాజనసభ రెండు దినములు జరిగెను. అధ్యక్షులుగు అబ్దుల్ వాహిదు గారి పలుకుబడి ప్రేరణచే మంచి తీర్మానములు చేయబడెను. ఇతడు కన్యాలో 25 సంవత్సరములు కాపురము జేసెను. కన్యారాజ్యమున ఇతిడే శ్రీమంతుడగు భారత వర్తకుడు. కన్యాలో ఇతనికన్నెయో ఆశ్రయములు, లాభములున్నవి. ఇదివరలో ఆడిని అండవలో ఆంగ్లీగోరుగారిని వాహిదుగారు గలిసికొనిరి. ఇటీవల మరల నయిరోబీలో గలిసికొనిరి.

అధ్యక్షులతోపన్యాసము

స భారతీయులు యూరపీయనులతో సంధి జేసికొనవలెననియు అట్లు జేసికొన్న శాశ్వతముఖము న్నేరము జేయవలెననియు తెలియజేసిరి. అసహాయవాదుల నిరోధమునకు వీలులేకుండ జేసె.

అసహాయవాదమును త్యజించుట

కన్యాలో అసహాయాధ్యమమును వదులుకొనటకు కాంగ్రెసువారు నిశ్చయించిరి. కాసనసభలో భారతీయులకు యేర్పాటుజేసిన కన్యానులును అంగీకరించుట తీర్మానించిరి. తలపన్నునీయు శింగీకరించిరి. కన్యా కార్యనిర్వాహక సభలో ప్రాతీనిధ్యమున కొప్పుకొనుటకు నిశ్చయించిరి. పురపాలకసంఘములో 7 గురు యూరపీయనులకు 5 గురు అసియావాసులకు ప్రతినిధులుగ నియమించుటకు ఒప్పందంజరైనది.

ఉగండా శాసనసభ

లోగూడ భారతీయుని నియామకమునకు అంగీకరించవలెనని ఉగండా భారతీయులకు హితవిషయి. వచ్చే మూడు సంవత్సరములవరకు యూరపీయనులతో సంప్రర్థనసహకారముతో భారతీయులు ప్రవర్తించెదరు. దీనివలనయూరపీయనులనుండి పరస్పరఅనోద్యమ ఆదరణను సంపాదించుటయే యుద్దేశ్యము. ముందుగూడ శాశ్వతముగ సమానముగ పనిజేయుటకు సంకల్పము.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడవది

మొదట కాప్రీగారికి ఇచ్చెదమనిరి. తరువాత లభపతి రాయగారిని అంగీకరించవలెనని గోరిరి. కాని రెల్లాంకాంగ్రెసు కారణముచే యిద్దరును నిరాకరించిరి. అప్పుడు వాహిదుగారికి ఇయ్య ఆయన అంగీకరించెను.

సర్ డబ్ల్యు బ్రౌంకరు గారు

టోకయోలో ప్రవేశించెను. బువైడుకుండి ఇండియాకు పయనమెరి.

రెడ్డి రాణి

సంగర చందారు 3 మత, సాంఘిక, వ్యవసాయకవిద్యావిషయములు చర్చించెదను.

వారకాంత (నాటకము) విటలయ్య, దిట్ట, వీనివర్ణన చదివితీరవలయును. సం 12

మిథునానురాగము (పేరుగన్నవను) సం 12

గర్వభంగము (గరుడ, బలరామ, అంజనేయ, శత్య భాను గర్వభంగకథలు గలనాటకము) సం 10

వాసంతిక (చెంచునాటకము. చక్కనివర్ణనలు) సం 10

ఆంద్రనామసంగ్రహము (పదీక) సం 4

రెడ్డిబదర్లు రాధామరము, గోదావరీజలలా

ఈజిప్టు పరిస్థితులు

అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలవార్త

కొలకట్ల, డిశంబరు 20:—అంధ్రప్రదేశ్ పాఠశాలలను మై అరబ్బి కేంద్రములలో ఇంకొక పదిమందిని విడుదల చేసిరి. ఇందులో యిద్దరు ఈజిప్టు పాఠశాలలకు ముఖ్యములగా ముఖ్య పాఠశాల నాకమించుచున్నారు. విద్యార్థి నాయకుడు గూడ విడుదల చేయబడిన జగ్గులపల్లి ప్రభుత్వమున కేరళమునకు యావంత్రిగనున్న నౌకావీ చే గారిని విడుదల చేయలేదు. 1921 లో బండిగ కేసిన ఆల్బుల్ గోమాన్ పామి గారి వడలలేదు. ఓటులేని విద్యార్థులను ర బోవు ఎన్నికలలో పాల్గొనరాదని ప్రభుత్వమువారు పోషించిరి.

ఫ్రెంచి ఆరిక పరిస్థితులు

అప్పులు

పార్లమెంట్, డిశంబరు 27:— 1912 సంవత్సరాంతమున 82594000000 ప్రాంతముల జాతీయముల మండలము ఇప్పుడవ 7850,000,00000 బంగారు ప్రాంతములకు చేరినది. విదేశ ప్రభుత్వముల కీసులైన బురుగ మొత్తము 26 కోట్లలక్షల ప్రాంతములున్నది. యుద్ధ మైన పట్టి నుండి అన్నదానికంటె నూటికి 880 నూ పన్నున పోయెను. అది 796830000000 కాగితపు ప్రాంతములను వి. ఇవ్వవలసిన బాకీ 660820 000000 ప్రాంతములనున్నది. (గేటులైన అమెరికా కీసులైన యుద్ధములను రమరమి 81000 00 000 బంగారు ప్రాంతములనున్నది. దీనిని అప్పులలో కేర్వలేదు. అదాయములో గూడ ఇతరులు ప్రాంతము కీసులైన సామ్యము 15000 000 000 ప్రాంతములను కేర్వలేదు. పరాగు ప్రభుత్వమువారు తమ రీతులైన అప్పులను ఎవరెట్టునని ఫ్రెంచి అధికమంత్రి తెలియజేసెను. కాని తాము ఇవ్వవలసిన అప్పులను తగ్గించలే. నిగోరుచున్నారు.

జర్మనీ ఆయుధ సామగ్రిని

తగ్గించుట

రాయబారుల తీరానము

కొలకట్లను ఖాళీ చేయురు

లీఫ్ట్, డిశంబరు 27:—రాయబారుల సభ చేతు పార్లమెంటులో గూడెను. కొలకట్లను ఖాళీ చేయుటకు అంతర్జాతీయ మండలి సైనిక విచారణ సంఘమువారి వివేదికను కాలాచిందుతుకు సమాజేకమైరి.

కొలకట్లను ప్రదేశమును గూర్చి ఏకగ్రీవముగ చెల్లింతు, ఫ్రెంచి, బ్రిటిషు, ఇటలీ, జపాను ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిన యభిప్రాయమును సమారుచేసిరి. జర్మనీకి ఖాళీ ప్రకటనమును గూర్చి పద్ధతిని ఏర్పాటు చేసిరి. జనవరి 20 లేదా లోపుగ జర్మనీకి మిత్రమండలి ప్రభుత్వమువారు బంపవలయు కొన్ని లేఖనరతులను చదివెడియటకు సభవారు నిశ్చయించిరి.

పదియవ జనవరికి మిత్రమండలి సైనిక విచారణ సంఘమువారి అంతర్జాతీయ వివేదికను జర్మనుల నిర్దేశముచే తయారుగాడు గాన ఆనాడు కొలకట్లను ప్రదేశమును ఖాళీ చేయుటకు తలపెట్టరాదని రాయబారుల సభవారు నిశ్చయించిరి.

బ్రిటిషు పరిస్థితులు

రాంకే పుష్టా వాల్టా గారి వలెనే అష్టికా చాంబర్లను గూడ కొలకట్లను ఖాళీ చేయుటకు చాల అతురతులనుచున్నారు. వెర్నెయిల్లు ఒడంబడికలో జెప్పిన కృత్రిమ నిర్బంధములను, అనగా జర్మను రాజ్యాక్రమణము విచారకరమని బ్రిటిషు ప్రభుత్వముగా రుదుచున్నారు. కొలకట్లను ఖాళీ చేయుటకు చిన్న చిన్న కష్టములు జర్మనులు వివేక్షలైన గ్రహించి అనిలేకుండ జేయవలెను. నిజముగ బ్రిటిషువారు కొలకట్లను ఖాళీ చేయగోరుచున్నారు. అందుచే జర్మనులు దీనికి తోడ్పడవలెను అని అష్టావధు పత్రికా విలేఖరి చెలుపుచున్నాడు.

యుద్ధ సన్నాహములు

ఎల్ క్లెయిరు పత్రిక ఇట్లు నోల్లెటనేనాని లేఖకు ప్రకటించుచున్నది. నోల్లెటనేనాని తుడు యుద్ధముగ్రిగ నున్నాడు. సైనిక విషయములలో జర్మనులు వెర్నెయిల్లు ఒడంబడికకు భిన్నముగ కేయ విషయ గ్రహరించుచున్నారు. యుద్ధమునకు ఖాళీయిచ్చు సంస్థలు సైనిక పట్టును తీరచున్నది. ప్రత్యేకముగ గూడ సైనిక యుద్ధముగాక మేర్పాటు చేయవలెను.

మునుపటివలెనే సైన్యముగ సైనిక తిరస్కరణ చేయుచున్నారు. ఇవన్నియు యుద్ధ సన్నాహము లనియు, సైన్యానిక కేట, విషవాయు సంబంధమును గూర్చి జేయబడిన బంధనలను లెక్కియే జేయుటలేదని నోల్లెటనేనాని తన వివేదికమును తెలియజేసెను.

జర్మను ఖాళీయము

లెర్లిన్, డిశంబరు 28:—కొలకట్లను ఖాళీ చేయుటకు సంబంధముగ వచ్చేసె ఫ్రెంచి బరులో యారును గూడ ఖాళీ చేయక పోయిరి. ఇది నూతన భయపడుచున్నారు. జర్మనుల పంధి ఒడంబడికను నెరవేర్చలేదు సెవముతో పరాగులు మారును ఖాళీ చేయక కాలనిర్ణయము లేకుండ ఆక్రమించుకొనెదరని భయపడుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు రాసుబారుల తేఖను ఎదుగుజూచుచున్నారు. జాతీయమిలికి జర్మనులు ఆక్షేపణను బంపెదరు. రూరుకొలకట్లను ఎత్తుకు ఏకకాలమున ఖాళీ చేసెదరో స్పష్టముగ తెలియగోరెదరు.

జర్మనీ పత్రిక వ్యాఖ్యలు

రాయబారుల సభవారి తీర్మానమును గూర్చి వార్తాప్రతిక ఇట్లు వ్యాఖ్య చేయుచున్నది: జర్మనుల జలంధరి యభిప్రాయమును బాగులను నెమ్మదిగ ప్రోత్సేయగలమని నమ్ముటలో ఫ్రెంచి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి ప్రతిక వివేక్షయు తమెయున్నదనవచ్చును. తనరూపు చెల్లు ప్రదేశము కట్టుకట్టుకు ఏర్పడనినో కాంతి ఎరికిని గలుగదు.

జర్మనీ పత్రిక వ్యాఖ్యలు

పత్రిక ఇట్లు వాగి నుచున్నది:—కొలకట్లను ఇంకను కాలనిర్ణయము లేకుండ ఆక్రమించుకొనజూచుట హరియటు ప్రభుత్వమునకు గూడ రాజ్యకాంక్ష తలకెక్కుచున్నదని సప్తముగ చున్నది.

వాసిస్ట్రీ జ్యూటింగు పత్రిక

ఇట్లునుచున్నది:— అంధ్రమునుండి చిక్కులు వచ్చుచున్నట్లు కన్పించుచున్నది. జ్యూటింగు ప్రభుత్వములయొక్క అధిక పాంత్రిజ్యకాంక్ష మయమని తలంచవలెను.

దానిని వేదికమును నెరవేర్చుటకు జర్మనుల సామర్థ్యమును జర్మను రాష్ట్రమును ఖాళీ చేయుటయు అవసరములు అని వాగొనచున్నది.

ఫ్రెంచి పత్రికల తృప్తి

పార్లమెంట్, డిశంబరు 28:—రాయబారుల తీర్మానమును గూర్చి చర్చించుచు మిత్రమండలి విశ్లేషణకు ఫ్రెంచి పత్రికలు తృప్తి చెందుచున్నది. కి సెలబట్టి ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు జర్మనులకు జూపిన సౌకర్యములే పరాగులకు ప్రదానము లేకుండ జేయు అభ్యుదయమును గోరవలెననుచున్నది. నోల్లెటనేనాని లేఖకు ప్రకటించెనని ఎల్ క్లెయిరు పత్రికా సంపాదకుని కీక్షించుట విచారకరమని పత్రికలనుచున్నది. పత్రికా ప్రచారక సంఘమువారు ఆక్షేపించెదరట.

ఫ్రెంచి పత్రిక నిందలను

జర్మను ప్రతుత్తరము

లెర్లిన్, డిశంబరు 29:—నైన్యములను తగ్గించు విషయమై జర్మనులతో యుద్ధక మంత్రి గెన్సెలరు గారు ఇట్లు తెలుపుచున్నారు. ఫ్రెంచి పత్రికలు జర్మనులను వెర్నెయిల్లు ఒడంబడిక మరతులను చాలవకు జర్మనులు నెరవేర్చలేదనుటయు నిర్దేశమును జాపుచున్నారనుటయు నిరాధారములు. యుద్ధ సామగ్రిని రహస్యముగ తయారు చేయుచున్నారనుట ఉత్తర అనిజేతము. కొనిక మూర్ఖులు డ్రెయి ప్రదేశములో తుపాకులు గనబడెననుట నిజముగాదు. అవన్నియు ప్రాత ఆయుధములు, పనికొనివి. చాలకాలమునుండి సాధకము నిమిత్తము ఉపయోగించబడుచున్నవి.

ఎల్ క్లెయిరు పత్రికను కీక్షించుటచే హరియటు ప్రభుత్వము అంతరించునని నూచించుచున్నారు. పత్రికా సంఘాధ్యక్షుడు ఆక్షేపించుచు హరియటు గారికి ఉత్తరమును బంపెను. పత్రికలు అవివేక్షయగ కొన్ని సంకతులను ఆపుడవుడు ప్రకటించుట: రాజ్యాంగరాయబారులు చెడిపోవుచున్నవని హరియటు గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

జాతీయమితి జోక్యము గలుగజేసికొనవచ్చును కొలకట్లను ఖాళీ చేయుటను గూర్చి పత్రికలన్నియు నేడు వ్యాఖ్య యొనర్చెను. ఈవిషయమై గోల్ వెల్లులకుముందు సైన్యమును తగ్గించు విషయమై విచారించు బంధువులారి నివేదికమునై ఎదురు కొమ్ము. మంచినని కొన్ని పత్రికలు,

యక, నైతిక భయములేనిదే సైన్యములను తగ్గించు నిష్ప్రయోజనము. న్యాయము, జాగ్రత్తతో ప్రవర్తించిన ఉపగ్రహము తొలగి పోవుననుచున్నది. జర్మనులు మరతులను నెరవేర్చరని కృత్రిమమైన చెంటనే బ్రిటిషువారు కొలకట్లను ఖాళీ చేయ సంసిద్ధులై యున్నారట. జాతీయమితి గడలించినగాని ఈ న్యవహారము తుదకెగ్గదనుచున్నారు.

హ్యూజెస్ గారి సందేశము

పార్లమెంట్, డిశంబరు 29:— సప్తపరిహరసంఘము నందున్న అమెరికను ప్రతినిధికి హ్యూజెస్ గారిట్లు సందేశము నంపిరి. దాసు నివేదికము జరుము గాంచుటకు కొలకట్లను సమగ్రము అనుమలముగా పరిష్కరించిననే లేటునని మిత్రమండలికి తెలియజేయుడు. రూరును కొలకట్లను ఒకేసారి ఏప్రిలులో ఖాళీ చేసిన అన్ని పత్రికలవారికిని అంగీకారముగ నుండునని యునైటెడ్ స్టేట్సు గారి యభిప్రాయము తెలియజేయుడు

ప్రానిక వార్తలు

అమెరికను:—అక్కిం పెంటు అడిటరు డిప్యూటల బొందిన పి. యక. యస్. అయ్యరు గారు కలకత్తా నుండి యా ఉదయము ముర్రాసుకు వచ్చిరి.

సుగుణవిలాస సభ - చిత్రనయము:— సై సభవారు సభ్యులను శ్రేష్ఠముచూపులవారిచే వ్రాయబడిన నళవాటకమును తెలుగున రేపురాత్రి 9 30 విజ్ఞానియా పబ్లిక హాలులో ప్రదర్శించెదరు.

కామినియా నూనె, ఆటోడిల్బు హోరు:—ఈరెండును యిప్పటికి జరక్కి సిద్ధములైనవి. అందరచే వాడబడున నేయున్నవి. ఈకంటెనీవారు తయారుజేసిన యీరెండు నుగంధద్రవ్యములును మిగుల అమూల్యములైనవి. కామినియా నూనె వలన వెంట్రుకలు పెరుగునని చెలుపబడినది. ఇది వాడెంచిన యందకును దెలియగలదు. దుర్గంధములన్నియు పారద్రోలి మనస్సునకు ఆహ్లాదమును గలుగజేయునది ఓటోడిల్బు హోరు అనాయునందే సంతోషమున్నది. వాసననూనెలు నెంటులయం వాళకి గలవారి కీరెండును చాలసరముగ నుండునని చెప్పవచ్చును. కామినియా నూనె బుడ్డిరూపాయి, డిల్బు హోరు కి అకాలు. దగ్గర నుంచియున్నది.

కీ|| శే|| రావుసాహెబు యమ్. శ్రీనివాసరావుగారు గతశనివారము ఎగ్జ్యూటనందలి కన్నంకెట్టి సత్సనులందు రావుసాహెబు యమ్. శ్రీనివాసరావుగారు హ్యూజెస్ గారును మరణించిరి విశులకంటెయు విచారించుచున్నారు. వీరుతమ సోదరునితో క్రీస్తుమునుపడుకొరకు మరరాసు నచ్చియుండిరి. శనివారమునా దాక స్మిక్ముగ ప్రాణము విడిరి. వీరు చెల్లారున పోలీసులైనంగు పాకకాలయందు 17 సం॥ వయస్సంతే ప్రత్యేక సౌకర్యము కనుట గలదు. వీరు తొలుగు లేమియు కన్ను డభావలందు క్లుప్త తిప్పి కనుగొని భాషాభివృద్ధికిని, పత్రికా ప్రచారమునకును మిగుల తోడ్పడిరి. ఈ మాడుభాషలందుకు క్లుప్తతే సభ్యునిందు విద్యార్థులకు వీరు గావించిన మహోపకారము అనల్పము. వీరు గావించిన సేవకు ప్రభుత్వమువారు సంతసించిరి సం॥ల క్రితము రావుసాహెబు దిరుము నోసంగియుండిరి. అంధ్రులును అంధ్రభాషకు వీరుచేసిన సేవకుగాను వీరికంతయో రుణపడియున్నారు. వీరి మరణమువలన వాటిల్లిన నష్టమునకు అంధ్రులు విచారమునందు పాల్గొని వీరి యాత్మకు కాశ్వత కాంతిని గోరుదురగాక.

శ్రీ వైష్ణవ సిద్ధాంత సభ

సదున్యాలవరమా వేళము

న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారి

రధ్యక్షుని వహించిరి

ముధుర, డిశంబరు 29—నేటిఉదయమున సేతుపతి ఉ

న్నరపాకకాలహాలులో గౌరవనీయులైన న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారి యధ్యక్షత క్రింద 14-వ శ్రీ వైష్ణవ సిద్ధాంత సభ సమావేశమయ్యెను. విశేషములనుమరచి వైష్ణవ మతాభివృద్ధి కై వైష్ణవులను వాల్మీకివేదమునని ఆధునికము చేసి ధించెను.

4-వ వాయిదానూలు పంపిన సభ్యులరులు

సంఖ్య	పంపినవారి పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	గజములు	నూలు నెంబరు	తరగతి
1050	జూబారి నారాయణ	అనంతపురం	1674	2520	20	6 1/8
1051	వడ్డమూడి వెంకటసుబ్బయ్యచౌదరి	గుంటూరు	1675	604	18	2 1/8
1052	తుమ్మల అప్పయ్యచౌదరి	"	1676	584	18	1 7/8
1053	అరెకపూడి రామశాస్త్రి	తూ.కృష్ణ	1677	2000	28	5 5/8
1054	మలిరెడ్డి సీతారామిరెడ్డి	"	1678	700	18	2 1/2
1055	తుమ్మల కాశిదాసుచౌదరి	"	1679	807	12	1 1/2
1056	సంకా వెంకటరత్నం	పల్నాడు	1680	500	6	3 3/4
1057	సంకా కృష్ణమూర్తి	"	1691	800	10	1 1/2
1058	దాసరి వెంకట్రామయ్య	"	1682	1000	24	1 15/16
1059	దేవులపల్లి శోభనాద్రమ్మ	గుంటూరు	1683	2000	20	4 7/8
1060	అత్తూరి వెంకటస్వామి	తూ.కృష్ణ	1684	3000	16	5 5/8
1061	మాగంటి చిలకమ్మ	"	1685	1080	27	3
1062	మద్దల వెంకటరంగయ్య	పల్నాడు	1686	2100	31	3 3/16
1063	సుంకర సోభాగ్యమ్మ	"	1687	800	16	1 1/2
1064	పొట్లూరు కృష్ణరావు	తూ.కృష్ణ	1688	2000	19	5 1/8
1065	అబ్బూరి సీతాపతిరావు	పల్నాడు	1689	1700	15	5 3/4
1066	వి. రంగస్వామి	చిత్తూరు	1690	1527	17	4 3/8
1067	భిమిడిమూరి బాపన్న (విద్యార్థి)	విశాఖపట్నం	1691	700	7	6 3/4
1068	కానూరి సత్యనారాయణ	తూ.కృష్ణ	1692	1066	17	2 3/4
1069	అద్దాకి వెంకటరమణమ్మ	గుంటూరు	1693	2000	14	7
1070	అడుసుమిల్లి పిచ్చయ్య	తూ.కృష్ణ	1694	1000	32	1 1/2
1071	పూసూరు చినసుందరమ్మ	"	1695	1400	19	3 1/2
1072	పూసూరు కృష్ణమూర్తి	"	1696	500	19	1 1/2
1073	బాదం వెంకటేశ్వర్లు	విశాఖపట్నం	1697	700	12	2 3/4
1074	గోనెళ్ల శ్రీరామమూర్తి	గోదావరి	1698	500	15	1 5/8
1075	మావిరెడ్డి సీతారామిరెడ్డి	తూ.కృష్ణ	1699	500	14	2 5/16
1076	పూసూరు కృష్ణమూర్తి (పాఠశాల)	"	1700	500	20	1 3/16
1077	అడుసుమిల్లి తిరుపతి నాయుడు	"	1701	1000	16	2 7/8
1078	కొరుకొండ రత్నావతి	విశాఖపట్నం	1702	500	18	1 7/8
1079	అవతారి శేషరత్నం	గుంటూరు	1703	1680	34	2 3/8
1080	యలవల కమలాంబ	"	1704	2000	25	8 7/8
1081	అయ్యగారి లక్ష్మీ నరసింహమూర్తి	ప.గోదావరి	1705	1300	15	4 1/4
1082	పెద్దిశెట్టి నాచయ్య	ప.కృష్ణ	1706	1600	18	6
1083	మొట్టల రీ వెంకమ్మ	ప.గోదావరి	1707	2400	29	4
1084	ఘంటసాల పాపయ్యశాస్త్రి	తూ.కృష్ణ	1708	1000	23	2 1/3
1085	మల్లాప్రోలు విశాలాక్షి	విశాఖపట్నం	1709	1000	8	6 1/2
1086	వెనిగళ్ల పరంధామవర్మ	గుంటూరు	1710	2000	10	7 1/2
1087	అడ్డూరి అదినారాయణమ్మ	"	1711	2000	19	5
1088	అత్తూరి శేషమ్మ	కృష్ణ	1712	2000	18	5 1/8
1089	అత్తూరి దుర్గమ్మ	"	1713	2000	26	3 3/4
1090	అత్తూరి చంద్రమ్మ	"	1714	2000	14	6 3/4
1091	శేషారావు లక్ష్మీనరసింహ	కృష్ణ	1715	2000	18	5 1/8
1092	అత్తూరి సర్వమ్మ	"	1716	2000	20	4 7/8
1093	నూరి బాపయ్య	"	1717	2000	18	5 3/8
1094	జొన్నలగడ్డ రామకృష్ణారెడ్డి	"	1718	2050	28	8 5/8
1095	భిమిడిపాటి నరసింహమూర్తి	"	1719	630	10	8
1096	బాదం పీఠాస్వామి	విశాఖపట్నం	1720	2000	27	3 5/8
1097	కానూరి నల్లబాబయ్య	తూ.కృష్ణ	1721	900	21	2
1098	దాసరి సీతమ్మ	కృష్ణ	1722	1700	18	6
1099	వి. మాణిక్యమ్మ	"	1723	700	18	1 7/8
1100	బాదం సీతమ్మమ్మ	విశాఖపట్నం	1724	700	16	2 1/8
1101	అడుసుమిల్లి సాంబయ్య	తూ.కృష్ణ	1725	1000	22	2 1/4
1102	మద్దల బాబారామసింహ	కృష్ణ	1726	1168	48	1 1/8
1103	అత్తూరి రాఘవమ్మ	"	1727	1850	28	3
1104	కొల్లి వెంకటరత్నం	తూ.కృష్ణ	1728	2100	42	2 3/8
1105	దాసరి బాపయ్య	"	1729	1000	32	1 1/2
1106	గంటి వెంకట్రావు	ప.గోదావరి	1730	2000	22	4 3/8
1107	మల్లిమడుగుల సీతారామస్వామి	విశాఖపట్నం	1731	500	25	1 1/8
1108	రాయపూడి వెంకటస్వామి	గుంటూరు	1732	500	16	1 1/2
1109	గొడవల రీ వెంకటసుబ్బయ్య	గోదావరి	1733	1200	65	7/8
1110	సుంకర నాగరత్నం	తూ.కృష్ణ	1734	500	32	3/4
1111	ప్రభాకర్ తిలకయ్యర్	విశాఖపట్నం	1735	500	28	7/8
1112	తుమ్మల రమణయ్యచౌదరి	గుంటూరు	1736	357	18	1 1/8
1113	" వెంకట్రామచౌదరి	"	1737	165	16	1 1/2
1114	కల్లూరు సీతారామమ్మ	"	1739	800	25	1 1/2
1115	కంభం మెట్టు సామి	"	1740	600	12	2 3/8
1116	కలగా సురస్వతి	గుంటూరు	1741	1500	15	4 3/4
1117	దేవులకొండ రంగమ్మ	"	1742	1000	22	2 1/2
1118	గోగి నేని అసనూరు	"	1743	500	17	1 3/8
1119	మెట్టు గజేంద్రమౌళి	"	1744	700	11	2 7/8
1120	పాకలపాటి నరసింహయ్య	గోదావరి	1745	2670	17	7 3/8

వారాంతర వివరాలు

1924 సం॥ 2వ సంపుటము 30-వ తేదీ మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు
గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోపాలపురం	80.1	68.6	...	24.83	44.95
విశాఖపట్నం	79.2	68.4	...	15.44	37.09
కాకినాడ	79.8	67.9	...	21.87	39.09
మచిలీపట్నం	80.8	66.8	...	12.04	41.59
కర్నూలు	87.8	59.6	...	3.56	26.01
బళ్లారి	86.7	59.7	...	2.45	20.51
కడప	85.6	64.7	...	7.20	81.28
నెల్లూరు	82.6	67.1	...	21.89	37.98
మద్రాసు	84.2	65.0	...	21.80	50.74
కడపూరు	81.6	67.6	...	27.15	52.94
నీలము	88.9	62.0	...	5.76	39.30
నాయంబత్తూరు	88.7	62.0	...	11.37	22.29
తిరుచునాపల్లి	88.5	64.5	...	9.55	33.18
నాగపట్నం	82.5	71.1	...	25.65	54.98
మధుర	85.9	67.3	...	5.24	33.58
పాండు	82.0	74.9	...	16.24	37.00
తిరునల్వేలి	20.71	28.34
తిరువేంగడము	82.9	71.1	...	14.58	64.51
కొచ్చిక్	88.2	70.8	...	15.31	114.51
కాళికట్టు	89.0	67.6	...	20.71	117.16
మంగళూరు	92.1	66.9	...	4.13	125.68
బెంగళూరు	80.6	56.6	...	2.92	35.37
పెర్లకూరు	74.0	64.5	...	6.96	125.46
కొడవకూరు	67.4	46.6	...	18.63	62.18

సంగ్రహము:—కాకినాడలో ఆకాశము ఒక మోస్తరుగా మేఘావృతంబైయున్నది. తక్కినచోట్ల నిర్భయముగానే యున్నది. విశాఖపట్నములో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. గోపాలపురంలో పగటి వేడివి 81 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్టర్:—ఆకాశము నిర్భయముగా నున్నది. శీతోష్ణస్థితి సమానముగా నున్నది.

కర్మాటకము:—నెల్లూరులో మేఘములు ఒక మోస్తరుగా నున్నవి. తక్కినచోట్ల నిర్భయముగా నున్నవి. మద్రాసులో రాత్రివేడివి నాలుగు డిగ్రీలు తక్కువ.

ఎండలు బాగానే కాయుచున్నవి.

ఎన్. ఆర్. యు. సామ్రాట్,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

ముద్రాపత్రము (గ్రంథకర్తయే నటించి) ముద్రాపత్రము (వినియోగించు) ముద్రాపత్రము (వినియోగించు) ముద్రాపత్రము (వినియోగించు) ముద్రాపత్రము (వినియోగించు) ముద్రాపత్రము (వినియోగించు)

మాన సాక్షాత్తి మాత్రము

30 మాత్రము 0-10-0 (గది అనాది)

మొదలగు (సాక్షాత్తి) (సాక్షాత్తి) (సాక్షాత్తి) (సాక్షాత్తి) (సాక్షాత్తి) (సాక్షాత్తి)

కరీంనూరులో ఉన్నాధికారముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా

కరీంనూరులో ఉన్నాధికారముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా

కరీంనూరులో ఉన్నాధికారముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా

కరీంనూరులో ఉన్నాధికారముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా

కరీంనూరులో ఉన్నాధికారముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా

కరీంనూరులో ఉన్నాధికారముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా

కరీంనూరులో ఉన్నాధికారముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా

కరీంనూరులో ఉన్నాధికారముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా

కరీంనూరులో ఉన్నాధికారముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా

కరీంనూరులో ఉన్నాధికారముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా

కరీంనూరులో ఉన్నాధికారముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా

కరీంనూరులో ఉన్నాధికారముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా

కరీంనూరులో ఉన్నాధికారముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా

కరీంనూరులో ఉన్నాధికారముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా

కరీంనూరులో ఉన్నాధికారముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా

కరీంనూరులో ఉన్నాధికారముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా

భారతమిత్రవాదిమహాసభ

సమావేశము అంత్యమయ్యెను

తీర్మానములు

లక్ష్మణపురము, డిశంబరు 28 - నేడు యేడుగంటల నేపు కార్యక్రమమును స్పష్టముగా నిర్వహించుచున్న ప్రత్యేక సమావేశము సమాప్తిగావించెను. నేడు సమావేశమునందు ప్రాతినిధ్యములు సంభవించెను. సంయుక్తపరగణాల యందలి భూస్వాములలో ముఖ్యులు, కాసనభూస్వాములలో పేరు పొందిన స్వరాజ్యవాదులు సమావేశమునకు వచ్చిరి. సంయుక్తరాష్ట్రపు మంత్రియగు చట్టానివాల్ గారు సమావేశము జయప్రదముగ జరుగుగాక యని ఆశీర్వాదములనుపలికిరి. వెనుకటి దినము లందువలెనే సభకు హాజరైనవారి సంఖ్య అధికముగలదు. ప్రత్యేకరాజాగారు రిజిస్టరుచేయబడిన ప్రతినిధులలో శ్రావ్యులు, తాలూకాదారుల బ్రిటిషు ఇండియను అసోసియేషను ఆధ్యక్షుడగు రాజారావుపాటియంగారు హాజరై ఉపన్యసించిరి. భారతకాసనభూస్వాములను స్వరాజ్యవాదియైన డాక్టర్ కోమలాల్ నెహ్రూగారు సమావేశమునందు హాజరై కార్యక్రమమును నిలిపించుచుండిరి.

చింతామణిగారికి వ్రాసిన ఉత్తరమును చట్టానివాల్ బుగార్లు వ్రాసిరి: - "నేను లిబరల్ పక్షమునందు సభ్యునిగా గావించినను సక్రమపద్ధతుల నవలంబించి దేశయాభివృద్ధికి పాటుపడ వారియెడ నాసానుభూతిగలవని చెప్పట అనావశ్యకము."

రాజకీయపక్షములు సమైక్యమగువిషయముల బహిరంగ సమావేశమునందు తీర్మానము గావించబడలేదు. లీక్ మిషను, ప్రభుత్వపు సైనికవిధానము, మలరాజ్యములందు భారతీయులకు జాపబడు ఆదరణము విషయములందు ఖండించుచు తీర్మానములు నేడుగావించబడినవి. సమావేశముయొక్క కార్యక్రమము నిర్వహించునది జరిగినందులకు సంతోషముతో కార్యక్రమము విరమింపబడినది.

తీర్మానములు

హైదరాబాద్ అభిప్రాయమును త్వరితముగా సార్వభౌమముని ప్రభుత్వముచే నియమింపబడిన లీక్ మిషను యొక్క సూచనలు సార్వభౌమముని ప్రభుత్వముచే అంగీకరించినందుకు ఖండించుచు యన్. యం. జోషీగారు తీర్మానము ప్రతిపాదించెను. "లీక్ మిషనుచే బ్రిటిషు సేవకులకు అధిక శీతములును నియమలయనని చేయబడిన సూచనలు హైదరాబాద్ భరింపజాలకపోవుటయొక్క భారతీయుల ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరము" అని జోషీగారి తీర్మానము. ఇండియా కార్యదర్శి యాజమాన్యమున ఉద్యోగములకారకు యింగ్లాడునందు యింగ్లీషువారిని సమకూర్చుట సార్వభౌమమును పార్లమెంటును దెల్పిన ప్రకారము బాధ్యత యంత్రప్రభుత్వ గమ్యస్థానమును క్రమాభివృద్ధిపథమున బోవుట కంతరాయము. ఈ ఉద్యోగములకు భారతీయులనే ముందు నియోగింపవలయును. జోషీగారును, జోషీగారి తీర్మానమును బలపర్చినవారును, లక్ష్మణపుర నివాసులగు బాబుభిశ్వేశ్వరశ్రీనివాస, అలహాబాదు వాస్తవ్యులగు పండితపరసనారాయణప్రసాద్ గారు భారతసామ్రాజ్య కాసనభూస్వాములను, యితర ప్రజాపితాశంకరులందు లీక్ మిషను సూచనల ఖండించుచు చేయబడిన వాదములను తిరిగి తీవ్రముగ పునశ్చరణముచేసిరి. తీర్మాన మంగీకరింపబడినది.

సైనికవిధానము

ప్రభుత్వపు ప్రస్తుతపు సైనికవిధానమును నిరసించుచు నొకటిన్నెమైన తీర్మానమును పునఃపెర్లాసన్ కళాశాల ప్రిన్సిపల్ గారు లానిట్ కార్ గారు ప్రతిపాదించిరి. తీర్మానము యొక్క మూల మిక్రింద చెల్లుచున్నది: -

"ఇటీవల కొంతమంది భారతీయులకు కింగ్స్ కమిషన్ లిచ్చినందునకును, దైహద్రానునందు సైనిక విద్యనెర్పటకు కళాశాల స్థాపించినందులకును, యెనిమిది పటాలములు భారతీయుల హక్కులను చేయుటకు తయారుచేయబడిన ప్రణాళిక కును యాసమావేశమువారు సంకల్పించుచున్నను భారతీయులను సైన్యశిక్షణమునందు తర్జీరుచేయుటయు ప్రభుత్వము చూపుచున్న అలసటభావములకు సమావేశము తీవ్రమైన అసంతృప్తిని దెలియజేయుచున్నది. పైన చెలియజేసిన సదుపాయములు చాలవని తెలిపి యాదిగువనుదహించిన సూచనలు అయియు చెట్టవలయునని ప్రభుత్వమునకు సమావేశము సిఫార్సు చేయుచున్నది.

(1) న్యాయమైన కొంతకాలమునందు సేన హైదరాబాద్ హక్కులను గురించి సైనికవిద్యయు, శిక్షణయును భారతదేశీయాధికారులకు బోధించుటకు నొక ప్రణాళికను దయారుచేయవలయును. ఎనిమిది పటాలములకు క్రమముగ భారతీయుల హక్కులను చేయుట కొనర్పబడిన విధానమునకును రాజకీయవిధాన వికాసమునకును అభివృద్ధికిని సంబంధము లేదని యాసమావేశముయొక్క అభిప్రాయము.

(2) ఫిరంగి, మైమానిక్ మొదలగు సైనికకాఖిలాలెల్ల భారతీయులకు ప్రవేశమియ్యబడవలయును. ఈ సైనికకాఖిలందు భారతీయులు సహోద్యోగులుగా గాక అధికారులుగా నియమింపబడవలయును.

(3) సరియైనట్టియు బాగుగు సామాను సరంజాములతో నింపబడిన సైనికకళాశాలలు స్థాపించి సైనిక విద్యావిధానమున నై నొక ప్రణాళిక తయారుచేయవలయును.

(4) సహాయసేనకును పెరిటోరియల్ సేనకును వర్తకములపై నాధారపడియున్న భేదములను రద్దుచేసి యాసైన్యకాఖిల బాగుగ నిర్వహింపవలయును.

(5) బ్రిటిషు భారతదేశమునెల్లగల విశ్వవిద్యాలయములందు అధికారుల బోధనాధ్యన పటాలములను (Officer training Corps) స్థాపింపవలయును. దారుణ్యవంతులైన యెల్ల విద్యార్థులను నిష్పంధముగ సైన్యశిక్ష నొందుటకు నిబంధనలు గావించవలయును.

(6) ఎల్లతరగతుల దుండి యువకులను ఎన్నుకొనుటకు ఎన్నిక సంఘములు (Selection Boards) స్థాపించి భారతీయుల కీ సంఘములందు తగిన ప్రాతినిధ్య మియ్యవలయును.

(7) బ్రిటిషు పటాలముల కువ్యయము భారతీయుల లీయవలయును గాన యాసమాన్య పరిష్కరింపబడుట కొక కమిషను నియమింప వలయును. ఈ కమిషనునందు హైదరాబాద్ కుచితుమగు ప్రతినిధు లుండవలయును.

(8) భారతదేశీయులయొక్క ఆంతరంగిక పరిస్థితులను కాపాడుటకు విదేశీయుల దాడి నెదుర్కొనుటకును తగిన సేనాబల ముండవలయునని సామ్రాజ్యమునందు దిశభాగములయొక్క అక్కరలను బట్టి భారతసేనాబలము నిర్ణయింపబడవలయును.

(9) ఇంచితేపు కమిటీ సిఫార్సుచేసిన ప్రకారముగ సైనికవ్యయము రూ. 50 కోట్ల రూపాయలకు దగ్గింపవలయును. ఇంకను వ్యయము తగ్గించుమార్గములు పరిశోధింప వలయును. సైన్యమును భారతీయుల హక్కులను చేయుటకు తయారుచేయబడిన విధానమునకు తగిన ఆర్థిక సౌకర్యము లీయవలయును.

తీర్మానము గౌరవనీయుడైన లెఫ్టినెంటు హాసాబాకం దెకారుగారిచే అనుమదింపబడి ఎల్లటిచే ఆమోదింపబడినది.

మిగిలిన తీర్మానము

ఆమోదింపబడిన తీర్మానములలో నొకటి పునఃపండితుడగు భానుగారిచే ప్రతిపాదించ బ డె ను. ని మ్న బాతుల నుద్ధరించుటకు విద్యావిధానముచేతను ఆర్థిక ప్రయత్నములచేతను సాంఘికముగను కృషిచేయవలయునని ప్రతిపాదకుడు చెల్వెను. మానవజాతియందు దోకభాగము చారంబరానివారని నుడువుట అమానుషమైనదనియు అవచారమైనదనియు యొక శంకచును హిందూమాతమునుండి వొలగించుట కెల్లర క్షేపంచన లేక బాటుపడవలయుననియు చెల్వెరి.

లక్ష్మణపుర వాస్తవ్యులగు తాగురు హనుమాన్ సింగు పునఃపరగణాలగు గాడ్గిల్ పి. డి. కాకర్ గాడ్గి తీర్మానమును అనుమదించిరి. దేశముయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధికి దోడ్పడవలయుననియు స్వదేశీవస్తునిర్మాణమునకు ప్రోత్సాహ మొసంగవలయుననియు త్యాగమునుజూపి దేశమునందు దయారుకాజుడు వస్తువులనే ఉపయోగించవలయుననియు ప్రజలను ప్రభుత్వమును హెచ్చరించుచు బొంబాయి నివాసులను సి. యస్. డి. యోలుగారు ఒక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

న్యాయపరిపాలనకాఖి కార్యనిర్వాహకాఖి వేరుతేరు గనుండవలయుననియు పట్టెటూరుల యందు ఆ రోగ్య కర మ గు ప రి స్థి తు లు లే క పో వు ట కు ను, వైద్యసహాయము జాలమికిని విచారించుచును, న్యాయము గు ప్రజల యిబ్బందులను వెంటనే వొలగింప వలయుననియు తీర్మానములు గావించబడినవి.

అధినివేశ రాజ్యములందలి భారతీయుల దుస్థితి ఈదిగువ గన్నరచిన తీర్మానము సర్ లేజుబహదూర్ సప్రగారు ప్రతిపాదించిరి: -

(ఎ) భారతీయుల పౌర సత్వములను రద్దుచేయుటకాగాక వారి వాణిజ్యపు వృత్తిని నశింపజేయుటకు గావించబడిన

నేటాలుబరోల ఆర్డినెన్సును లిబరల్ సమాఖ్య తీవ్రముగ ఖండించుచున్నది.

(బి) వెంటనే దక్షిణ ఆఫ్రికాయందలి పరిస్థితుల నరస్థిరిపార్జుచేయుటకు యిండియా ప్రభుత్వము నొక ఉద్యోగిని యొక అనధికారిని బంపవలయునని లిబరల్ సమాఖ్య గోరుచున్నది.

1909 సంవత్సరపు దక్షిణ ఆఫ్రికా కాసనమునందలి 65 కేక్సు ప్రకారము సార్వభౌమ దేశీనేటాలుబరోల ఆర్డినెన్సు న తుమతినియవలదని యిండియా గవర్నరుజెనరలుగారు; సార్వభౌమముని ప్రభుత్వమునకు దెలియజేయువలయునని యాలిబరలు వారు గోరుచున్నారు.

(సి) 1928 సంవత్సరములో కెన్యాయందు సార్వభౌమముని ప్రభుత్వము ఆవలంబించిన ప్రతిహాల భారతీయు నీతిని తిరిగి ఖండించుచు, భారతీయులకు గావించబడిన యిబ్బందులను వొలగించుటకు కార్యక్రమములను యేమియు తేయజుండుటచే యాసభ మిక్కిలి విచారించుచున్నది.

(డి) అధినివేశ భారతీయు విచారగసంఘము (Colonies Committee) యొక్క నివేదికయందు గావించబడిననూచలను అమలునందు చెట్టుట కేమి షర్య దీసికొనినదియు చెల్లవలయునని యిండియా ప్రభుత్వమువారి సీసభవారు గోతుచున్నారు.

(ఇ) నేటాలునందును కెన్యాయందును సామ్రాజ్యమున దిశభాగములందును భారతదేశీయులయెడ నవలంబింపబడుచున్న ప్రతిహాలవిధానమును వొలగించుటకు వెంటనే యిండియా దౌరతనము తగినచర్యదీసికొనవలయుననియు ప్రతికారచర్య దీసికొనుటకు జంకవలదనియు యాసభ చెల్పుచున్నది.

తీర్మానము విషయమున మాట్లాడుటకుపూర్వము నేటాలుయిండియను కాంగ్రెసుపంపినతంతిని సప్రగారు సభలో జదివిరి. "హైదరాబాద్ సంఘము తీవ్రముగ ఆక్షేపించినను 18-వ నెంబరు నేటాలుబరోల ఆర్డినెన్సు గవర్నరు జనరలుగారిచే నామోదింపబడినది. చాలకాలమునుండి భారతీయులనుభవించుచున్న పౌరసత్వము లీ ఆర్డినెన్సురద్దుచేయుటయొక్క భారతీయులను బానిసలుగ జేయ నుంకించుచున్నది. భారతీయుల భావిజీవితములు నేటాలునందునశించెను. సార్వభౌమముని అంగీకార మిఆర్డినెన్సున కీయకుండ బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును యిండియా ప్రభుత్వముగోరి భారతీయుల ఆత్మగౌరవమును, రక్షింపజేడుచున్నాము" అని తంతియందు గలదు.

అధినివేశ రాజ్యములందలి భారతీయుల సమస్య విషయమున సర్ లేజుబహదూర్ సప్రగారు పూర్తిగ ఉపన్యసించి లిబరల్ సమాఖ్య యాసంఘమును కడుక్రేదగ విమెను. అధినివేశ రాజ్యములందు భారతీయులనుభవించుచున్న దుర్భరస్థితులను యెరింగించెను. వెనుకటి సామ్రాజ్యసమావేశమునందు (Imperial conference) సప్రగారు సభ్యులుగకండి గావించిన జనులను యాసందర్భమున పరియాలించన గావించి దక్షిణఆఫ్రికా ప్రభుత్వము తరఫున స్పట్టుసేనాని వైఖరి చెల్వెను. భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనమే యున్నచో, అధినివేశ రాజ్యప్రభుత్వము భారతీయుల కిట్టి దుర్భరమైనరాదరణము సంతాపకరమైనదియొక్క, భారతీయులను రక్షింపజాలమికి నిజముగ యిండియా ప్రభుత్వమువారు సిగ్గుపడవలయును. దక్షిణ ఆఫ్రికా ఆప్ట 65 వ సెక్షను ప్రకారము దక్షిణఆఫ్రికా గవర్నరుజనరలుచే నామోదింపబడిన ఏకాసనమైనను నొకసంవత్సరములో రద్దు చేయుటకు సార్వభౌమమునకు అధికారము గలదు గాన బ్రిటిషుప్రభుత్వవారు రట్లు చేయుటకు యిండియా ప్రభుత్వము సలహానిజువలయునని సప్రగారు నుదీరిరి. స్వపరిపాలన అధికారముగల అధినివేశ రాజ్యముల ఆంతరంగిక వ్యాపారములందు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము జోక్యము కలుగజేసికొనజాలదని చెల్వవచ్చును. సామ్రాజ్యమునందు దోకభాగము మరియొక భాగముతో బోరాడునప్పుడును, నొక ప్రాంతీయు లింకొక ప్రాంతీయులతో బోరాడునప్పుడును, నొక భాగపు ప్రజలింకొక భాగపు ప్రజలచే సరిగ జూడబడనప్పుడును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునందు గల అధికారమును వినియోగించుటకు తగిన అదనితయే యని సప్రగారు అభిప్రాయము. ఈ సమస్య విషయమును సక్రమ రాజ్యాంగ విధానరూపమును గురించి మాట్లాడిన పిమ్మట 1918 వ సంవత్సరమునందు సామ్రాజ్య సమావేశము న గావించ బ డి న పరస్పరసామ్రేమలను (Principle of reciprocity) గురించి మాట్లాడినది. ఈపరస్పర సామ్రేమ బ్రిటిషు వహారాజ్యమునందు (British common wealth) నానాభాగములకును వర్తింపుచున్నది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందుగల పౌరులు నేటాలు బరోల ఆర్డినెన్సును గావించుటకు సిగ్గునొందవలయునని సప్రగారునుదీరిరి. ఈ విషయమున సిగ్గునొందవలయునని సప్రగారునుదీరిరి. ఈ విషయమున

యమున యిండియా ప్రభుత్వమునకు గల ప్రతిబంధములు తాను సుర్వించినను ప్రభుత్వము తన విధిని నెరవేర్చుటకు భారతీయులు, నేలకులనందు నొందు దుర్బరస్థితులను సార్వభౌమని ప్రభుత్వమునకు గట్టిగ చెల్లక దప్పదు. తగినరీతిని యిండియా ప్రభుత్వము వా రీ ప్రశ్న యెడ చర్చ దీసికొని నచో లాభము గా జాలదని సప్రమాదముగా చెబుటకు భారతదేశము పూనుటయును. అధినివేత భారతీయ నివాసములను గావించిన బనినినరించి చెల్లి సంఘముయొక్క రిపోర్టు ప్రమరంపవలయునని యిండియా ప్రభుత్వమున గోరినను. ఈవిషయమై భారత సామ్రాజ్యశాసనసభ వెంటనే చర్చ చేపడియవలయునని శాసనసభ్యులను సప్రమాదము గోరినను.

హిందీభాషలో తీర్మానము ప్రసంగము గావించి యీ తీర్మానమును పండిత గోకర్ణ నాథమిత్రగారు అనుమతించిరి. లిఖిత సమాఖ్యయొక్క ప్రతినిధిగాక పోయినను తీర్మానమును బలపర్చుచు నెవ్వరయినను సామ్రాజ్యమున ది తరభాగములందును, భారతీయు లొందుచున్న బాధలను స్వా నుభవమున జూచినవి చెల్లును పండిత తెనాలసదాను చతు ర్వేది గారు చెల్లించిరి.

తీర్మాన ముమోదించబడినను.

బెంగాలు ఆర్డినెన్సు

బెంగాలు ఆర్డినెన్సుపై గావించబడిన తీర్మానము యీ దినవ నువహరింపబడినది:—

దేశాభివృద్ధికి ప్రజల ఆంతరాయములను ఆరాచక నేరములుగావించుచున్నవిని పూర్తిగ లిఖిత సమాఖ్య విశ్వసించుచున్నది. ఆరాచక నేరములను అణచుటకు ప్రభుత్వమువారికి లిఖితసమాఖ్య తోడ్పాటియును. కాని బెంగాలునందు యిటీవల అవలంబించిన చర్య దీసికొనుటకు తగినకారణములు లేవని యీ 1924 వ బెంగాలు ఆర్డినెన్సును నిర్మించుటకు నిరసించుచున్నది.

ప్రత్యేకమైన శాసనములవలంబించుటకు బూర్వము నూ మూలకాసనములందుగల సౌకర్యములన్నియు బొందవలయునని లిఖితసమాఖ్యవారికి ఆభిప్రాయము.

ప్రస్తుతపు పరిస్థితులందు 1818-వరకైనను మూడు ఆవలంబించుట యీర్ష్యలేవనను దుర్బినియోగపర్చుటయనియు యీ ప్రాంతశాసనమును వినియోగించుట బహుపారభాటనియు సమాఖ్య విశ్వసించుచున్నది.

విచారణచేయవలసిన యిష్టమువచ్చినంతకాలము నిర్బంధితులను ప్రవాసములందుంచుటకు అధికారముగల శాసనములను చేయబోవుటయు, కార్యనిర్వహణవర్తమున కట్టి అధికారము వుట్టయు, సంస్కృతికముగలేవు. ఆరాచక నేరములనణచుటకు వలయు శాసనముల ప్రకారమైనను నిర్బంధితులు వెగటనే ముగ్గురు ప్రాంతాల్లో కార్యవృత్తి జడ్జిలచే విచారించబడవలయును. ఆరాచకమును తొలగించుటకు ఆరాచకమునేరములు చేయుటకు గల కారణములను తొలగించవలయునని లిఖితసమాఖ్యనుడువుచున్నది.

భారతసామ్రాజ్యశాసనసభ నిర్మితమునైన వెంటనే ప్రజల ప్రతినిధులతో సంప్రదింపకయే నిరంకుశమైన ఆర్డినెన్సును అమలు లో తెట్టుటకు యిండియా ప్రభుత్వము తీ ప్రముగ ను ఖండించుచు పండిత హోమ్లెస్ నాథ కుంజ్రాగారు నోకడపన్యాసము గావించి బెంగాలు ఆర్డినెన్సు తీర్మానమును ప్రతిపాదించెను. ఇట్టి నిరంకుశమైన అధికారము కార్యనిర్వహణ వర్తమున కిచ్చుటకు ఆరాచకములనభయ మంతగ లేదనియు ప్రజలస్వేచ్ఛ నరికట్టుటకై గావించబడిన కొన్ని అసాధారణ అధికారములను నిరూపించెను. ఆర్డినెన్సునందలి మరతులు సామాన్యముగ కాలెట్టు అప్రసవదలి నిబంధనలను జోలి యున్నవి. కాని అనుమానముగలవారితై దీసికొనబడు సర్వనిషయముల మరతులు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన కాలకు మిటివారొసంగి అంగీకరింపబడిన సిఫార్సులకంటెను అధిక నిర్బంధమైనవిగ గలవు. ప్రభుత్వమున కీయబడిన అధికారములు చాల విశాలకరము గనున్నవనియు ఆట్టిప్రత్యేకమైన అధికారములు గతముందు దుర్బినియోగము గావించబడినవియు కుంజ్రాగారు చెల్లించి. వెనుక ఆరాచకవ్యవస్థను అణచుటయందు మిగల పోడ్చడిన దేశ రక్షణరక్షణవ్యవస్థ (Defence of India act) వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వముచే జనక దుర్బినియోగము గావించబడినను. ఈచట్టము అన్యాయము గని ర ప రా ధు ల వైకప యోగింపబడుటచే వారి కుటుంబములకు గావించబడిన హావభావములు ప్రాంతసామ్రాజ్య శాసనసభయందు క్లిరితేవులకు భూపేంద్రనాథ బాసుగారును సర్ సురేంద్రనాథ దేవస్థి గారును విద్రించిరి. ఆర్డినెన్సును అమలులో తెట్టుటచే పరిపాలనకరమును సులభముగ నడపబడవచ్చునని ప్రభుత్వము విశ్వసించు చున్నది. కాన మనము ఆర్డినెన్సు విషయమున ని

ర్బంధమునందజాలము. లాలబజర్లదాయి, ఆర్మిని కుమారదత్తు, క్రిష్ణమూర్తిమిత్ర మొదలగు ప్రముఖు లెట్లు రిస్కలేవన మూడు ప్రకారము నిర్బంధింపబడినో చెల్లి యీ ప్రాంత శాసనముయొక్క దుర్బినియోగమునకు యంతకంటె తార్కాణములు చెల్లి అనావశ్యకమున తెల్పెను. ఈ ప్రాంత శాసనమును రద్దు చేయునని యెలరున దులంబించుడ తరుమట జూనిని ఉపయోగమునందు రిడింగప్రభువు తెట్టుటకు కుంజ్రాగారు ఆర్మినియను నొందుచున్నారు.

సిరాంజిగంజి తీర్మానము గావించబడిన పిమ్మట బెంగాలునందు భీతి వ్యాపింప చేయబడుట అభివృద్ధియొనని లిట్టును ప్రభువు నుడివిన మాటలను కుంజ్రాగారు ఖండించిరి. ఆ తీర్మానమును తాను సరియైనదని చెల్లుటలేదు మహాత్మా గాంధీగారు యీ తీర్మానమును ఖండించిరి. “సి. ఆర్. దాసు గారును స్థిరమగు ప్రభుత్వ ముండవలయునని గోరువాదా లేక నిర్బంధచట్టములు ప్రభుత్వముగావించుటచే వెంటకలెత్తు ఆరాచకవ్యవస్థను అభివృద్ధి నొందించువాదా, అమృతసరమందు కావించబడిన దారుణవర్ణలకు సి. ఆర్. దాసు వాద్యుడా లేక అట్టివర్ణలను గొనియాడి, వర్ణలను గావించిన దైత్యులనగ గతి బహుమతిచేసినవారా?” అని కుంజ్రాగారు ప్రశ్నించిరి. దౌర్జన్యమును అణచుటకు బెంగాలు ఆర్డినెన్సునందలి యెన్ని కఠిన నిర్బంధశాసనములైనను జాలవని కుంజ్రాగారు చెల్లించిరి. వంగరాష్ట్ర శాసనసభ్యుడు జి శేంద్రనాథ బాసుగారు తీర్మానము ననుమతించిరి. ఎల్లరును తీర్మాన మంగీకరించిరి.

జనసామాన్యమునకు విద్యగరపుట

ఈ దినవచ్చెబడిన తీర్మానములు అధ్యక్షునిచే ప్రతిపాదించబడి ఆమోదించబడినవి:—

(1) భారతదేశరాజకీయ, సాంఘిక, భౌతిక, నైతికాభివృద్ధికి నుంచి విద్యావ్యాపక మెల్లతరగతులందు అవసరముగాన అన్నిరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను యిండియా ప్రభుత్వమును వారి క్రింతతయు భారవోసి విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడవలయుననియు ముఖ్యముగా

(2) బాలురకును వాలికలకును నిర్బంధప్రారంభ విద్య నీయవల యననియు,

(3) మాధ్యమిక పాఠశాల విధానమును దయారుచేసి, సరియగుపాఠశాలపాఠ్యాయులను తగినజీతములిచ్చి పిల్లలీలమును విజృంభింపచేయుట కేర్పాటు గావించవలయుననియు, బడి పిల్లలడుకొనుటను, శరీరసాధకమునకు తగినసౌకర్యములు గలుగచేయుటకుగల యేర్పాట్లు గావించబడవలయుననియు, పిల్లలకును ఉపాధ్యాయులకును అన్యోన్యస్నేహ భావములు పెరుగుమండవలయుననియు, పాఠశాలలందు చేతిపనులు చేయుటకు తగిన యేర్పాట్లు గావించబడవలయు ననియు, నానాసంఘపు విద్యాదులందు విశ్వాసమును సోదరభావములు నుడఱుంప వలయుననియు.

(4) అధునికరకపు పాఠశాలలను స్థాపించ వలయుననియు అందు వృత్తివిద్య బాలుర కభ్యసించవలయుననియు, పాఠశాలను విడుచునరకి బాలురు భుక్తిసంపాదించుకొన గలిగినవారై యుండవలయుననియు,

(5) పరిశోధనలను గావించుటకును విదేశములకు బోయి విద్యనభ్యసించుటకు విశ్వాధి వేతనములు మొదలగు సౌకర్యములుండవలయుననియు,

(6) నిమ్నజాతుల అభివృద్ధికొరకు ప్రాథమిక విద్యాసౌకర్యములు గావించబడవలయు ననియు.

(7) ప్రత్యేక యేర్పాట్లచే స్త్రీలయు, వాలికలయు విద్య వ్యాపింపచేయబడవలయు ననియు తీర్మానింపబడినను.

సాంఘిక పోరాటము

కోహాటుపోరాటములను గురించి ప్రభుత్వము కావించిన రిపోర్టు పక్షపాతిమైనదనియు, అసంపూర్ణమైనదనియు, అసంశ్చిక్తకరమైనదనియు తీర్మానింపబడినను. లా ఆర్డరుల రక్షకులకు ప్రభుత్వోద్యోగులు కాంతిని గాపాజాలకపోయిననియు వారిబాధ్యత నెరవేర్చజాలక పోయిననియు ప్రభుత్వ ముచిత రీతిని వీనిని శిక్షించవలయుననియు యీ సమాఖ్య వారు గోరుచున్నారు. కోహాటునుండిపారిపోయిన హిందువులను తిరిగి యచ్చట నివసించుటకు నష్టమునకు కొంత ముదరా యిచ్చుటకును ప్రయత్నించవలయును హిందూ మహమ్మదీయ సంఘములందు గల అనుకూల వాతావరణముచే సంభవించుచున్న పోరాటములకు సమాఖ్యవారు వగచిరి. ఉభయ పక్షములందును అనుకూల భావమును విశ్వాసమును ఉదయించుటకు తగినచర్య దీసికొనవలయును. గత పెద్దెంబరునెల ఢిల్లీలో గావించబడిన ఐక్యసమావేశముందు ఆమోదించబడిన తీర్మానములు బాగుగ నున్నవనియు జిల్లాలందును రాష్ట్రములందును బాగుగ యీ తీర్మానములను ప్రచారము గావించ బడవలయుననియు జిల్లారాష్ట్రీయ లిఖితసంఘములకు సిఫార్సుచేయబడినను.

సమావేశముయొక్క కార్యక్రమము పరిసమాప్తి గావించబడుటకు పూర్వము శాసనరాజకీయ సమైక్యతను విషయమున అధ్యక్షోపన్యాసమునందు గావించబడిన ప్రసంగము విషయమై నలుజడిన విషయాలకు చాక్లర్ పరంజిహాయిగారు సమాధాన

మిడిరి. రాజకీయపక్షములు సమైక్యతను మగటకు తాము విముఖులముగానునియు, కాని నిజముగ సమైక్యతను గావలయునని గాని చేరునకు కాంగ్రెసునందన్ని పక్షములును సమైక్యతను ననుటకు తమ కిష్టములేదనియు చాక్లర్ పరంజిహాయి గారు సమాధాన మిచ్చిరి. ఆ. ప్రె.

వంగరాష్ట్ర మహమ్మదీయ సభ

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

కలకత్తా, డిశంబరు 29:— వంగరాష్ట్ర మహమ్మదీయ సభ కధ్యక్షులవసించిన నవాబు సయ్యిదు మహమ్మదు హుసేనుగారు (వజ్రస్తబాదు) యిట్లుచెల్లించిరి:—

ఇండియాలో మహమ్మదీయులకు వారి వాంఛలు ఒండొరులకు ప్రతిహాలముగనే యుండును. మనము ఒక్కమట్టిని బుట్టినవారముగామా? ఒకేభాషను మాట్లాడి చాలవరకు ఒకేరీతి ఆచారములు గలిగి ఒకరి ఉత్సవములం దింహికరు పాల్గొనుచున్న వారముగామా? ఇరువరకుగల సామాన్య విషయములను మరచి భేదాంశములనే పాటించినేల? సామాన్యాంశములే యెక్కువ గలవు. కావున సోదరులవలె భుజము భుజము గలిపి భారత జేతన్యారంత్రి సమరమునందు కలసిపోరాడ ప్రతిసమూహముగాక.

బెంగాలు నిర్బంధశాసనము

ఇప్పుడు మనము కలసి ఆలోచింపవలసిన విషయము నే రాకటి గలదు. వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు 1925 క్రింది లాసవరణచట్టము నమలుజరిపి జనవరి 7వ తేదీన శాసనసభలో చర్చించి శాసనము జేయనున్నారు. మనము సత్వరము ఆరాచకము ను రూపుమాపుట మన విధియని నేను జెప్పుట బెంగాలులోని శాసనక్రమము సంగీకరించువారందరి ఆభిప్రాయమును వెల్లిబుచ్చుచున్నట్లుగా భావించవచ్చును. ఆరాచకము నణచుటలో లిట్టుప్రభువుగాఠితో మనము సహాయపడవచ్చును. కాని అట్లే లాఆర్డరులు స్థాపించుటకు గూడ దీక్షవహించియుండుము. స్వాతంత్ర్యమునకు నిధియైన ఇంగ్లాండు, శాసనక్రమముల పెంచి పోషించు ఇంగ్లాండు యిట్లు విచారణచేతుండ గుంపులు గుంపులు గల ప్రజల సర్వస్వజేయుటకు సంగీకరించునా? అంగ్లాన్యాయుకున కిది యాసాంప్రదాయము. అంగ్లాదేశము స్వాతంత్ర్యమును మెప్పుకొనును. స్వేచ్ఛపక్షపాతిగా నిలచెను. అట్లయ్యును విచారణచేసి యీనిర్బంధము లేల్ల ఎక్కివృత్తివువారి నే న్యాయాధికారులుగ జేయు యాశాసనమేమిటి? ఇండియను పినజిగోడు చాలకపోయినదా? కుట్రదారులను, ఆరాచకులను పట్టుకొన సమర్థతయందు లేకుండేనా? అంగ్లేయులకు అసహజముగ యీపద్ధతిని సమర్థింపవచ్చు కార్యముగాని న్యాయముగాని యగుపడును. మేము నేరస్థులను ఆరాజకులను మరుగుపరచి ప్రాత్యహింపగోరము. కాని నేరస్థుడని రుజువుకానిది యెవ్వరి స్వాతంత్ర్యమునుగూడ చూడగోరదు. రాజభక్తి కలిగి యున్నచో నూటిలో రెం వంతుల ఉద్యోగములిత్తుమని చెల్లిపెను. ఆట్టి యాశలు, వాగ్దానములు లేకుండనే మేము రాజభక్తి కలిగి యుండుము. ఆ. ప్రె.)

ఆ. భా. మహమ్మదీయ

విద్యావ్యాపక సభ

తీర్మానములు

బొంబాయి, డిశంబరు 29:— ఆ. భా. మహమ్మదీయ విద్యా వ్యాపక సభ నేడు షర్ ఇబ్రహీము కురహీము ల్లాగారి అధ్యక్షులక్రింద కొన్ని తీర్మానముల గావించెను. పరిశ్రామిక వ్యాపార రంగములందు విషయము పొందవలెనన్న పరకజాతి వారలతో ఉన్నతవిద్య వ్యాపింపజేయుటకై మహమ్మదీయ వర్తకులు సంస్థానాధీశులు వ్యాపారములు పాటుబడవలెనని తీర్మానించుట. వృత్తివిద్య కళాశాలలను ఇంజనీరింగు వైద్యకళాశాలలందు బొంబాయిలో నెక్కువమంది మహమ్మదీయ విశ్వాదులకు తావొసంగమని ప్రభుత్వమువారిని గోరుచు వేరొక తీర్మానము గలదు. ఈరాష్ట్రములో అరేబిక్భాష వ్యాపింప జేయుటకై మైసూరులకు దొక ఉపాధ్యాయుని కళాశాలయందొక ప్రొఫెసరును నియమింపమని గోరుచు తీర్మానింపబడినను. ఇరువురు మహమ్మదీయ యువకులను శిక్షణ బడయుటకై ఇంగ్లాండు బంపుటకు ఒకట్రువూరంగీకరించరని సర్ ఇబ్రహీంగారు చెల్లించిరి.

క్యాలెండరు:—మార్గని వెకన్న అందుసన్న, (రాజమంత్రి) వారంపిన 1925 సం॥ క్యాలెండరును దయతో నందుకొంటిమి.

THE ASIATIC GOVERNMENT SECURITY LIFE ASSURANCE CO., LTD.,

(Formerly, Mysore Government Security Life & Marriage Assurance Co., Ltd.)

HEAD OFFICE: ASIATIC BUILDINGS, MYSORE (SOUTH INDIA).

Capital (fully subscribed) ...	Rs. 5,00,000
„ (Paid-up) about ...	„ 3,50,000
Government Securities held „ ...	„ 2,10,000
Life Insurance Policies issued „ ...	„ 25,71,000
Annual Premium Income „ ...	„ 1,00,000
Funds invested on Immovable properties „ ...	„ 1,25,000

Necessary Security Deposit furnished to the Government of India as per Indian Life Assurance Companies Act 1912

Loans granted to Policyholders and Bondholders from the available funds under the Property and Personal Investment Schemes.

Next Drawings for Granting Loans to Bondholders on 31st January, 1925 and July 1925.

WANTED AGENTS EVERYWHERE ON LIBERAL TERMS.

Apply for particulars to:—

Messrs. P. K. RAU & SONS,

Chief Agents for Madras Presidency, 289, Thambu Chetty Street, Madras.

Another Appreciation.

To THE CHAIRMAN OF THE BOARD OF DIRECTORS OF THE ABOVE COMPANY, MADRAS.

DEAR SIR,

Ref Policy Nos. 703 and 704 deceased N. Muthuswamy Iyer.

In acknowledging with thanks the receipt of your cheque No 347880, dated 24-11-24, on the Indian Bank Ltd., Madras for Rs. 2962-13-0 (Rupees two thousand nine hundred sixty two and annas thirteen only) in full and final settlement of my claim of Rs. 3000 under the abovesaid Policy Nos. 703 and 704 through Messrs. P. K. RAU & SONS, Chief Agents, Madras, whose zeal and sincerity in helping the Company is beyond description, I have much pleasure in testifying to the prompt settlement of the claim and to the sound management of your Company.

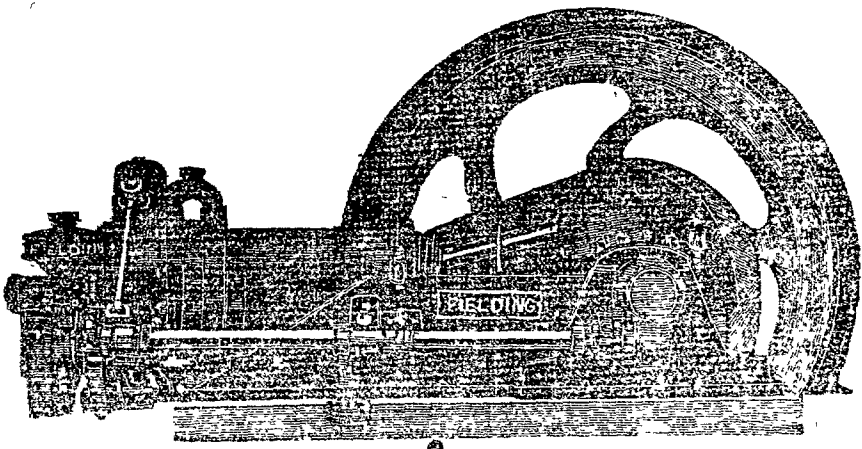
Further, I pray GOD for the success of your Company and appreciate very much for the help rendered to me by the Company so promptly as this.

No. 18, Sydojee Street,
Triplicane, MADRAS.
Dated 24-11-1924.

Yours very gratefully,
(Sd) S. NATESIA IYER,
Retd. Asst. Engineer CLAIMANT.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన “ఫీలింగు” వేటుంటు కమిడికల్
క్విక్ స్టారింగు క్రూడు ఆయిలు ఇంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

యా యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరై జరు చ్చుని స్థితిలో నుండగనే స్టార్టు కాగలదు. యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతోనైనను అతిసంతృప్తి కరముగా పనిచేయును. క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యా యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును, యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యెంట్ల:—

కెలెఫోన్ నెం 690 రు. డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో., పోస్టు బాక్సు నెం 203 రు.
12, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

పురమాపీఠములు పోకరవనులు చేయునట్టి
వారెవ్వరో బాగుగా విచారించి 1842

మొదట తెలిసికొనుడు.
బహుమానము నిచ్చుగిన్నెలు, పంచెపులూలు ఎట్టిమాదిరిలో నైనను ఆర్డరిచ్చిన సకాలములో తృప్తికరముగా తయారుచేసి యిచ్చెదము నీమవెండికి సవరంబంగారుకు పూచీనిచ్చెదము.
రూ. 10 ఎత్తు మొదలుకొని రూ. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తునకు 1-12-0, చొప్పునను అంతకు పైన ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున విక్రయించబడును.
(2) ఉబ్బిడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి, కంపెనీ సగలవ ర్తకులు 25, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

అస్పృశ్యతానివారణసన

రాత్రి 9 గంటలకు ప్రారంభమైనది

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకవిలేజింగ్)

తెలంగా, డిసెంబరు 29:—

హిందుకుహారముగ నే ఆసానముననే వెంటనే యాసభ ప్రారంభమైనది. సన్మానసంఘాధ్యక్షులు పింధీగారు మంజీలో స్వాగతోపహాసము కొనసరి. వాగరాష్ట్రమున బ్రహ్మచర్యమును, పంజాబులో ఆర్యసమాజమును, బోంబాయిలోను యితర రాష్ట్రములలో అస్పృశ్యతానివారణ సంఘములను పంచములను ఉద్ధరించుటకు పనిచేయుచున్నది. వైకంఠశ్యామప్రభావతంత్రము నంతయు వివరించిరి.

అస్పృశ్యులని దేవీయసోదగులకు హిందువులొక్కరే అన్యాయము చేయుచున్నారని పింధీగారు సహాయముగను పటిష్ఠముగాను సాదించిరి.

అధ్యక్షకోపన్యాసము

పిమ్మట కట్టమంచి రానులింగారెడ్డిగారు ఆంగ్లమున నుపన్యసించిరి.

నన్నీపదవికి నిజముమించిందులకు నేను అది హిందువులకు కృతజ్ఞుడను. మైసూరులో నేనుకొంతసేన చేసితిని అచ్చట పీర్ ఆదిద్రావిడులందురు. కి కి అచ్చట అన్నిపాఠశాలలలోను ప్రవేశము కలిగించుటకు ప్రత్యేకముగ సాశ్రమవారశాలల నేర్పడుచుటకు నేను ప్రయత్నించితిని. శ్రీమహారాజా వారు ను యు ఎ రా జా వం దు ను సంస్థానప్రజలను ఉదారభావముతో తోడ్పడుటచే నాప్రయత్నములను సాగినది

కావున నేమియ నిరాశ చెందవలదని నిరంగమును నేను ఆదిహిందువులకు సలహానిచ్చుచున్నాను. భారతదేశ విఖ్యాతికి అధిక కళంకము తెచ్చిన దీయస్పృశ్యతనుమించిన దేది నునలేదు దీనినిగూర్చి పాశ్చాత్యులు మనల నాశేషించినపుడు మనము ప్రత్యుత్తరము కొనగజాలకున్నాము. ఈ అన్యాయము వేంకొలదివత్సరములనుండి జరుగుచున్నది. కాని 100 ఏండ్లనుండి యీలోపమును తొలగించుటకు మరలప్రయత్నములనుప్రారంభించిరి. రాజా, రామమోహనరాయగారే యీ ఉద్యమమును మొదలు ప్రారంభించిరి. పిమ్మట దయానందసరస్వతీస్వామిగూడ చాల ప్రయత్నించెను. పిమ్మట అవతారపురపుడనవగిన రామకృష్ణ స్వామిగూడ చాలప్రయత్నించెను. మహాదేవ గోవింద వాడే గారు వారిభార్యయునుగూడ దీనినిగూర్చి చాలపనిచేసిరి. పింధీగారు మిక్కిలి ఘనము చేసెను. సంఘసంస్కర సంఘములవారుగూడ చాలపనిచేసిరి. కై ప్రభ సంఘములుగూడ వారిమతమును స్వీకరించిన పంచములకు చాల సహాయము చేసిరి. ఇతర ధార్మికసంఘములుగూడ చాలపనిచేసెను. దొరతనమువారుగూడ న్యాయశాసనముల ప్రకారము ఆదిద్రావిడులపాతకులను స్థిరపరచిరి. సర్వేశ్వరునాయకుగారు వ్రాసిన గ్రంథమునందు చాల విషయములను వివరించిరి. బోధా మైసూరు కొల్లాలూరు సంస్థానములవా రీవిషయమున ఘనమగు నేవచేసి బ్రిటిషు వారతనమునకు మార్గదర్శకులైరి. అన్నిటికన్నమిన్నయునుసహాయమును గాంధీమహాత్ముడు చేసెను. అస్పృశ్యతానివారణమే జాతీయత కర్మతయని నిర్ణయించెను. సహాత్ముని అద్భుత ప్రేరణవలన వేలకొలది విద్యార్థికులు మనఃపూర్వముగా యీ పుస్తకమునకు గడంగికిగా ఆదిమ హిందువులు హిందూ సంఘమునందు విశ్వాసము కలిగియుండవలెనని నేను కోరెను. శాసనసభల ఎన్నికల ఓట్లకొరకొని పక్షములవారును ఆదిమహిందువుల పల్లెలకు వెళ్లి వారిని ఆక్రమించిరి. ఈ ఎన్నికలపాతకులను అస్పృశ్యులగుటకు ద్వితీయము కలిగినది. వారి అభిప్రాయానికి కాసనసభలే ఆధారమునిగూడచే నుచేస్తుగలము. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును శాసనములు బడచు జూరుచున్నవి ప్రభుత్వమువారి ప్రతికూలములన నధ్యపాననిషేధము సాధ్యము కాతేను. దీనివలన మిజాతికి అధికమగు నష్టము కలుగుచున్నది వైకంఠశ్యామప్రభామని అతిబ్రాహ్మణులలోపరమవైష్ణవులగు న-బుద్ధిలు నాయరులు మున్నగువారు గూడ పాల్గొని కారాగ్రహముల తేరిరి. పాలమూరులో అస్పృశ్యులకు జరిగిన అన్యాయమునకు చాల చింతించుచున్నాను. స్వరాజ్యమువచ్చిన హిందువులు అస్పృశ్యులకు చాల యిబ్బందులను మరల కలిగించురని మీరు జడియ నవసరములేదు. విద్య విస్తరించుచున్నందున విశాలభావములు ప్రబలుచున్నవి గాన నట్టి నిరంకుశత్వమునకు తావులేదు. ఇతిమ హిందువులకు సామర్థ్యముగూడ

విదేశీయులు చాల పన్నాగములు చేయుచున్నారు. ఆపన్నాగములకు వారెన్నడును లొంగగూడదు. జాతివిభేదము భారతదేశమునందేగాక విదేశములందు గూడ గలదు. ఆమెరికాలోను ఆఫ్రికాలోను ఆసియాఖండములను లగు అగ్రజాతులను హిందువులను అస్పృశ్యులను చూచినట్లు చూచుచున్నారు. ఆమెరికాలో దేశీయుల చట్టంలోకి తెల్లవారు రాదు. తెల్లవారి దేవుడు తెల్లగాను తెల్లవారి శివుడు నల్లగాను ఉండెననివారు తెలయునటులున్నది. హిందూ యోగశాస్త్ర సిద్ధాంతమున అస్పృశ్యత శత్రుత్వమునకు సమానము కాదు. అస్పృశ్యులకు అస్పృశ్యత కలిగిన కొందరు పండితులు తెలుపుచున్నారు. కాస్త్రమం దెట్లునున్నది నీ తెలుసుకొను. ఈవద్దతి దుస్సహము మన ఆంతర్యత్వము గోచరించుచున్నదిగాన దానిని తొలగించుటకు మనము ప్రయత్నించుము. ఆచారము ప్రజల ప్రతినిధిగాక మైనను అది అనతిక్రమణీయముగాదు. దేశభక్తులు దీనిని రాజకీయముగా ఆలోచించవలెను. మనము మనసోదరులను నిరోధించినచో విదేశీయులు వారిని లోపరుచుకొని మనకు విరోధులగు వింపెదరు. జాతివిభేదములను మరల నెలకొల్పటకు చేయబడు ప్రయత్నము లన్నియును విఫలము కాక మానవని బ్రాహ్మణేతరులైనను నేను తెలుపుట నాకర్హము. కాస్త్రము లెంతవూ జ్యములైనను నా ఆత్మకావలనకంటె పూజ్యములుగావు మనము క్రీస్తుమాతముగా ఆదిమహిందువులపట్ల వననానుభూతిని చూపవలెను. జూదాసములు గృహనిర్మాణసంఘములు సహకార సంఘములు, అంతర్వర్ణభావములు ఉన్నవనానిని ఏర్పరుప గోరెదము. చెన్నిపురిలో ఆరుంధ్రతీయ సంఘములకు ప్రతిభాజనము జేసెను. ఆ విందుకు 20 మంది వచ్చిరి. వారిలో నొకడను, బెల్గాం లో వున్న హెబుపాప న్నగారి ఆతిథ్యమునే కేసు ప్రయోగించుచున్నాను నన్ను కలములోనుండి వెలివేసిన వేయిదురుగాన నామావత్తయను తొలగింపవలెను. ఈ బ్రిటిషు దొరతనము వారు మి ప్రభేద చూత్రముపై పరిపాలనము చేయుచున్నానని నాకు సద్భావముతో సహాయము చేయరు. జాతిభేదం కల్పింపబడినది. మనజాతినువాదులలో కొందరు గూడ ముందు జాతిక కృత్యముచేయుచున్నారు. వారిసంఖ్యయే హెచ్చుగానున్నది ఒకమిశ్రుడునుడి వెను, ఓట్లమన వరు సాధించాలి. నీతిమన సాధించాలి. మనము నీతి కోట్లమంది యున్నాము. బ్రిటిషువారు రి కోట్లమందియే, అంభాధికృతవలన ఏమి కలిగివచ్చింది మన ప్రభువునా? ఇది అబద్ధమునుగాదు. శృంగేరివద్దగనదిగాదు. అవర్ణత ఉండేదివద్దు. విశ్రేమితుల, ఆపహర్షులకై పోరునలిపెదరు. వాటికలకులకు బడియలకు వాటినువారువాంకి సహాయము చేయవలెను. అట్లు యుద్ధము జరుగు పాలభూతులలో మేజనీలు అవర్ణత ప్రతిమలయగా ఉండు ప్రయత్నము సాధారణముగ ప్రభుత్వోద్దేశములకు వ్యతిరేకమున నట్టివారు కారని వచట నొకమిశ్రుడు నీతి. అంభాములనుగూడ దొరతనముచే పంచుట కుండును. దొరతనముచే నాశ్రమపారకాలం నేర్పరుచును. ప్రవేశమొసగవలెను. మైసూరులో నొక ఆచార్యుక పంచు నాశ్రమ ప్రధాన వ కళాల ఏర్పరుపబడినది. దీనిలకు పంచులు దిడ్డము పువ్యనేర్పుటకు దొరతనముచేరు విరాళముల నొసగవలెను. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము ను నే ను నిరసించెదను గాని అది యుండవలసినచో అదిపొందుటకే యుండవలెను. ఈదేశమున ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము కేకముంతులకేగారి ఆశక్తులకుభింపులైదు. ఆది హిందువులు హిందూసంఘమునకు వెలిగా నున్నంత కాలము, స్వరాజ్యము లభింపజాలదు. ఇట్టిపరిస్థితులలో గూడ ఆదిహిందువులు హిందూత్వముపై ఆ మానమును చూపుచుండుట చాల ప్రశంసనీయు. ఇదిహిందూసంఘమునకు చాల ఆపకర్మానకము. ఆ హిందువులు హిందూత్వముగా నున్నంతకాలము అవమానముగను నా అన్యాయమును స్వీకరింపగానే వారిని గౌరహించుచుండుట చాలశోచనీయును. గంగాలోయములను కేంద్ర క్రైస్తవ మిషనరీలకుద్ది స్నానోదములం దధికమగు పూజ్యత కలిగిన హిందువులు సమ్యక్రూరి ఇది చాల అన్యాయమని చెడిగారు నుడివరి.

మదన కామేశ్వర తేవ్యము.

దుర్బలుల పాలిటి సంతతి మేనాము, నిక్కాక కుక్క నమ్ము, నిన్నుత్తుర, అతిమాత్రము, పిటిని హరించి మంచి బలమును, యావద్దనమును, కాంటిని, వీర్యవృద్ధిని, సంతాపప్రాప్తిని కలిగించు శుభప్రసాదము. 2 దట్టలను కాదును.

20 రులముల డబ్బి రు. 1-4-0. వి.పి. చొద్ది 0.500

టి.పి.పి. పి. శి. పి. అందు కంపెనీ,

ఆయాశ్రద్ధ సమాజం పెరిశేపి, (నెల్లూరుజిల్లా)

నా బెల్గాంయూత

(యాత్రికుడు)

(6)

మహాత్ముడు మొదటచెప్పినరీతిని దేశీయమహాసభను 2 రోజులలో ముగించెను. నేడు (27 వ తేది) అయిదుగంటలకే సభ సమాప్తమయ్యెను. కాంగ్రెసుచారిత్రమునం దిది యత్యుత్తము. మహాత్మునకు పనిగాని యనుగాని వాగాడంబరముగాదు. కాలపునిలువ మహాత్మునకు దెలిసినంతవారుగ మరెవ్వరికీ దెలియదుట సత్యము. ఈ స్వల్పకాలమున గొప్పనాయకుల ఉపన్యాసములనున్నటిని వినుటకు వీలయ్యెను. దాసు, నెహ్రూ, ఆనందబెన్, ఆజన్ సోభానీ, హజ్రత్ హుసేన్, లజపతిరాయ పింజులు, సరోజినీదేవి, శ్రీనివాసయ్యంగారు, ప్రకాశం, మున్నగు ప్రముఖుల వాగవ్యతలు గ్రోలుటకువీలయ్యెను. కోహలు తీర్మానముపై హిందువులను మహాత్ముదీయులను ముచ్చటించుటయూ, ఏకగ్రీవముగ నది యంగీకరింపబడుటయూ, మహాత్ముని సుశ్రేష్ఠాధమునకు నిదగ్గనము. అన్నిపక్షములవారిని యేకము జేయులక్ష్య ఆతిథ్యముచేయటాత్రమే కనుపించుచున్నది వేరొక నాయకు డిక్కార్జమును సాధింపజాలడు. అస్పృశ్యతానివారణాశక్తికల కాన్యకల గణపతికాస్త్రీగారు మున్నగుపండితు లాహుతమంటు గొప్పనిశేషము. మాటువడుకు బొట్టిపరీక్ష యందు ఆంధ్రులు అధికబహుమానముల బడయుటచే, ఆంధ్రదేశ భేష ప్రతిష్ఠ యినుమడించెనని జెప్పనక్కరలేదు. ఆంధ్రదేశ మీ సమయమున గడించిన ఖ్యాతి నికముందును నిలుపుకొని, మహాత్ముని యభినందనములకు పాత్రమగు గ. మహాత్ముని అంత్యోపన్యాసము శిలంబయినను కరగింపజాలనదిగ నుండెను. ఇంత జయప్రథముగ నే కాంగ్రెసుసభయు జరిగి యుండెను. ఉపన్యాసముల యేభావలో మట్లాడుచున్నను, ఉపన్యాసములు మనోహరముగ నున్నను లేకున్నను, సభ్యులు విశృంభముగ వినుచుండిరి. కే.లు యేమాలను గనుపింపవలెయ్యెను. మహాత్ముడు గురువీతము సభిష్ఠించియుండుటయే ఇందుకు ముఖ్య కారణము. తిగిసతీక్షణయొన్న, ప్రజ లెంతటినిగ్రహమునయొనకనుటకుపగలరని బెల్గాంకాంగ్రెసుసభ దుజువునెను. మహాత్ముడు సభావేదికం దిలి మధ్యనున్న ఉపన్యాసవేదికయందు గూర్చుండుటచే, కాంగ్రెసుసభయంతయు కళకళలాడుచుండెను. ఈసభ నెన్నడును మరువజాలను. సభాంతమున నాజన్యము తరించెనని చలచిరిని. సభ్యుల సామాన్యాభిప్రాయ మటులనే యుండెను. సభకువచ్చిన ప్రధానసభ్యులగూర్చి ఇందుకవివరించెదను. జవహర్లాల్ నెహ్రూగారి ముఖముపై కాంతద ముట్టిపడుచుండును. మహాత్మున కతడు భృత్యునివలె మెలగుచుండును. మహాత్మునే ఆరెడు తండ్రివలె భావించును. గాంధీ జవహర్లాల్ నెహ్రూగార్ల సంబంధము శ్రీరాము హనుమంతుల సంబంధము బోలి గనుపించును జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు ఎప్పుడును కాన్య తురమును అడవునకు గనుపించుచుండురు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు విశేషత్యాగము కాపించినను రాజకీయింకను తొలగిపోలేదు. వీరొక మహారాజువలె గనుపించును. వీరి యుపన్యాసముఫత్తు లాయరు వాదముబోలి యుండును. హిందీలోను ఇంగ్లీషులోనుగూడ వీరు మిగులచక్కగ ముచ్చటింపగలరు. దాసుగారి ప్రసంగము భావపూరితముగ నుండును. వీరి నిరుపమానత్యాగము ఎల్లర గౌరవమును చూరగొనును. మహాత్మునిపట్ల దాసుగారిపుడు అత్యంత విశ్వాసము జూపుచున్నాడు. వీరి ప్రసంగములో స్వీయవిషయము ప్రతివాక్యమునందును దొర్లుచుండును. మహాత్మువారిగాని వాడెడిపదములొంత కరెనుగనున్నను నూతనపదజాలము దొర్లుచుండును. వీరు ఆశ్చర్యకరముగ ప్రసంగించు చుండురు, మాటలపెంబడి మాటలు పుట్టిడుచుండును మోకతాళిగారు తూచినట్టుగ ప్రసంగించును. వీరిస్థూలకాయమునందు గొప్పమేధగూడ గనుపించును. వీరివాక్యములం దొక్క పదుమవాక్యముయినను గాని రాదు మహాత్మువారిగారి యుపన్యాసము సహజముగ దీర్ఘముగనుండును. మోకతాళిగారు విశేషకాలము ప్రసంగింపరు. కాని సోదరు లెరువురుండును మహాత్మునిపట్ల గాఢభక్తి గనుపించును. ఇది హిందూదేశమున కదృష్టముని భావింపవచ్చును. లాలాలజపతిరాయగారికి ఆసహాయాద్యమ తత్త్వము పట్టుపడవన్నను, వీరివాక్యము లన్నిటియందును నిష్కపట హృదయము గనుపించును. దేశభక్తి వెల్లి విరియును. త్యాగ మహిమ కనుపించును. వీరి వక్తృత్వము నేటికిని చెక్కుచెదరకున్నది. ఆయా దేశభావలలో చక్కగ ముచ్చటింపగలవారినేలు బయలుదేరిరి. విద్యాధిపలు దేశభావలలో ప్రసంగింపలేదను ఆపసరము తొలగిపోయినది. ప్రధాననాయకులు

స్వభావలలోనడుపులేరిని ప్రసంగించుట, భావ్యభ్యుదయమునకు మధ్యవిన్ను మజరతో మోహనీగారుని మ్న పలులుగగనుపించును. కాని వీరికి వక్తృత్వకామ్యము మునున్నున్నది. ప్రతిభయలోపమే సరోజినీదేవిగారి వక్తృత్వసామర్థ్యమునుగూర్చి దెలుపనక్కరలేదు. ఈమె డక్షిణాఫ్రికాలో జేసిన సేవను కాంగ్రెసు సభ గుర్తించి అభినందనముల దెలిపెను. ఇట్టిగొప్పమును కాంగ్రెసుసభకే గుంట్లు, మిగుల సమంజసుగనున్నది. రెండవరోజున బెన్జంట్లు గారు కాంగ్రెసుసభకు విచ్చేసిరి. మహాత్ముడు సభనారినందరను లేచి నిలువబడవలయుననిగోరి, బెన్జంట్లుగారి నెదుర్కొనెను. బెన్జంట్లుగారిరాక, నూతన దృక్పథమునకు నిదగ్గనము. మివాదు లికనయినను సరియగు మార్గము సూచింపట్ల శ్రేయస్కరము. కాంగ్రెసుసభలో మాలవ్యాగారి యుపన్యాసమును విను భాగ్యము శ్రోతలకు లభింపలేదు. అస్పృశ్యతానివారణమునుగూర్చి మాలవ్యాగారు మాటలాడవలసియుండెను. కాని వారు సమయమునకు లేకపోయిరి. విషయనిర్ధారణ సభలో శివప్రసాద గుప్తగారు తిడవలేడవనును లేచి ముచ్చటించుచుండురు. ఇటీవల వీరు జాతీయ విద్యకై పదిలకల రూపానులనిచ్చెన మని వాదనము జేసిరి. వీరు మిగుల స్థూలకాయులు. పొట్టిగనుండురు. కాని నిముసుమునొకమారు లేమటగుగాని, వేదికపైకి దొడ్లుటగుగాని వీరికిగల ఓసక యుత్సాహమును అద్భుతములు. వీరు బెలివెడి ఆధ్యంతరములు సహాయముగ నుండును. డాక్టరు మాండే గారును తెలుగుగ లేచి సవరణలకు ప్రతిపాదించెదరు. కాని వీరికి మహాత్ముడైన భయము గలదు. ఇక అభయంకరుగారు ఆచరణముల బెట్టుకొని, ప్రత్యేకముల నిరసించుట కారంభించి, నాదీతోతణిలో వాదించురు. వీరు నిర్భయులు. మహాత్ముని కార్యక్రమమును నిందించుచున్నను, మహాత్మునిపట్ల గౌరవముజూపుదురు. బహిష్కార పక్షమున వీరికిభావ్యసరిపడదు. స్వామి గోవిందాచార్యగారు, మేరుతుతగినటులుండక, లాగుచో కాగ్రహించెదరు. వీరికి, నూలు చందా బొత్తుగ వీనికిందు. మనస్సాక్షియే తనకు ప్రమాణమని చెప్పెను, స్వరాజ్య పక్షముపై తిరుగు బడిదనుని పెద్దల బలుకుచున్నారు. వీరు ఆంగ్ల భాషలో చక్కగ నుపన్యసించగలరు. పట్టు సోదరుల యభిప్రాయము వేరుకొనలనుండును. విశుభాయి పట్టుగారికి నూలుచందా బొత్తుగ పనికిందు. నిర్వాహకార్యక్రమమునందు వీరికి నమ్మకములేదు. కల భాయిపట్టుగారికి, నిర్వాహకార్యక్రమముపై అత్యంతవిశ్వాసము గలదు. విశుభాయిగారు చెప్పరలమకొనిన సంగతులను వీరు నిర్భయముగ చాటెదరు. ఎవరిని జూచియు వీరు భయపడకు. పట్టాభీనీతారాయ్యగారు కాంగ్రెసులో నీమారు ముచ్చటింప లేదు. వెంకటప్పయ్యపంతులుగారును ఉపన్యసించలేదు. మొత్తముమీద ఆంధ్రోపన్యాసములసంఖ్య చాల లెక్కువగ నున్నది. హరిసర్వోత్తమురపుగారింతగ బోక్యము లెంకజేసి నలేదు. గోపాలకృష్ణయ్యగారు మాటలాడలేదు. ఇందుకు విచారంపనక్కరలేదు. ఉపన్యాసముల నీరునిలోను ను కార్యదీక్షచే పూర్తిజేయుటకు ఆంధ్రులుబానుకొనిన, ధన్యులందురు. తమిళనాయకులలో సత్యమూర్తిగారు బొత్తుగ మాటలాడనిందులకు కారణమేమో చెలియదు.

దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారి గ్రంథములు

- 1 నైవేద్యము. ప్రాత్రది. ఇందు రిరి ఖండ కావ్యములు గలవు చక్కనిలేందు 1 0 0
 - 2 కృషీనలుచు- ద్వితీయ సంస్కరణము శ్రీకట్టరుంచి రామలింగారెడ్డిగారి విపులమైన పీఠికయుం గలదు. 0 6 0
 - 3 వనమూరి. 1918 వ సంవత్సరమున ప్రబంధ సమ్మాన పరీక్షయందు శ్రీ విజయనగర సంస్థానము వారిచే బహుకరింపబడిన యభినవపద్య కావ్యము 0 12 0
 - 4 నక్షత్రమాల. ఖండకావ్యముండరి 0 12 0
 - 5 జలదాంగన. పద్యకావ్యము 0 6 0
 - 6 సీతావనవాసనాటకము 1 2 0
 - 7 నలబారమ్మ అగ్నిప్రవేశము. పద్యకావ్యము అచ్చు గ్రంథములు 0 4 0
 - 8 కడపటి వీడికోలు- పద్యకావ్యము
 - 9 కవిత్వ తత్త్వవిరూపణము. వ్యాసములు
 - 10 మిలాబాయి నాటకము
- ఈ గ్రంథముల నొక్కసారిగా కొనుపానికి పొట్టిశేషమే భరింతుము. బర్తలకు తలమీస కమిషను ఇవ్వబడును.
- మ్యానేజరు, సరస్వతి భౌంధరము,
- శివమూర్తిపాళెం, నెల్లూరుజిల్లా.

చెన్నపురి బజారుధరలు

డిసెంబరు 30-వ తేది మంగళవారము

(1) ధాన్యములు

చనీశాలు కా 1-కి రు 30.0-0 మొదలు 42.0-0 వరకు	
లియ్యము బస్తాలు	మొదలు వరకు
శుభము రేనాలిని ,, వ 48 గలది రు 14.0-0	14.8-0
నెలూరిని ,, డిటా ,, 15.8-0	16.0-0
డిల్లీని ,, డిటా ,, 16.4-0	16.8-0
కాగులు కా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0	9.0-0
శుభము ,, ,, 20.0-0	24.0-0

(2) వస్తుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 200	రు 11.0-0 రు 12.0-0
మెనకల ,, డిటా ,, 10.8-0	11.8-0
మెనకల ,, డిటా ,, 11.8-0	12.4-0
మెనకల ,, డిటా ,, 18.0-0	16.0-0
మెనకల రు 164 ,, ,, 9.4-0	11.4-0

(3) నూనె వస్తువులు

శుభమునాన కా 1-కి	రు 160.0-0 165.0-0
నెయ్యి కు 1-కి	,, 14.0-0 26.0-0
కొండాపురం వేరునెనకవస్తుకా 1-కి	,, 55.0-0 60.0-0
ఇతరవేరునెనక	,, 50.0-0 58.0-0
వేరునెనకనాన కానాన కా 1-కి రు 120 మి.మీ. కు	115
అమునము కా 1-కి	రు 145.0 0

(4) చిల్లర వస్తువులు

కాయవస్తు కా 1-కి	రు 170.0-0 175.0-0
కాయవస్తు ,, ,, 145.0-0 150.0-0	
మొరకాయలు(గుంటూరు) కా 1-కి రు 129.0-0	140.0-0
గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమందు ముఖం 1-కి రు 50.55	
కాళవా నీలిపొయకట్టు ,, ,, 70, 75	
చెల్లము కా 1-కి	రు 85.0-0 60.0-0
చింకపండు కా 1-కి	రు 80.0-0 49.0-0

(5) ఇసుము

కట్టా రకం కా 1-కి	రు 82.0-0 88.0-0
చురం ,, 82.0-0	85.0-0
రత్నం ,, 82.0-0	85.0-0

(6) లోహములు

నండి 100 కులంబు	రు 70.0-0 72.8-0
లంగారము, కులంబు 1-కి	రు 21.8-0 22.8-0
వరస 1-కి	14.8-0
కొత్తడి కా 1-కి	రు 265.0-0 270.0-0
కాగి డిటా	రు 810.0-0 815.0-0
అస్సాచక్కర కా 1-కి	రు 88.8-0 88-12-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

అవుకప్పుడు 20 డి.గ్రీలు కు	78.0-0
కొట్టికప్పుడు డిటా	72.0-0
సింహం డిటా	,,
శురం డిటా	,,

(8) కూడి

కొండా వస్తుకాయన 1-కి	రు 830.0-0
----------------------	------------

(9) నూలు

కొండుముతూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 8.12-0
చుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 7.8-0
ప్రజ్ఞాను యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 8.12-0
ప్రజ్ఞానుకాయ నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 7.12-0
కూళయెనుగ నెం 20	రు 11.4-0
బావ్. నెం 20	
,, ,, 40 ఏ తేలిక అయినను	రు 18.8-0
కోకాళ నెం 12 1/2	రు 9.0-0
వడ్డాళ నెం 24 1/2	రు 11.10-0
14 1/2 క్లెంకా కత్తి	రు 9.0 0
నెం 20 తెన్ని సింహం యీటె	రు 11.4-0
నెం 22 ,, ,,	రు 11.8-0
నెం 12 1/2 తెన్ని పర్కను	రు 9.2,0
నెం 14 1/2 ,, ,,	రు 9.8-0

5 నిమిషములలో గుణము

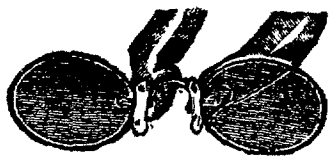
లోకప్రఖ్యాతి చెందిన

(4)

జూసిన్ గారి నెంచురిలోషను

చేపావునందు ఎల్లచోట్లయందును, అనావశ్యములైన రోములను పట్టి కేయును 5 నిమిషములలో గుణము ధరలు 1-కి 0.8-0.

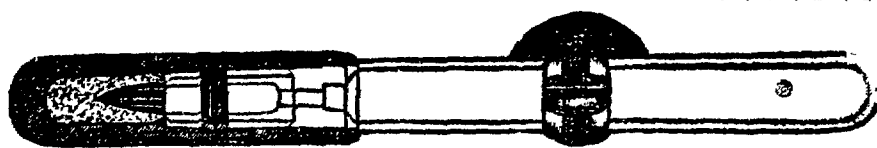
అమరావతి పరిస్థితి పాథ్యుట్రున్ మద్రాసు

శాస్త్రరీత్యా నేత్రములను పరీక్షించి,
ప్రదేశము ననుసరించి

గ్యారంటీమీద సులభపనములు యివ్వగల సమర్థులు.

మెస్సర్స్: వి. యస్. శాస్త్రి ఆండ్ సన్స్ తెనాలి.

గ్లాసు
పాళీలు

హం టెన్ పేనాల బంగారపు పాళీలబదులు యీమాత్రం గ్లాసుపాళీలు వేతమంతయు వాడుకలోనున్నవి. (గ్లాసు రూ 14.

గ్లాసుపాళీల కలము

ఒకతూరి సిరాలో ముంచినయెడల 5 నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.

మైలాపూరు

విక్టోరియాడిపో,

మద్రాసు.

(1398)

ధనవంతులకు మాత్రమే ?

అనంగప్రభయాకాలి

ముగిలినము, ఇతరకారణములచే గలిగిననష్టముల బలహీనత, ముడుతలబడిన దవుడలు, చిక్కినట్లు కనబడుట, మెదడుచెడుట అలసిపోవుట మొదలగు

వాటిని విశేషవైద్యము, ఖచ్చితకర్మ కాగుచేసి, శాస్త్రసమర్థము నిచ్చును, శాస్త్రసమర్థముగా కర్మకర్తచేసిన ఈవ్యాధిని నిరపరాధమైనట్టి క్లింబులో కూడ కొత్తమరపుకనమును పుష్టినియిచ్చుచు యింద్రజాలమువలె నూతనమార్పును కలిగించును. ధూర్తిగాగల వివరములకు వ్రాసిన యిషాముగా పంపబడును. 80 గుళికలు గల బుడ్డి 1 కి రు 10 మాత్రమే

కందర్పసంజీవని తైలము

ఈతైలమును నైవేద్యమున వ్రేచినచో నష్టంకరము ము మొదలగునవి లోలగుటయే గాక మంచి సంసారభోజ్యము తప్పక కలుగును.

ఒకకులము బుడ్డి 1-కి ధర రు 10.0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాత్యుట్రులను ఉచితముగా పంపబడును.

రాజవైద్య వారాయణజీ, కేశవజీ, నెం. 49 బందరువీధి, మద్రాసు.

కామినియానూనె

వెంట్రుకలే అందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు.

వెంట్రుకలు దువ్విసవుడు ఊడకమున్నె త్వరవడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగ పాగగును అట్లుకాకుండా

నేడే కామియానూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేజాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యావధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. కబవరీక్షవల్ల మీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రవరచును. బుడ్డివెల 1 రూపాడయి. 3 బుడ్డఖరీదు రూ 2-10-0.

126

వీపిచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిష్టరు చేయబడినది)

మీకు ఏనువానన ద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు

1 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0
1 ట్రాం బుడ్డి 0-12-0
1 ట్రాం బుడ్డి 0-8-0

మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ మన్నిదిశలను వ్యాపింపను.

నే కామినియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులము ప్రతిచోటను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోలువజెంట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ ఆండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

150 కామ్యూమిటీ, బొంబాయి అని వ్రాసిన బయ్యగలరు

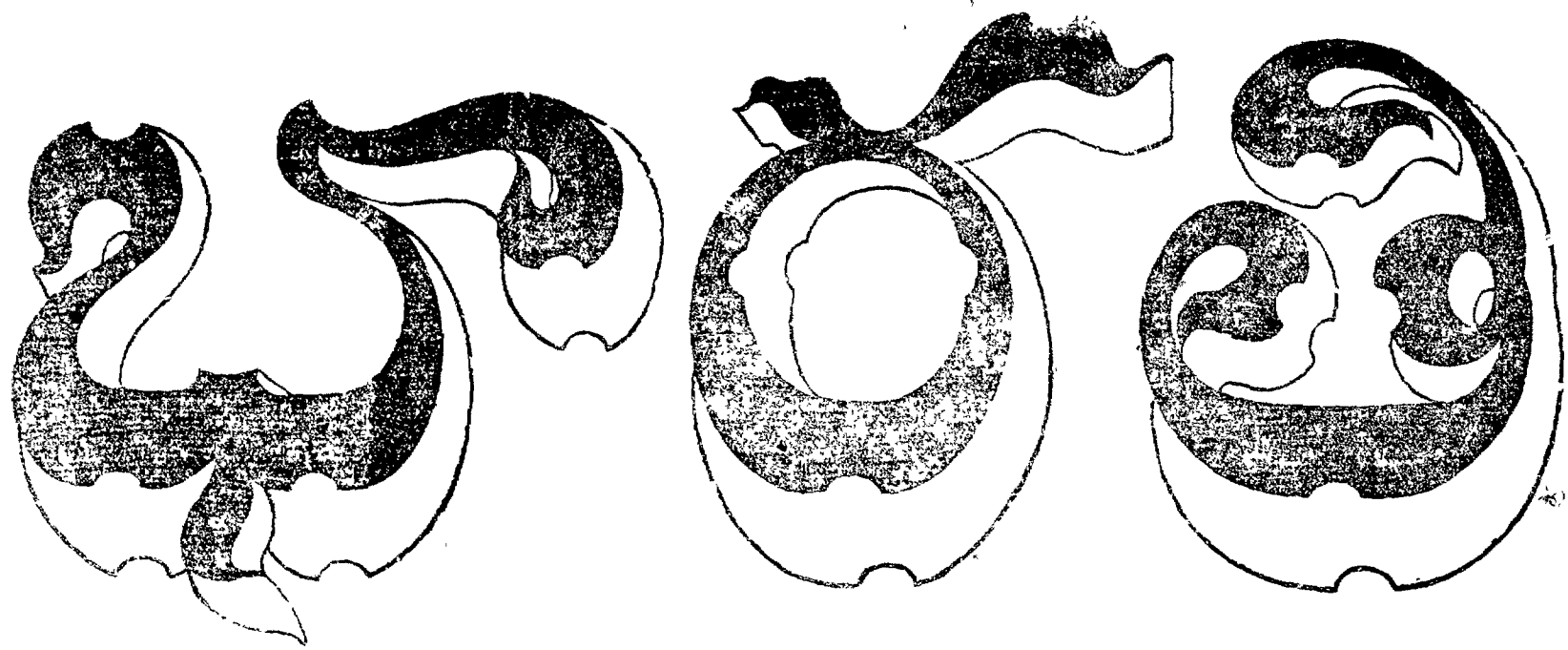
రోమహారి డబ్బా 1-కి రు. 0-8-0

వెల సిసా 1-కి పేలకు మందు రు. 0 4-0

ఈ భస్మమును నీటిలో కలిపి పట్టించిన రోముముఖముగా తునిమిషములలో మొదలంబు రాలిపోవును. దీనికలన చక్కగా నలు చుక్కలు, ముంపుకొనుండును, రోముముఖ రాలిపోవును

ఈమానెన కలనరాచిన పేలు ఈవి నశించు, చర్మమునకు వెండ్రుకలకు హాని కలుగడక వెండ్రుకలు పెరుగును.

అమృతాంజనమును వీధి బొంబాయి, మద్రాసు.

సచిత్ర మాసపత్రిక.

ప్రతి చంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును.

ప్రతి సంచికయందును మూడు గాలుగురంగుల చిత్రములు ఇతర చిత్రములు ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ ౧ కే రూ. 6-10-0 విజ్ఞాపిత కేరూ. 0-10-0.

మార్గశీర్ష మాస సంచిక విషయమును క్రమణిక

కడుపుతీపు—కేటారి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు; ఆంధ్రకవిత్వ చరిత్రము—భోగరాజు నారాయణమూర్తిగారు; తాండవప్రకృతి—శ్రీ వేంకట పార్వతీశ్వరకవులు; కావ్యము—కరమప్రయోజనము—విద్యానాగలింగం వేంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు; ఈశ్వర చింతనము—వేమూరి సీతారామశాస్త్రిగారు; ప్రణయకోము—ఆంధ్ర కేసుగిరి రావుగారు; బాలకా!—పొక్కులూరి లక్ష్మీనారాయణగారు; ఆంధ్ర కవయిత్రులు, వారి కవిత్వలక్షణము—రావూరి చిట్టి వేంకటసుబ్రహ్మణ్యముగారు; సీతరువాత—తిరుగుబోతు; సుకవిభావన—చింతల పూడి సీతారామయ్యగారు; పూవులు—పాపసేని వేంకటేశ్వరరావుగారు; భారతీయదశము—త్రిపురాన వేంకట సూర్యప్రసాదరావుగారు; కర్పరాజు—నోరి నరసింహశాస్త్రిగారు; ఆంధ్రనేష్యము—నిడు మోలు కనకసుందరంగారు; శాస్త్రస్తమై న యిల్లు—మరుపూరు కోదండరామరెడ్డిగారు; జన్మభూమి సంకీర్తనమ్—మహేశకుమారశర్మగారు; విారాబాయి—పడాల కోటయ్యగారు; చలి! చలి! చలి!—గుండిమోడ వేంకటసుబ్బారావుగారు; జొన్న? కట్ట—తాపీ ధర్మారావుగారు; నాటి నేటివైద్యులు—వైద్యరాజ దంటు సుబ్బావధానిగారు; కపింద్రసాహిత్యారము—టలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు; శారద-

పో. రామచంద్రరావుగారు; శత—కనికొండ వేంకటరావుగారు; మూడవవిష్ణువర్ధనుని గణావలము—తామ్రశాసనము—మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు; ప్రాచీనయోగము—పుతులూరి శ్రీ కృష్ణయ్యగారు; అనుతాపము—నోముచి సూర్యనారాయణశర్మగారు; ప్రకృతి స్వభావ సాందర్యప్రదర్శనము—దిగవల్లి వేంకటశివరావుగారు; నేను, నీవు—పెమ్మరాజు లక్ష్మీకృష్ణశాస్త్రిగారు; వ్రాసిన హేందవగణితములు—దర్శా యశ్వేశ్వర సోమయాజిగారు; నేను—“కృష్ణుడు”; శ్రీకృష్ణ తాలాభారము—పారసంది, జగన్నాథస్వామిగారు; ప్రేమతత్త్వము—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు; అజంతాగుహలయములు—కో. నరసింహాచారిగారు; మృత్యువు—కొప్పర్తి నారాయణమూర్తిగారు; అర్థారజాక్—భావరాజు వేంకటకృష్ణారావుగారు; శ్రీకృష్ణ చరిత్ర నము—చిలుకూరి వీరధర్మరావుగారు; కాపు కన్నె—శ్రీశేషాద్రి రమణకవులు; పచ్చియెరువు—ఒక కృషీవలుడు; వినతి—శ్రీ శివశంకర శాస్త్రి; తేజోలేఖనము—విజయూరి కృష్ణమాచార్యులుగారు; చకోరిక—గాధావర్ణుల రామావధాని; ఆంధ్రగ్రంథములపట్టిక; పాంథుడు—ఉమర్ ఆలీషా కవిగారు; టూటా ఖామనుగారిసమాధి; సాభిప్రాయ విశేషములు; భారతి-ప్రథమసంపుటము—వ్యాసములకారాదిసూచి.

చిత్రపటముల వివరము

వర్ణచిత్రములు:—కొముదీవిలాసము-ప్రణయవిహారము, శ్రీ కృష్ణుని వేణుగానము, పాజహాను చక్రవర్తి-పాలీమార్ ఉద్యానము.

మేనేజరు, “భారతి” తపాలవెట్ట నెంబరు 212, మద్రాసు.

చంద్రమాసం దినోవా

చంద్రమాసం దినోవా

1. శ్రీరామాయణము మాత్రం అతిర్థమునకు	2
2. అశ్విని నక్షత్రం భాద్రపదమాసికి	1 0
3. జ్యేష్ఠ నక్షత్రం భాద్రపదమాసికి 1-కి	0 12
4. అశ్విని నక్షత్రం అన్ని నక్షత్రాలకు సీసా 1-కి	0 10
5. మూలనక్షత్రం తైలము దబ్బి 1-కి	0 12

6. తామర తైలము; తామర, తీరుడు	0 6
7. కలరా మాత్రము, వాంతిభేదము	0 6
8. శేలుమందు, శేలుకాయల సీసా 1-కి	0 8
9. దంతశాలహరి, పండ్లువాలుకు	0 8
10. కర్ణమాలహరి, పండ్లువాలుకు	0 6
11. గజ్జిక తైలము, గజ్జిపండ్లు దబ్బి 1-కి	0 4
12. పసుకల తైలము, శిశిపసుకలకు	0 6
13. కేలకు మందు సీసా 1-కి	0 4

15. పచ్చిపండ్ల తైలము, దబ్బి 1-కి	0 8
16. పండ్లు-కాయలు, పండ్లువాలుకు	0 2
17. పండ్లు-కాయలు, పండ్లువాలుకు	1 0
18. పండ్లు-కాయలు, పండ్లువాలుకు	1 0
19. పండ్లు-కాయలు, పండ్లువాలుకు	0 16
20. పండ్లు-కాయలు, పండ్లువాలుకు	12
21. చుండుకు మానో సీసా 1-కి	0 6